

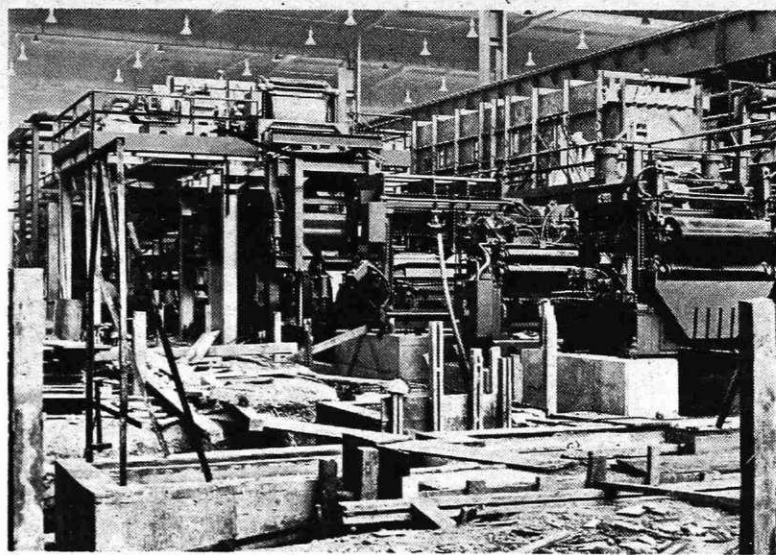
ŽELEZAR

TEDNIK – GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA SŽ ŽELEZARNE JESENICE

JESENICE, DNE 10. JUNIJA 1976

ŠTEVILKA: 23. LETO: XXV

Železar izhaja od 1. decembra 1951 kot mesečna revija, od 15. aprila 1959 kot štirinajstdnevnik in od 1. januarja 1962 kot tednik. Glavni in odgovorni urednik Joža Varl – Naslov: Uredništvo Železarja, SŽ – Železarna Jesenice. Številki internih telefonov: urednik 483, administracija 484. Tisk: GP Gorenjski tisk, Kranj. Oproščen prometnega davka po pristojnem mnenju štev.: 421/1-72

Žarilno lužilna linija za nerjavna in silicijeva jekla v novi hladni valjarni

O RAZVOJU CESTNEGA OMREŽJA SLOVENIJE IN GRADNJI KARAVANŠKEGA PREDORA

Društvo strojnih inženirjev in tehnikov ob posredovanju predsednika zbora združenega dela republiške skupščine Stefana Nemca, je 2. junija organiziralo zanimivo predavanje, na katerem so predsednik skupščine skupnosti za ceste tov. Gobec, direktor republiške skupnosti za ceste tov. Blenkuz in projektant cestnega omrežja tov. Marušik razložili srednjeročni program rekonstrukcij in gradnje cestne mreže Slovenije v obdobju 1976–1980.

Iz primerjalnih podatkov smo izvedeli, da je gostota cestne mreže v Sloveniji zadovoljiva, da pa je bistveno slabša slika strukture in kvalitete cest. Tako imamo še vedno 32 % makadamskih cest in kar 60 % cest z neustreznimi cestiščem.

Da bi izboljšali tako stanje bi v srednjeročnem obdobju v modernizacijo makadamskih regionalnih cest, obnovo republiških cest, rekonstrukcijo republiških cest, izgradnjo novih cest prvega reda in delno avtocest v dolžini 66 km, izgradnjo

mostov (21), posodobitev mestne cestne mreže, odpravljanje črnih točk ter redno vzdrževanje, morali vložiti 10.800.000.000 din.

Pri izgradnji pa bodo morale sodelovati tudi mnoge delovne organizacije, ki navidezno nimajo nič skupnega z gradnjo cest. Tako bo železarna Jesenice sodelovala pri dobavi varnostnih cestnih ograj, dobavi jekla za mostne konstrukcije itd.

Se posebej zanimivo je bilo izvajanje tov. Blenkuzja o stanju projekta

karavanskega cestnega predora in hitre ceste od predora mimo Jesenic.

Na karti smo si lahko ogledali izbrano varianto portala na jugoslovanski in avstrijski strani, predviden manipulacijski plato pred predorom in traso ceste od predora do Most s priključki za Jesenice in Gornjesavsko dolino.

Nekaj tehničnih podatkov o izbrani varianti:

- dolžina predora 7.670 m
- dolžina na jug. strani 3.470 m
- predvideni gradbeni stroški na jug. strani 470.000.000 din
- na avstrij. strani 570.000.000 din
- Skupaj 1.040.000.000 din

V tem strošku je zajeta tudi gradnja manipulacijskih platojev in

(Nadaljevanje na 2. strani)

Z GRADBIŠČA HLADNE VALJARNE

Glavne aktivnosti pri gradnji hladne valjarne, montaža in testiranje naprav, potekajo po predvidevanjih. Posebno pozorno spremljamo zaključevanje montaže in priprave na testiranje s trakom na Sendzimir ogrodju. Pri tem sodelujejo tako izvajalci del, kot naši in tuji strokovnjaki, vzdrževalci in posluževalci. Istočasno teče tudi testiranje brusilnega stroja za valje Sendzimir ogrodja, ki mora biti pripravljen za obdelovanje valjev.

V tem tednu bo predvidoma stekel tudi prvi trak skozi vso linijo za pripravo trakov. Pri tem je pomembno, da je varilnik, ki je med najbolj zahtevnimi in pomembnimi napravami v hladni valjarni, že dalj časa v testiranju in da so testni zvari zelo dobro uspeli. To nam daje upanje, da bo tako uspešno, kot je bila zelo uspešno in hitro izvršena montaža linije, potekalo tudi tehnološko testiranje.

Tudi na ostalih napravah poteka montaža dosti uspešno. Temu pripomorejo predvsem glavni izvajalci del Hidromontaže, Rade Končar in Vatrostalna ter seveda cela vrsta manjših podjetij, ki s tem, da izdelujejo razna prekritja, ograje, zaščite, barvajo itd., dajejo napravam končno obliko. V tej fazi zaključne montaže, so zelo važen člen v verigi izvajalcev tudi naši vzdrževalci.

Poleg osnovne aktivnosti montaže, pa poteka cela vrsta aktivnosti na raznih drugih področjih, ki za celoten projekt niso nič manj pomembne. V naslednjih poročanjih o gradnji hladne valjarne, bomo spregovorili tudi o nekaterih od njih.

DVA DELOVNA OBISKA V ŽELEZARNI

V preteklem tednu smo imeli v Železarni kar dva delovna obiska. Najprej je Železarno obiskala delovna grupa centra za družbenopolitične raziskave pri predsedstvu centralnega komiteja Zveze komunistov Jugoslavije, potem pa še predstavniki zveznega sveta Zveze sindikatov Jugoslavije.

Najprej je obiskala Železarno, 1. in 2. junija skupina, ki sodeluje pri

pripravi ocene marksističnega usposabljanja komunistov v industrijskih organizacijah združenega dela, ki jo pripravlja center za družbenopolitične raziskave pri predsedstvu CK ZKJ, za posvetovanje o idejnem delu v Zvezi komunistov Jugoslavije. Skupino so sestavljali Zoran Vidojević, strokovni sodelavec instituta za družbeno raziskovanje pri predsedstvu CK ZKJ, Sonja Lokar, strokovno politična delavka pri marksističnem centru centralnega komiteja ZKS in Anton Pačnik, strokovno politični delavec centralnega komiteja ZKS.

Skupina je imela prvi dan najprej razgovor s člani tovarniškega komiteja Zveze komunistov o idejnem političnem delu Zveze komunistov v Železarni. V popoldanskih urah so prisostvovali sestanku osnovne organizacije ZK v jeklarni in se pogovarjali o konkretnem delu osnovne organizacije. Drugi dan obiska pa so zaključili z razgovorom z delavci komunisti Železarne.

V prostem času si je skupina z zanimanjem ogledala tehnični muzej Železarne.

V četrtek, 3. junija pa so Železarno obiskali predstavniki zveznega sveta Zveze sindikatov Jugoslavije z namenom, da od naših sodelavcev dobijo nekaj podatkov o produktivnosti dela v Železarni in da se soočijo s konkretno prakso pri dogovarjanju o svobodni menjavi dela.

Vodja informativno – analitične službe sveta Zveze sindikatov Jugoslavije Živko Marković in njegova sodelavka, sta se pogovarjala z delegati in predstavniki samoupravnih organov temeljne organizacije združenega dela Hladna predelava in nekaterimi strokovnimi sodelavci, ki so predhodno pripravili odgovore na obsežna, že prej poslana vprašanja o problemih in pozitivnih izkušnjah na omenjenih področjih.

Popoldan sta gosta imela podoben razgovor še s predstavniki samoupravnih interesnih skupnosti v občini. Zbrani podatki in ugotovitve pa bodo služile raziskavi o produktivnosti dela in svobodni menjavi dela, kot novi obliki pridobivanja dohodka.

ZA PRIZADETE OB POTRESU SMO ZBRALI ŽE 261.500 DINARJEV

V mesecu maju je bila v Železarni izvedena obširna akcija namenjena pomoči prizadetim ob potresu v Posočju. O pomoči, ki naj bi jo prispevali so razpravljali v TOZD in obratih Železarne na sestankih osnovnih organizacij sindikata ter na zborih delavcev.

Iz podatkov, ki smo jih prejeli v pisarni sindikata Železarne so bila zbrana in odobrena naslednja sredstva:

plavž 5.000, martinarna 20.000, elektro jeklarna 10.000, šamotarna 4.000, livarna 5.000, valjarna debele pločevine 8.000, valjarna profilov 5.000, adjustaža štekel Bela 3.000, adjustaža štekel Javornik 1.000, adjustaža bluming 12.000, hladna valjarna 7.000, žičarna 7.000, profilarna 5.000, jeklovlek 5.000, elektroodni obrat 10.000, žebljarna 5.000, gradbeno vzdrževanje 4.000, strojno vzdrževanje 8.000, storjne delavnice 15.500, elektro vzdrževanje 10.000, RTA 2.500, strugarna valjev 2.000, elektro toplotna energija 4.000, PIV energija 5.000, transport 20.000, skupne službe VET 2.500, sektor novogradenj 5.000, SEO 5.000, FRS 3.000, kadroviski sektor 10.000, sekretariat 5.000, nabavni 2.000, prodajni 5.000, OTK 10.000, RO 2.000, družbena prehrana 7.000, vratni podboji 2.000, solidarnostni sklad 20.000 dinarjev skupaj 261.500 dinarjev.

Pomoč prizadetim ob potresu ob Posočju se bo še povečala ko bodo znana sredstva, ki jih bodo odobrili v valjarni bluming štekel na Beli ter v valjarni žice.

V valjarni 2400 so sicer prispevali 6.000 dinarjev, vendar pa se je dodatno izmena Antona Smoleja na progi odločila, da bo prispevek namenjen izletu odobrila prizadetim ob potresu, v višini 2.000 dinarjev, tako da je kolektiv valjarne 2400 prispeval v celoti 8.000 dinarjev.

Izvršni odbor osnovne organizacije sindikata je vsoto 261.500 din že nakazal na žiro račun številka 52030-655-44317.

POSPEŠENO DO NOVE ORGANIZIRANOSTI

Z osnutkom zakona o združenem delu se nas je večina bolj ali manj seznanila, zato je odbor za uresničevanje ustav na svoji zadnji seji sklenil, da začnemo skladno z rešitvami zakona pospešeno pripravljati reorganizacijo sedanjih temeljnih organizacij in skupnih služb. V ta namen so bili na predlog družbenopolitičnih organizacij v odbor imenovani nekateri novi člani, ker njegovo delo v prihodnjih mesecih ne bo majhno pa tudi ne lahko.

Poleg tega pa je odbor za pripravo gradiva s področja nove samoupravne organiziranosti ustanovil naslednje strokovne skupine:

- za organizacijsko področje (nosilec naloge Jože NEUMAN)
- za dohodkovne odnose (Martin ŠKETA)
- za organizacijo samoupravljanja (Albina TUŠAR)
- za finančno premoženjske odnose (Jelka VIDALI)
- za samoupravne akte (zaradi obsežnega področja je tudi skupina večja, njen koordinator pa je Dušan STARE)
- za usklajevanje in koordiniranje med delovnimi skupinami pa je imenovana grupa direktorjev (vodja glavni direktor).

Istočasno je odbor priporočil družbenopolitičnim organizacijam, da oblikujejo skupino, ki bo pripravila gradivo s tega področja.

Ceprav smo dosti trdne roke že nekajkrat postavili, pa smo tokrat

odločeni, da se jih tudi držimo in da poskusimo nove temeljne organizacije oblikovati do konca novembra. Vse strokovne grupe so že začele z delom in so zadolžene, da vsaka na svojem področju pripravi do 3. julija gradivo, ki bo služilo kot izhodišče za nadaljnje delo odbora.

OCENA PRVIH JAVNIH RAZPRAV O OSNUTKU ZAKONA O ZDRUŽENEM DELU

Osnutek zakona o združenem delu, ki dejansko predstavlja ustavo v malem, pomeni pot za nadaljnjo uresničevanje ustavnih določil. Zakon vsebuje elemente, ki so se že sedaj izoblikovali v praksi in temeljito ter konkretno opredeljuje nadaljnji razvoj samoupravljanja in samoupravnih odnosov oziroma družbenoekonomski položaj delavcev.

(Nadaljevanje na 2. strani)

V soboto, 5. junija smo na Jesenicah izredno toplo in množično sprejeli letošnji vlak bratstva in enotnosti, ki je pripeljal prijatelje in znance iz bratske Srbije

UMETNOST, KI NI ANGAŽIRANA SPLOH NI UMETNOST

Prav gotovo ni slučaj, da je bila prva javna tribuna v okviru letošnjega tedna Komunistov v jeseniški občini, 4. junija v prvem delu namenjena razgovoru o delavskem gibanju in kulturi med obema vojnima na Jesenicah in v drugem delu o nastajanju in vsebini pesnitve Splavarij na ognjeni reki in njeni uglašitvi, kajti v obeh primerih so se udeleženci soočili z vlogo kulture v razvoju družbe in z vprašanjem angažirane umetnosti, ki v samoupravni socialistični družbi, mora postati vodilo kulturne politike, kajti umetnost, ki ni angažirana, kakor je bilo poudarjeno v razpravi, ni umetnost.

V prvem delu razgovora je za uvod predvojni revolucionar in komunist Vencelj Perko iz bogate zgodovine naprednega delavskega gibanja na Jesenicah med obema vojnima, izluščil nekaj najpomembnejših dogodkov s posebnim poudarkom na izrednem pomenu kulture v razrednem boju delavstva. Ob tem se je še posebno zadržal pri veliki stavki jeseniških železarjev leta 1935, ki je pomenila izreden uspeh naprednega delavskega gibanja pod vodstvom komunistov v pogledu dosežene akcijske enotnosti delavskega razreda, čeprav je bil takrat razpet med številne strankarske interese. To je bil rezultat doslednega delovanja in borbe komunistov, ki so resnično zastopali interese delavskega razreda in bili v prvih vrstah te borbe.

Seveda je bila sposobna tako velikih dejanj le enotna in idejno-politično dobro oborožena Komunistična partija. Mnogo smo se morali učiti, je pripovedoval Vencelj Perko, sami doma, v različnih krožkih, na predavanjih, s spoznavanjem marksizma pod odrom Delavskega doma, pa tudi pri samem kulturnem delovanju na delavskem odru, v pevskih zborih in podobno. Pri tem, je dejal govornik, odskih del, pesmi za zbor in podobno nismo izbirali slučajno, vse je bilo namenjeno osveščanju in kulturnemu razvijanju delavstva.

Zato tudi ni slučaj, da je Tone Čufar napisal svojo delavsko dramo POLOM na kožo, kot pravimo, takratnih jeseniških razmer in je bila prvi poziv delavstvu, kako naj rešuje svoje probleme in likvidira razne kompromisarije in podrepanke kapitalistov. Skoraj dosledno tako je potekal že omenjeni štrajk leto dni zatem. V tej drami je Vencelj Perko igral vlogo delavskega zaupnika Jurmana in ko je leto dni za tem vodil stavko in razgovore s takratnim vodstvom tovarne, so mu ženske, ki so takrat zasledile vhode v tovarno napovedale: »Le glej Vencelj,

da se boš tako držal, kakor Jurman v Polomu.« S tem je govornik poudaril izreden pomen angažirane literarne ustvarjanja za delavsko gibanje in moč kulturnega izražanja oziroma sploh kulture v boju delavskega razreda.

V drugem delu razgovora je pesnik in pisatelj ter publicist Miha Klinar obrazložil nastajanje svoje pesnitve z naslovom Rapsodija o splavarjih na ognjeni reki, ki je nekoliko skrajšano uglašil slovenski komunist Radovan Gobec, ki je razpravi tudi prisostvoval. To je v bistvu dodelana pesnitev Rdeča kantata, ki jo je pesnik napisal ob 20-letnici vstaje slovenskega naroda in katere del je že takrat uglašil Radovan Gobec. Pesnik je predvsem naglasil, da so ga v revoluciji predvsem zanimali moralno etični problemi in iz tega vidika je pristopal k oblikovanju

(Nadaljevanje na 8. strani)

OCENA PRVIH JAVNIH ...

(Nadaljevanje s 1. strani)

V jeseniški občini potekajo javne razprave o osnutku zakona po načrtu in morajo biti zaključene do konca tega meseca. Udeležba na razpravah je kar zadovoljiva, iz dosedanjih razprav pa lahko ugotovimo, da razprave potekajo po programu, v nekaterih temeljnih organizacijah združenega dela železarne pa so te razprave organizirali celo po izmenah. Na ta način so zajeli večje število delavcev, kar je vsekakor pozitivno.

Razprave o osnutku zakona so dobro pripravljene v organizacij-

skem pogledu, same analize o lastni samoupravni organiziranosti in o predlogih za spremembo starega pa so v glavnem preveč strokovne, skoraj nič ali pa zelo malo obravnavajo samoupravne razmere in pa razvoj samoupravnih odnosov. Večina razprav je bila dokaj skromnih, razen tega pa je bilo zelo malo razpravljalcev, kar le potrjuje, da so bile analize o sedanji samoupravni organiziranosti premalo skrbno in vsebinsko pripravljene.

Glede osnutka zakona o združenem delu lahko rečemo, da delavci niso dajali kakšnih bistvenih pripomb na sam osnutek. Z razpravami pa bo seveda še potrebno nadaljevati in obravnavati samo posamezna poglavja in to bolj poglobljeno in konkretno.

Delavci so v razpravah postavljali razna vprašanja, kot na primer kakšne in katere so pravice, odgovornosti in obveznosti delavcev, kaj je delovno razmerje in kako ga sklenemo, kdaj in zakaj preneha delovno razmerje, čemu je predvidena denarna kazen, kakšna bo samoupravna organiziranost v bodoče, kako izboljšati informativni sistem o obveščanju delavcev, kakšna naj bo vsebina dela delavske kontrole.

To je le nekaj ugotovitev iz prve delne analize o dosedanjih razpravah o osnutku zakona o združenem delu, ki jo je pripravil občinski sindikalni svet Jesenice. V tej analizi pa je omenjenih tudi nekaj konkretnih rešitev teh dosedanjih pomanjkljivosti. Analize o samoupravnih razmerah morajo nakazovati spremembe, nosilci sprememb pa morajo postati delavci sami. Le taka analiza, podana na zborih delavcev, bo lahko pripomogla, da se bodo različni problemi v sami delovni organizaciji bolje, uspešneje in hitreje reševali.

Poudarili pa so tudi, da naj se politični aktiv bolj poveže z določenim predavateljem in naj ga tako že predhodno spozna s problemi, predlogi ali spremembami, oziroma naj pokaže na pomanjkljivosti, kar bo potem predavatelj lažje obrazložil kako in na kakšen način naj se odpravijo. R.

O RAZVOJU CESTNEGA ...

(Nadaljevanje s 1. strani)

1.300 m avtoceste na vsaki strani predora.

- Predor bo dvoceven;
- Širina vsake cevi bo 9 metrov z dvema pasovima po 3,75 m in dvema hodnikoma po 0,75 m;
- Računska hitrost v tunelu 80 km na uro;
- Dolžina ceste med Jesenicami in Beljakom 29,15 km;
- Predviden pričetek del 1979, dokončanje 1982.

Na vprašanje prisotnih o rekonstrukciji ceste na odseku Javornik-TVD Partizan Jesenice, ki je v izvajanju, je odgovoril tov. Kovač, načelnik odd. za urbanizem in

komunalne zadeve skupščine občine Jesenice. Zagotovil je, da so sedaj dani vsi pogoji za pospešeno izvajanje del in dogovorjeni roki v katerih mora biti rekonstrukcija izvršena. Vsi prisotni smo bili enotnega mnenja, da dosedanemu slabemu napredovanju del niso bila kriva samo neresena sistemska vprašanja in da bodo morali izvajalci del najti vse razpoložljive možnosti za doseg predvidenih rokov. V razpravi je bilo poudarjeno, da je z izgradnjo hitre ceste mimo Jesenic treba modernizirati tudi cestno povezavo z Gornjesavsko dolino do mejnih prehodov z Avstrijo in Italijo. UO DSIT

KVALITETNA ŽAN VULKOLAN TESNILA

Med 2300 tehnološkimi in tehničnimi inovacijami, kolikor so jih v povojnih letih izvedli in uvedli v proizvodni proces jeseniški železarji, so prav gotovo vrhunski dosežki tisti, ki so jih izvedli in predložili v oceno strojni in elektro vzdrževalci, ki prinašajo in ustvarjajo največje koristi in prihranke za celotno delovno organizacijo.

Strugarji iz oddelka pnevmatike in hidravlike z Ivanom Strgarjem, Petrom Papičem in številnimi drugimi iz tega obrata, se uvrščajo med vodilne, najbolj prizadevne in istovrstno tudi uspešne iznajditelje, novatorje in racionalizatorje. Uspešno se lotevajo reševanja tudi večjih in zahtevnejših nalog in problemov. Leta 1971 se jim je pridružil tudi stugar specialist VIKTOR ŽAN, ki je samoiniciativno začel reševati in razvijati izdelavo zahtevnih in kvalitetnih tesnil iz vulkolana in teflona. S svojimi dolgoletnimi delovnimi izkušnjami je avtorju številnih inovacij uspelo izdelati kvalitetna tesnila iz vulkolana, ki 100 % ustrezajo drago plačanim uvoženim tesnilom za najbolj zahtevne kompresorje.

Vsa dosedanja kvalitetna vulkolana tesnila za stroje in strojne naprave iz številnih obratov na Jesenicah, Javorniku in Beli so bila izključno iz uvoza, ki je večkrat vezan na dolgotrajne dobavne roke. Rezervnih kvalitetnih tesnil je vedno občutno in kritično primanjlovalo. Večkrat je bila zato tudi motena in ogrožena proizvodnja. Viktor Žan pa je uspešno rešil problem tesnil v obratu plavž, na Siemag valjčnem stroju in hladni valjarni, pri hladnih navijalcih in valjarni štelcel Bela in še marsikje.

Za svojo tehnično izboljšavo je že leta 1973 dobil skromno zahvalo in priznanje z odškodnino v višini 1.600,00 din. Avtor je svoj lasten način natančne in zahtevne obdelave vulkolana za vse potrebe razvijal od leta 1971 do danes, do največje popolnosti, da se je v sporazumu z Železarno odločil, da svoj dosežek zaščiti in patentira. Dosežek je izrednega pomena ne samo za Železarno, temveč tudi za vse druge

porabnike, ki imajo težave s kvalitetnimi vulkolan tesnili za najzahtevnejše potrebe nemotenega obratovanja.

S POSOJILI DO HITREJŠE MODERNIZACIJE CEST

V teh dneh začnemo vpisovati javno posojilo za ceste v socialistični republiki Sloveniji. Vsi vpisovalci bodo dobili obveznice, ki bodo amortizirane v roku vračanja. Obveznice se bodo obrestovale z desetimi odstotki, kar je dokaj visoka obrestna mera. Namen javnega posojila za ceste je zlasti v tem, da bi v tekočem srednjeročnem načrtu ceste hitreje gradili, jih modernizirali in bolje vzdrževali.

Vemo, da je cesta žila vsega življenja, da gospodarstvo brez nje ne more zagotoviti svoje oskrbe in plasirati svojih proizvodov. Kljub temu, da smo v preteklih desetletjih modernizirali polovico slovenskega cestnega omrežja, zgradili nešteto kilometrov novih cest in na novo postavili skoraj vse mostove, katerih večina je bila porušena v vojni, je danes promet ozko grlo, ker se je razvijal hitreje, kakor smo bili v stanju modernizirati cestno omrežje. Da bi dohiteli vsaj del tistega, kar smo zamudili, je dan v srednjeročnem programu izgradnji in modernizaciji cestnega omrežja, velik poudarek.

Celoten srednjeročni načrt pa bo mogoče izvršiti le, če bomo k skupnim sredstvom nekaj primaknili tudi občani in delovne organizacije. Pričakovati je, da bo vpisal posojilo prav vsak občan in vse delovne organizacije. Le tako bo mogoče zbrati predvidenih 900 milijonov dinarjev, kolikor naj bi znašal celokupni znesek posojila. Polovico povprečnega osebnega dohodka lahko vsi vsak občan tako, da plača ves znesek ob vpisu, ali pa ga vplača lahko tudi v 12. ali celo 24 mesečnih obrokih. Na ta način posojilo za nikogar ne bo pretežko finančno breme, s svojim deležem pa bo vsakdo prispeval k uresničitvi velikega načrta.

Republiška skupnost za ceste, republiški odbor in občinski štab za izvedbo posojila na Jesenicah pričakujejo ugoden odziv vseh občanov in vseh delovnih organizacij. Z.

Velikokrat, ko se dogovarjamo o gornjem vprašanju, se človeku zazdi, ne le da je še preveč odmaknjeno od naših delavcev v temeljnih organizacijah združenega dela, temveč da ga največkrat niti ne razumevamo kot pomembni sestavni del pri uresničevanju ustavnih določil. Kot da bi bilo to nekaj izven prizadevanj kar najbolj doslednega uresničevanja samoupravnega položaja delavca v temeljnih in drugih organizacijah združenega dela. Čeprav oblast delavskega razreda in vseh delovnih ljudi temelji na takem družbenoekonomskem položaju, ki zagotavlja delovnemu človeku, »da s tem ko dela s sredstvi, ki so družbena lastnina, ter neposredno in enakovredno z drugimi delovnimi ljudmi v združenem delu odloča o vseh zadevah družbene reprodukcije v pogojih in odnosih medsebojne odvisnosti, odgovornosti in solidarnosti ...« To se pravi, da preko svojih delegatov odloča tudi na področjih, ki mu zagotavljajo pogoje za razvoj njegovih delovnih in ustvarjalnih sposobnosti, to je na področjih vzgoje, izobraževanja, znanosti in kulture, na področjih, ki mu zagotavljajo zdravo življenje, socialno varnost in razvoj ter vsestransko bogatitev njegove osebnosti.

Če izhajamo iz tega, da se rezultati dela delavcev v družbenih dejavnostih — vzgoji, izobraževanju, znanosti, kulturi, zdravstvu itd. — odražajo v dohodku, ki ga delavci ustvarjajo v proizvodnih temeljnih organizacijah združenega dela, potem je povsem razumljivo, da delavci morajo dejansko vplivati na oblikovanje programov družbenih dejavnosti in njihov razvoj ter odločati o ustvarjanju, pridobivanju, razporejanju, delitvi in združevanju dohodka za skupne in splošne potrebe. V tem, da se rezultati dela delavcev v družbenih dejavnostih odražajo v dohodku, ki ga ustvarjajo delavci v proizvodnih temeljnih organizacijah, je tudi bistvo svobodne menjave dela.

S preprostimi besedami bi lahko rekli, da programi samoupravnih interesnih skupnosti morajo biti odlikovani tako, da s svojo dejavnostjo interesne skupnosti delujejo pri pospeševanju večje produktivnosti dela, razvijanju ustvarjalnih sil ljudi, vsestranskem razvoju celovite ustvarjalne osebnosti, humaniziranju socialističnih samoupravnih odnosov in splošnem napredku družbe. Ravno zato pa je bistven neposredni vpliv delavcev in vseh delovnih ljudi na oblikovanje teh programov.

URESNIČEVANJE USTAVNE VLOGE SAMOUPRAVNIH INTERESNIH SKUPNOSTI V DRUŽBENIH DEJAVNOSTIH

V preteklosti, pa tudi v sedanjosti, smo se na preneka-terih interesnih področjih srečevali s programi in dejavnostjo, ki je bila precej odmaknjena od interesov delavskega razreda. Vzemimo samo nekaj primerov s področja kulture, na primer produkcija in podpiranje vsakovrstne plaže in kiča, ki sta se in se še pojavljata tako v literaturi, kakor v glasbi, likovnosti, filmu in drugje. Kiča in plaže, ki pomenita propagando surovosti, nasilja, malomeščanskega načina življenja in njegovih »vrednot«, s čemer se ustvarjajo v zavesti ljudi utvare o sodobni meščanski družbi, »družbi izobilja«, kar pa ne pomeni nič drugega, kakor odvrčanje ljudi od boja za socialistične in humanistične družbenopolitične cilje. Da ne govorimo o raznih elitističnih kulturnih programih in podobno. Take in podobne primere pa smo lahko srečevali tudi na različnih drugih interesnih področjih.

Najbrž ni potrebno posebej poudarjati, da taka programska orientacija s preje naštetimi nalogami interesnih skupnosti, nima ničesar skupnega in ne-le da ni v interesu delavskega razreda, temveč celo zavira ali celo nasprotno deluje pri uresničevanju oblasti delavskega razreda. Da posebej ne omenjamo inertnosti ali neracionalnega trošenja denarja ter podobno na posameznih interesnih področjih.

Te vmesne ilustracije smo navajali le zategadelj, da smo podkrepiili, da je treba s celotnim in usklajenim družbenopolitičnim delovanjem dosledno zagotoviti pogoje, v katerih bodo delavci resnično vplivali na oblikovanje programov družbenih dejavnosti, ki jih z delom svojega dohodka, v okviru svobodne menjave dela tudi financirajo. Seveda pa se to povezuje z doslednim uresničevanjem delegatskega sistema in delegatskih razmerij ter krepljenju samoupravnega položaja delavcev v temeljnih in drugih organizacijah združenega dela.

V prvem členu temeljnih določb v osnutku zakona o združenem delu je navedeno: »Delavci pri uresničevanju svojega vladajočega položaja v združenem delu in družbi upravljajo svobodno, neposredno in enakovredno v odnosih demokratične povezanosti ter vzajemne odvisnosti in odgovornosti svoje in celotno družbeno delo v organizacijah združenega dela, drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih ter v družbi v celoti.«

V členu osnutka zakona o združenem delu, v delu, ki obravnava odločanje delavcev po delegatih v skupščinah družbenopolitičnih skupnosti in skupščinah samoupravnih interesnih skupnosti pa je napisano:

»Delegati organizacij združenega dela v skupščinah družbenopolitičnih skupnosti in delegati v skupščinah samoupravnih interesnih skupnosti delajo v skladu s smernicami delavcev, ki so jih izvolili, ter s temeljnimi stališči delegacij, ki so jih deligirale, v skladu s skupnimi in splošnimi družbenimi interesi in potrebami; pri opredeljevanju in glasovanju so samostojni.

Delegati iz prvega odstavka tega člena obveščajo delavce, ki so jih izvolili, in delegacije, ki so jih delegirale, ter so jim odgovorni za svoje delo.«

Vsekakor bi se morali v sedanjih razpravah o osnutku zakona o združenem delu, v analizah sedanjega samoupravnega položaja delavcev, zelo kritično soočiti tudi z vprašanjem uresničevanja ustavne vloge samoupravnih interesnih skupnosti v družbenih dejavnostih ter z delovanjem delegatskega sistema znotraj temeljnih organizacij združenega dela. Iz kritične analize in ocene stanja na tem področju, bi morali izdelati programe nalog, ki jih bomo morali uresničiti za uveljavljanje samoupravnih odnosov v samoupravnih interesnih skupnostih.

IZVRŠEVANJA PROGRAMA SKUPNE IN GOTOVE PROIZVODNJE TER ODPREME V MAJU

Obrat	SKUPNA PROIZVODNJA			GOTOVA PROIZVODNJA			Odprema
	Program	Izvršitev	%	Program	Izvršitev	%	
Plavž	11.500	12.057,8	104,9				
SM jeklarna	23.300	22.835,5	98,0				
El. ieklarna	14.500	14.521,0	100,1				
Livarne	140	142,2	101,6	60	23,2	38,7	23,2
Samotarna	1.300	1.372,7	105,6	200	138,5	69,3	138,5
TOZD TALILNICE	50.740	50.929,2	100,4	260	161,7	62,2	161,7
Bluming	36.800	36.206,4	98,4	300	405,8	135,3	398,1
Štekel	6.000	7.467,9	124,5	2.500	4.060,6	162,4	4.479,6
Termična obd.	2.500	2.554,2	102,2	2.500	2.522,7	100,9	2.517,8
SKUPAJ	45.300	46.228,5	102,0	5.300	6.989,1	131,9	7.395,5
Valj. žice	9.770	10.122,2	103,6	2.700	6.244,7	231,3	5.728,0
Valj. prof.	2.500	2.686,8	107,5		105,6		55,8
Valj. deb. pl.	7.500	7.240,3	96,5	7.400	7.147,2	96,9	6.579,2
TOZD VALJARNE	65.070	66.277,8	101,9	15.400	20.486,6	133,0	19.758,5
Hladna valj.	2.100	2.385,9	113,6	2.000	2.001,7	100,1	2.208,6
Žičarna	4.260	4.552,1	106,9	2.665	2.863,4	107,4	2.797,7
Profilarna	1.400	1.151,8	82,3	1.340	1.118,6	83,5	1.088,1
Podbojarna	40	25,0	62,5	40	25,0	62,5	49,1
Jeklovlek	1.610	1.662,9	103,3	1.610	1.662,4	103,3	1.599,7
Elektroodni	1.400	1.346,3	96,2	1.395	1.339,1	96,0	1.329,0
Žebjarna	910	930,6	102,3	910	930,6	102,3	948,9
TOZD PREDELAVA	11.720	12.054,6	102,9	9.960	9.940,8	99,8	10.021,1
ŽELEZARNA	127.530	129.261,6	101,4	25.620	30.589,1	119,4	29.941,4

TOZD Talilnice

Maj je bil letos najmanj uspešen mesec. Za to je nekaj objektivnih vzrokov, večji del pa je pripisati manjšemu prizadevanju v obratih plavž, martinarna in elektro jeklarna. Zaradi manjših potreb smo mirovali 1. in 2. maja v obeh jeklnah in z eno pečjo na plavžu.

Plavž:

Proizvodnja 12.058 ton je le nekaj ton nad programom. Zaradi večje količine slabše rude v vložku aglomeracije smo morali minirati naslednje na plavžu 2. Povečali so se zastoji zaradi pregrevanja šob, saj so znašali 10 in 30 ur na plavžu 1 oziroma 2. Na plavžu 2 smo menjali 26 šob. Dnevna proizvodnja je znašala 409 ton. Poraba koksa je 669 kg/t in presega doseženo poprečje leta 1975 za 17 kg.

Martinarna:

Izdelano je bilo 22.835 ton jekla. Manj kot sedaj je bilo izdelano le še leta 1971. Tako ni bil dosežen program proizvodnje. Težave so bile z vzdržnostjo peči, obratovala je peč, ki je bila v slabem stanju. V pripravi vložka smo zaradi ustavitve proge pri glavni pisarni vezani le na pristaniške žerjave. Vse to in pa premalo lastnih naporov so povzročili izredno dolge šaržne čase, to je 7 ur 9 minut in le 788 ton dnevne proizvodnje.

Elektrojeklarna:

S 14.521 tonami je dosegla mesečni program. Izdelano je bilo le 9,5 šaržev ali 542 ton dnevno. Več je bilo mehanskih okvar na Lectromelt peči. Z ukinitvijo žerjavne proge je manj možnosti, da bi martinariji pomagali pri pripravi vložka elektro jeklarni.

V štirih mesecih je bilo izdelano 212.340 ton ali 2360 ton manj jekla kot je predvideval plan. Presežek je bil pri elektro jeklu, dočim je pri SM jeklu manjko za 5.600 ton.

Livarna:

S 142 tonami jekla in barvnih kovin je obrat presegel plan. Odpremljeno je bilo zaradi manj naročil le 23 ton.

Samotarna:

Proizvodnja je znašala 1.373 ton, kar je več kot je predvideval program. Manj uspešna je bila Pauker stiskalnica, kjer so izdelali le 567 ton, preveč je bilo zastojev zaradi vzdrževanja. Stanko ČOP

TOZD Valjarne

Situacija z odpremo se je v mesecu maju v primerjavi z aprilom znatno popravila in količinsko skoraj normalizirala. Skupno so v maju odpremili vsi obrati TOZD Valjarne 19.858 ton različnih izdelkov. Pri tem sta močno presegli planirano količino valjarne štekel in valjarne žice, medtem ko valjarna 2400 plana odpreme ni dosegla.

Valjarna bluming:

Obratovanje valjarne bluming v mesecu maju ni potekalo najbolje. Bilo je preveč zastojev, ki so z 29,7 odstotka na obratovalni čas močno presegli številke, dosežene v prejšnjih mesecih letošnjega leta (poprečje januar-april 23,6 odstotka). Glavni vzrok za to situacijo je bilo 8,7 odstotka zastojev zaradi čakanja

na potrebno temperaturo blokov v globinskih pečeh. Vzrok za to je bila prenizka proizvodnja v obeh jeklnah, ki je imela za posledico zakladanje večjih količin hladnih blokov v globinske peči. V obdobju januar-april je bilo teh zastojev samo 2,7 odstotka na obratovalni čas. V maju je obratovala sedem dni tudi potisna peč in je zaradi okvar aksialnih ležajev na štekel ogrožju prevajala samo 1.578 ton slabov. Tudi to je imelo določen vpliv na slabšo proizvodnjo valjarne bluming.

Valjarna štekel:

Ta valjarna je planirano gotovo proizvodnjo sicer presegla, vendar bi lahko bili proizvodni rezultati še boljši, če ne bi bilo težav zaradi okvar na ogrožju štekel in kvalitetnih problemov v adjustaži na Javorniku.

Valjarna žice:

Tej valjarni je s solidnim delom uspelo preseči s planom predvideno skupno in blagovno proizvodnjo. Skupnih zastojev na obratovalni čas je bilo 33,4 odstotka. To je sicer več kot v aprilu, vendar še vedno pod obvezo postavljenih ciljev v tem obratu.

Valjarna 2400:

V valjarni 2400 so znatno presegli planirano količino vroče valjane pločevine. Ni pa bil dosežen plan skupne proizvodnje ter odpreme. Vzrok za to so bile težave v adjustaži in velike količine pločevine v medfazni proizvodnji, ki otežkočajo normalen potek dela v tem oddelku.

Valjarna profilov:

Tudi v mesecu maju je valjarna profilov uspela s solidnim delom preseči planirano skupno proizvodnjo. Prodaja letos ni planirana in je bilo odpremljenih v tem mesecu le 55 ton. Avgust Karba

TOZD Hladna predelava

Proizvodnja v maju je večja od aprilske, vendar še vedno manjša od predvidene po družbenem planu. Do družbenega plana manjka 2.103 tone, ali približno 15 %. Program za mesec maj pa je presežen za 2,9 % in to predvsem v štirih obratih, kjer so

bile močno presežene programirane količine.

Hladna valjarna:

Prisotno je še vedno pomanjkanje naročil za obrat vratni podboji, zato smo en del proizvodnje hladno valjanih trakov usmerili za železarno Sisak. S tem je hladna valjarna presegla programirano količino za 12,6 %.

Žičarna:

Tudi pri vlečni žici so se naročila v mesecu maju povečala, kar je omogočilo preseganje programirane proizvodnje. Kljub temu pa je dosežena proizvodnja v maju še vedno 558 ton nižja od družbenega plana.

Profilarna:

Uspešna proizvodnja in prodaja diskov za krožne brane ne more nadoknaditi izpada proizvodnje profilov. Predvsem za težje profile tudi v maju ni bilo ustrezne prodaje.

Podbojarna:

Tudi v proizvodnji vratnih podbojev ni bistvenega povečanja. Proizvodnja se giblje približno vse mesece enako, medtem ko je prodaja v tem mesecu dosegla rekordno višino, to je 49,5 ton.

Jeklovlek:

V obratu so mesečno programirano proizvodnjo presegli, do družbenega plana pa jim še vedno manjka 117 ton. Vrhunske storilnosti pri vlečenju, ki smo jih dosegli pri velikih serijah proizvodnje samo ene dimenzije za izvoz, pri sedanjem razdrobljenem programu ni mogoče dosegati.

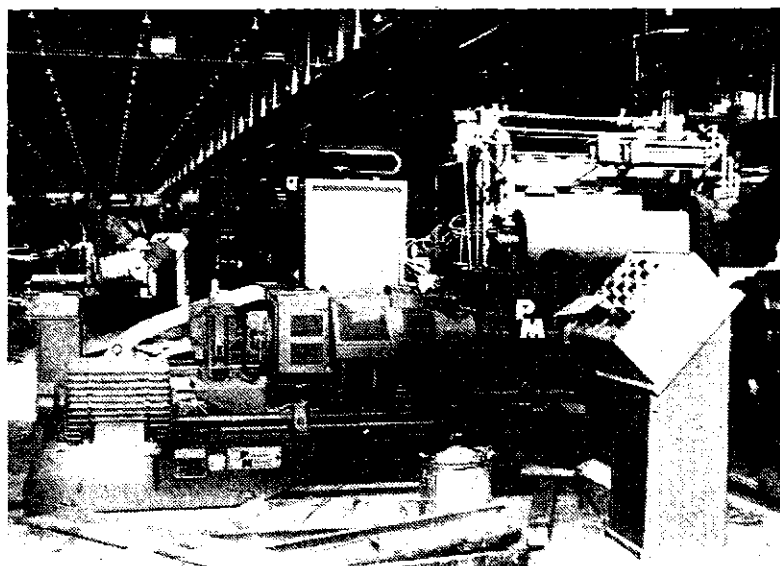
Elektroodni obrat:

Zaradi okvar in remonta v tem mesecu nismo dosegli planiranih količin. Proizvodnja elektrod je na nivoju predvidenim z družbenim planom, vendar pa je izpad proizvodnje taljenih praškov prevelik in zato tudi skupna proizvodnja ne dosega družbenega plana.

Žebjarna:

V obratu so programirano mesečno proizvodnjo presegli, kljub temu pa je 100 ton nižja, kot je predvidena z družbenim planom. Proizvodnja bodoče žice praktično ni več, kar pomeni 95 ton manjšo proizvodnjo. Če upoštevamo to, pa je proizvodnja žičnikov na nivoju družbenega plana.

Franc Vičar

Testiranje linije za pripravo trakov

OBVESTILA KOLEKTIVU – OBVESTILA KOLEKTIVU

DEŽURNI ZA VZDRŽEVANJE V ŽELEZARNI

DATUM:	DNEVNI:	NOČNI:
PONEDELJEK – 14. 6.	ZUPANČIČ MARTA	ARNEŽ FRANC
TOREK – 15. 6.	BAK DUŠAN	MARKEŽ VALENTIN
SREDA – 16. 6.	BESTER FELIKS	MOLAN IVAN
ČETRTEK – 17. 6.	MLAKAR FLORIJA	POGAČAR KAREL
PETEK – 18. 6.	SELJAK VINKO	MENCINGER STANI
SOBOTA – 19. 6.	BERNIK FRANC	TORKAR STANE
NEDELJA – 20. 6.	KOSELJ ANTON	NOČ BRANKO

Telefon dežurnega za vzdrževanje v Železarni je: 35
vezni telefon je: 41

Na redne delovne dni dela dnevni dežurni od 14.00 do 18.00 ur
nočni pa od 18.00 do 6.00 ur

Na proste sobote, nedelje in praznike dela: dnevni dežurni od 6.00 do 18.00 ur
nočni pa od 18.00 do 6.00 ur

Predaja poslov se izvede v sobi tajništva vzdrževanja št. 5 v upravni zgradbi TOZD-VET.

SLUŽBA OBRATNE AMBULANTE

V času od 14. do 19. junija bodo delale naslednje obratne ambulante
dopoldan: IV. obratna ambulanta
popoldan: I. in II. obratna ambulanta
V soboto, 19. junija samo dopoldan I. obratna ambulanta.

V zobni ambulanti:
dopoldan: I. zobna ambulanta
popoldan: II. zobna ambulanta
V soboto, 19. junija samo dopoldan I. zobna ambulanta.

Ordinacijski čas dopoldan od 6.30 do 13. popoldan od 13. do 19.30. V soboto samo dopoldan od 6.30 do 13.

PERSONALNE VESTI – MAJ

V mesecu maju je bilo sprejetih na delo 47 delavcev, 31 delavcev pa je Železarno zapustilo.

UPOKOJENI SO BILI:

Alojz Avguštin – 1924, profilarna, 30 in pol let v ŽJ, Vinko Birk – 1925 strojno vzdrževanje, 19 in pol let v ŽJ, Neža Grozina – 1914, DE-DP, 11 let v ŽJ, Antonija Iskra – 1918, plavž, 22 let v ŽJ, Julijana Kelvišar – 1916 transport, 22 let v ŽJ, Janko Kemperle – 1927, varnostna služba, 28 let v ŽJ, Anton Mlačnik – 1922, hladna valjarna, 21 let v ŽJ, Stanislav Trpin – 1921 elektroodni obrat, 12 let v ŽJ, Janko Vilman – 1916, transport, 38 let v ŽJ, Janko Žagar – 1917, martinarna, 35 let v ŽJ, Ivan Žvan – 1923, martinarna 24 let v ŽJ.

Upokojenim sodelavcem želimo, da bi dolgo uživali zaslužen pokoj.

UMRLI:

Ivan Strgar – 1933, sektor novogradenj, 21 let v ŽJ.

Svojcem naše iskreno sožalje.

ODŠLI V JLA:

Mujo Bjelopoljac – 1953, martinarna, Simon Gogala – 1952, RTA Marjan Jamar – 1957, žičarna, Srečko Možina – 1957, DE-DP.

IZKLJUČENI SO BILI:

Envis Čirkič – 1953, strojne delavnice, Dragi Donev – 1950, elektro jeklarna, Dragan Fazlić – 1956, strojne delavnice, Enver Plivac – 1958 sektor novogradenj, Zoran Purić – 1955, transport, Dušan Ropret – 1949 profilna valjarna, Stojče Sokolov – 1956, profilna valjarna, Slavče Velov – 1951, martinarna.

OBVESTILO

V blagajni železarne Jesenice so deponirane nedvignjene denarne kuverte:

- razlika letos povečane odpravnine vsem, ki so odšli v pokoj 1.1.1976.
- jubilantske nagrade za delovni staž, ki so bile izplačane članom kolektiva, 23. aprila 1976.
- regresi za dopuste, ki so bili izplačani članom kolektiva, 28. maj 1976.

Nedvignjene kuverte so ostale predvsem od delavcev, ki so odšli leto v pokoj oziroma, ki so odšli na služenje vojaškega roka, – so pa upravičeni do navedenih izplačil.

Denar lahko dvignejo v blagajni železarne Jesenice OSEBNO vsul delovni dan od 8.30 do 10.30 ali druge osebe (svojci) z uradno overjeno pooblastilo. Vojaki pa lahko pošljejo tudi svoj naslov (vojaška pošta), da se jim denar pošlje.

Finančno rač. sektor
Računovodstvo oseb. dohodka

ZAČASNA UKINITEV OPRAVLJANJA MALIH USLUG

Vse delavce v temeljnih organizacijah združenega dela in delovni skupnosti Skupne službe obveščamo, da do 1.10.1976 ne bomo sprejemali vlog za opravljanje malih uslug v obratu gradbenega in električnega vzdrževanja.

Ta ukrep je potreben zaradi že zadostnega števila nerealiziranih naročil za male uslugе in prezasedenosti obratov z naročili za redno vzdrževanje.

VODSTVO VZDRŽEVANJA

Železarski globus

ZVEZNA REPUBLIKA NEMČIJA

V zahodnonemški železarni Georgsmarienhütte, ki pripada železarski družbi Klöckner Werke so skupaj s severnoameriško družbo Youngstown Sheet and Tube Co. razvili nov postopek za proizvodnjo surovega jekla imenovan KYS postopek. V jaskasti peči stalijo s pomočjo kisik-mazutnih ali kisik-plinjskih gorilcev jekleni odpadki ali

predreducirane pelete. Raztaljeno jeklo teče iz peči v obločno električno peč, kjer ga ogrejejo na potrebno temperaturo in dokončno izdelajo v predpisano kvaliteto. Glavna prednost tega postopka je 40 odstotkov nižja poraba energije in večja produktivnost v primerjavi s SM ali obločno električno pečjo. Ta prednost ima svoj vzrok v boljšem temperaturnem izkoristku jaskasne peči in uspešni kombinaciji te peči z obločno električno pečjo.

ŽELEZAR

SAMOUPRAVNI ORGANI V PRETEKLEM TEDNU

48. SEJA ODBORA ZA GOSPODARSTVO PRI DS ŽELEZARNE

Odobor za gospodarstvo pri delavskem svetu Železarne je nadaljeval z delom 48. seje v torek, 1. junija, in obravnaval naslednje točke dnevnega reda: pojasnila izvršnega sveta skupščine občine Jesenice v zvezi z občinskimi samoupravnimi sporazumi, poročilo o gradnji stanovanjskega bloka za samske delavce, samoupravni sporazumi o razvoju SIS v občini Jesenice in razno.

Najprej so ponovno obravnavali samoupravne sporazume, ki so jih obravnavali ter odklonili ali odložili za kasnejši čas na 45. seji, enake sklepe pa so sprejeli tudi delavski svet TOZD in DSSS ter delavski svet Železarne. Po ponovni proučitvi predloga samoupravnega sporazuma o pristopu k ustanovitvi samoupravne interesne komunalne skupnosti za območje občine Jesenice, samoupravnega sporazuma za financiranje krajevnih skupnosti, samoupravnega sporazuma o združevanju sredstev za investicijsko vzdrževalna dela v osnovnih šolah ter pogodbo o postavitvi TV pretvornika in opreme za II. TV program, so se s predloženimi sporazumi in pogodbo strinjali z nekaterimi pripombami ter jih posredovali v razpravo in potrditev še delavskim svetom TOZD in DSSS.

V nadaljevanju so razpravljali o poročilu o gradnji stanovanjskega bloka za samske delavce in ugotovili, da je investicijske vloge v akciskim programom. K temu so se sklenili, da investicije v samski dom, vključno z deležem v rekreacijsko dvorano v nobenem primeru ne smejo preseči sprejete investicijske vsote in zahtevali, da se ponovno dobi zagotovilo oziroma priliv še ostalih sredstev. Od izvajalca del oziroma pooblaščenega nadzornega organa, to je biroja za urbanizem in stanovanjsko poslovanje je treba zahtevati, da se dograditev objektov izvede v pogodbenem roku. V kolikor tega ni v stanju, se na račun podaljšanja rokov izgradnje ne more priznati nobenih dodatnih podražitev. Ob dokončanju investicije je potrebno odboru dostaviti poročilo.

Razpravljali so tudi o naslednjih samoupravnih sporazumih in dogovorih o temeljih plana razvoja SIS občine za obdobje 1976–1980:

- samoupravnem sporazumu o temeljih plana izobraževalne skupnosti,
- samoupravnem sporazumu o srednjeročnem načrtu razvoja otroškega varstva,
- samoupravnem sporazumu o temeljih plana razvoja kulturne skupnosti Jesenice,
- samoupravnem sporazumu o osnovah plana telesno kulturne skupnosti,
- samoupravnem sporazumu o osnovah plana skupnosti socialnega skrbstva,
- samoupravnem sporazumu o planu zdravstvenega varstva,
- samoupravnem sporazumu o osnovah plana samoupravne stanovanjske skupnosti občine Jesenice,
- dogovoru o osnovah srednjeročnega plana krajevnih skupnosti,
- družbenem dogovoru o osnovah srednjeročnega plana krajevnih skupnosti,
- družbenem dogovoru o osnovah srednjeročnega razvoja občine Jesenice,
- samoupravnem sporazumu o temeljih plana raziskovalne dejavnosti
- in predlogu samoupravnega sporazuma o ustanovitvi samoupravne interesne skupnosti za varstvo zraka v gorenjskih občinah.

Z navedenimi samoupravnimi sporazumi so se strinjali in jih sprejeli skupaj s pripombami kadrovskega sektorja in odbora k vsakemu sporazumu, na samoupravne sporazume in dogovore, dogovore pa so imeli naslednje splošne pripombe:

– Vse samoupravne interesne skupnosti in krajevne skupnosti v občini Jesenice morajo uskaljevati potrebe in sredstva v okviru možnosti gospodarstva na občinskem nivoju.

– Železarna predvideva za dejavnost samoupravnih interesnih skupnosti in krajevnih skupnosti v naslednjem obdobju sredstva v isti višini kot v letošnjem letu, vendar v odvisnosti od gibanja družbenega proizvoda.

– Samoupravne interesne skupnosti morajo čimbolje organizirati in racionalizirati svojo dejavnost, za svojo dejavnost pa ne smejo povečevati števila zaposlenih, temveč mora biti gibanje zaposlenih v skladu z resolucijo.

Na predlog nabavnega sektorja – uvoza so se strinjali z odpisi odnosno pripisi razlik, ki so nastali v poslovanju z naslednjimi tujimi partnerji: firma KLOCKNER DUISBURG po dveh zaključkih, firma ČEHO-SLOVENSKA KERAMIKA Praha, podjetjem FERIMPORT Zagreb, ki je za Železarno v letih 1973–75 uvažalo staro železo in slabe in firma HÄGANÄS Švedska.

Soglašali so tudi s predlogom kadrovskega sektorja, da se odstopi stanovanjska hiša na Cesti Železarjev 6 republiški skupnosti za ceste, ki bo hišo porušila zaradi gradnje magistralne ceste, v zameno za 2 stanovanji in 2 garsonjeri.

Rešili so tudi vlogo Sob Jesenice, s katero prosijo za mostni nosilec, vlogo športnega društva Jesenice, s katero prosijo, da se stornirajo računi za porabljeno električno energijo za

pet mesecev ali da se poravnajo na drug način, vlogo društva upokojencev pa so odstopili odboru za delovne in življenjske pogoje.

Na predlog finančno računovodskega sektorja so se strinjali z najetjem posojila pri Ljubljanski banki – podružnice Kranj – enota Jesenice za:

- nabavo livnih voz v višini 5.000.000 din;
- nabavo šeststopnega stroja v višini 3.000.000 din in
- nabavo brusilnega stroja v višini 5.000.000 din.

Za podpisnika pogodbe pa so pooblastili direktorja FRS in direktorja sektorja za novogradnje.

Sprejeli so tudi dodatni sklep k že sprejetemu sklepu o najetu posojila pri Narodni banki za popravilo BBC peči na zahtevo vojnega servisa ter dali soglasje:

- k nameravani lastni investiciji za nabavo kompresorja za stiskanje zraka,
- k nameravani investiciji investitorja KOVINARJA Jesenice za gradnjo glavnega kanalizacijskega kolektorja od potoka Ukova do potoka Javornik,
- k nameravani investiciji investitorja KOVINOSERVISA Jesenice za nabavo opreme za proizvodnjo tunelskih opazev in
- k nameravani investiciji investitorja OBČINSKE IZOBRAŽEVALNE SKUPNOSTI za gradnjo zunanjih športno rekreacijskih objektov pri osnovni šoli Zirovnica.

Strinjali so se, da Ljubljanska banka za vse štiri investicije odobri ustrezne kredite.

Ob koncu seje so dali soglasje za gradnjo mestnega kolektorja, ki ga gradijo mimo obratov Železarne, ki je bilo zaproseno z vlogo biroja za urbanizem in stanovanjsko poslovanje Jesenice in predlagano za ugodno rešitev z ustreznimi pogoji tudi s strani sektorja za novogradnje.

J. Š.

TOZD Talilnice

23. SEJA ODBORA ZA KADRE IN MEDSEBOJNA RAZMERJA

Predsednik odbora za kadre in medsebojna razmerja Stanko Podobnik je 27. maja sklical 35. sejo odbora. Ob navzočnosti kadrovskega TOZD Talilnice so na seji pregledali izvrševanje sklepov prejšnje seje in ugotovili, da so izvršeni, obravnavali kadrovske poročila za mesec april, razpravljali o premetitvah in razporeditvah delavcev ter rešili še druga kadrovska vprašanja.

Kadrovske poročilo za mesec april 1976 je obrazložil kadrovik Polde Lomovšek. Iz poročila je razvidno, da je bilo v mesecu aprilu sprejetih na delo pet novih delavcev, TOZD Talilnice pa jih je zapustilo sedem. Od tega je bil eden upokojen, štirje delavci so delo samovoljno zapustili, eden je odšel v JLA, eden pa je bil premeščen v drugo TOZD. Pri pregledu gibanja delovne sile letos, v primerjavi z mesecem aprilom lanskega leta so ugotovili, da je stanje letos ugodnejše, saj je v istem obdobju lanskega leta zapustilo TOZD Talilnice 23 delavcev.

Odbor je ugotovil, da je fluktuacija delovne sile v zadnjem času ustaljena, kar pa je predvsem pogojeno z težjo zaposlitvijo v drugih delovnih organizacijah. Znano je namreč, da so bili v železarni Jesenice storjeni določeni ukrepi pri zaposlovanju novih delavcev. Prednost pri zaposlovanju imajo povratniki iz JLA in naši študenti.

Odbor je bil seznanjen tudi s sklepi kadrovskega sektorja glede zaposlovanja upokojencev v Železarni in s predlogom soglasja.

V nadaljevanju so obravnavali premetitve in razporeditve delavcev, kot so jih predlagala posamezna obratovodstva. Tako je bilo v obratu

plavž od zadnje seje odbora za kadre in medsebojna razmerja sedem premetitev na druga delovna mesta, novosprejet pa je bil samo eden.

V obratu martinarna so bili premešteni trije delavci, trije so pridobili lastnost delavca, v elektro jeklarni so bili prav tako premešteni samo trije delavci, novosprejet je bil eden, v livarni pa ni bilo nobene kadrovske spremembe, v obratu šamotarna pa sta pridobila lastnost delavca dva delavca.

Odboru je bila posredovana analiza kadrovskega sektorja o fluktuaciji delavcev v letu 1975. Iz analize je razvidno, da je fluktuacija delavcev v obratih TOZD Talilnice ustaljena in da se odhod delavcev postopoma iz leta v leto zmanjšuje. Tako je bil v letu 1975 zmanjšan odhod za 4,8 % v primerjavi z letom 1973. Odbor je bil mnenja, da je s tako politiko kadrovanja potrebno še nadaljevati.

MD

**GLAS
v vsako
gorenjsko hišo!**

Razširjanje cestišča med aglomeracijo in plavžem in rušenje še preostalih vodnih rak

TOZD Hladna predelava

31. SEJA ODBORA ZA GOSPODARSTVO

V ponedeljek, 31. maja, se je sestal odbor za gospodarstvo TOZD Hladna predelava na svoji 31. redni seji. Zaradi odsotnosti predsednika je sejo vodil namestnik predsednika Gregor Hudrič. Za sejo je predlagal naslednji dnevni red: pregled sklepov prejšnje seje; pregled proizvodnih rezultatov za mesec april; pregled finančnih rezultatov za mesec april in operativni program za mesec junij.

Pri pregledu sklepov prejšnje seje so člani odbora ugotovili, da so bili v celoti izvršeni. O proizvodnih rezultatih je odbor poročal direktor TOZD in jih seznanil s težavami, ki so jih imeli obrati v tem mesecu. Največji problem je predstavljalo pomanjkanje naročil, delno v vseh obratih hladne predelave, še posebno izrazito pa v profilarni, hladni valjarni, žičarni in vratnih podbojih.

O finančnih rezultatih pa je odbor obvestil knjigovodja Mesarič. Podal je analizo odstopanj stroškov v mesecu aprilu kot sledi:

Hladna valjarna je v tem mesecu dosegla zvišanje stroškov za 528.751 din. Pri vložku so sicer zabeležili znižanje stroškov, izključno zaradi nižjih planskih cen nabavljenih toplih valjanih travkov. To znižanje znaša 1.071.270 din. Pri predelavi pa je porast stroškov kar za 1.600.021 dinarjev. Vzrok za zvišanje stroškov je predvsem v nedoseganju plana, ki je bil dosežen samo s 64,8 %.

Dokaj boljši rezultat je dosegla žičarna, kjer so dosegli skupno znižanje stroškov v višini 1.153.409 dinarjev. To znižanje pa se deli na vložek v višini 1.114.710 din in sicer zaradi boljšega izplesa in nižjih planskih cen nabavljene valjane žice in na predelavo, kjer je znižanje za 28.699 din in to pri embalaži in fiksnih stroških.

Tudi profilarna izkazuje znižanje stroškov v mesecu aprilu in sicer skupno znižanje znaša 343.254 din. Od tega pa je znižanje stroškov pri vložku za 301.910 din, zaradi boljšega izplesa, pri predelavi pa je znižanje v višini 41.344 din in to v glavnem zaradi manjše porabe.

V obratu za izdelavo vratnih podbojev so imeli za 681.704 din večje skupne stroške. To zvišanje se deli na vložek v višini 32.390 din, zaradi slabšega izplesa, in na predelavo v višini 649.314 din, zaradi majhne proizvodnje.

Zvišanje stroškov izkazuje tudi obrat jeklovlek in sicer skupno za 109.482 din. Pri vložku so sicer dosegli znižanje za 119.230 din zaradi boljšega izplesa, pri predelavi pa je zvišanje za 228.712 din. Višji stroški so delno zaradi manjših količin, delno pa zaradi večje porabe.

Elektrodni obrat je prav tako obratoval z višjimi stroški. Skupno zvišanje znaša 1.002.221 din. Pri vložku so stroški nekoliko znižani zaradi boljšega izplesa in sicer za 27.810 din. Pri predelavi pa je občutno zvišanje stroškov in to za 1.030.031 din. Največje zvišanje je pri embalaži in vzdrževanju.

Tudi žebljarna izkazuje zvišanje stroškov skupno za 463.187 din. Stroški pri vložku so nižji zaradi boljšega izplesa za 46.540 din, pri predelavi pa so višji za 509.727 din in to največ zaradi nizke proizvodnje in zaradi večje porabe embalaže.

Odbor je obravnaval še predlog operativnega programa za mesec junij in ga v celoti potrdil. Za mesec junij se za obrate hladna predelava predvideva naslednji operativni program:

	družbeni plan ton	operativni program
hladna valjarna	2.690	2.400
žičarna	5.750	4.450
profilarna	2.340	1.290
vratni podboji	120	40
jeklovlek	1.900	1.800
elektrodni obrat	1.480	1.480
žebljarna	1.130	1.000
TOZD Hladna predelava	15.410	12.460

Operativni program je v primerjavi z družbenim planom znižan iz naslednjih razlogov:

Hladna valjarna ima znižan operativni program za 290 ton zaradi pomanjkanja naročil, manjše težje kolobarjev iz Bele in zaradi delnega odhoda delavcev na Belo in prihoda novih.

Žičarna ima znižan operativni program za 1.300 ton, zaradi pomanjkanja naročil za srednjo in debelo žico.

Profilarna ima znižan operativni program za 1.050 ton, zaradi pomanjkanja naročil.

Obrat vratni podboji ima znižan operativni program za 80 ton, zaradi pomanjkanja naročil.

Jeklovlek ima znižan operativni program za 100 ton, zaradi manjše proizvodnje na Schumagu.

Žebljarna ima znižan operativni program za 130 ton in sicer 105 ton bodeče žice in 25 ton žičnikov.

Na seji so pregledali še prodajne cene, ki so bile dosežene v mesecu aprilu in sicer:

Hladna valjarna	10.189 din
žičarna	10.189 din
profilarna	8.068 din
vratni podboji	23.059 din
jeklovlek	14.153 din
elektrodni obrat	10.712 din
žebljarna	8.846 din

JS.

PREGLED SESTANKOV SDS

V minulem tednu so se samoupravne delovne skupine največkrat sestale v okviru razprav o osnutku zakona o združenem delu. V ta namen so se sestale naslednje skupine: obratovodstvo strojne vzdrževanja, strojno vzdrževanje Javornik, strojno vzdrževanje Jesenice 1, 2 in 3, ključavničarji strojne vzdrževanja 1 in 2, žerjavni oddelek Jesenice in Javornik, strugarna valjev Javornik in Bela ter sektor novogradenj. Nobena samoupravna delovna skupina k razlagi ni imela pripomb razen sektorja novogradenj na pravilno tolmačenje člena 384, ki govori o prenehanju delovne skupnosti, ter se lahko zgodi, da pri nepravilnem tolmačenju pride do socialne ogroženosti delavcev delovne skupnosti.

Ostale samoupravne delovne skupine pa so se sestale po naslednjih vprašanjih:

Livna jama 1 – martinarna je obravnavala izvajanje sprejetih obvez do boljšega dela v zvezi s slabim delom, ki se odraža v slabšem izplenu v valjarni bluming. Za napake na braham je veliko subjektivnega vpliva delavcev v livni jami in da bi v bodoče to preprečili, so menili, da bi bilo najbolje, če bi v primerih slabo vlitih bram odšli prvi jamski pomočniki na

Belo in si tam ogledali, kako te brame izgledajo in kje je vzrok za to.

Samoupravna delovna skupina lahke proge 1 je obravnavala informacijo obrata in disciplino. Informacijo obrata so sprejeli brez posebnih pripomb, več časa pa so posvetili disciplini, zlasti pa tistim posameznikom, ki neupravičeno izostajajo z dela ali pa za vsako malenkost iščejo zdravstveno pomoč, s tem pa ogrožajo proizvodni program in obremenjujejo ostale delavce, ki redno hodijo na delo. Dogovorili so se tudi glede kolektivnega dopusta od 5. do 26. julija 1976, o katerem so se že menili v januarju. Med drugim so tudi ugotovili, da bo treba ploščo od peči do proge zamenjati ali pa jo poravnati, ker takšna kot je ogroža varno delo.

Na sestanku kovačnice so obravnavali, na kakšen način naj se priznava stimulacijski dodatek. V razpravi je bilo več različnih predlogov in ker niso mogli doseči enotnega predloga, so glasovali in po rezultatu glasovanja sklenili, da se stimulacijski dodatek podaljša tistim, ki ga imajo že sedaj.

Samoupravna delovna skupina vzdrževanje hladne valjarne Bela je imela svoj prvi sestanek, ker je to novoustanovljena skupina. Za dnevni red prve seje so določili razlago o samoupravljanju v Železarni, varnost pri delu, delovno disciplino ter vprašanja in odgovore. Prve točke dnevnega reda niso imeli, ker se predstavnik centra za proučevanje samoupravljanja in informiranje ni udeležil sestanka, da bi razložil o samoupravljanju v Železarni. Obsojili so takšno neodgovorno potezo predstavnika in odnos centra do tako pomembnih vprašanj.

Pri ostalih obravnavanih vprašanjih so sklenili, da bo vsak posameznik poskrbel, da bo delo na njegovem delovnem mestu kar najbolj varno, da bo vsak po svojih močeh pripomogel k čimboljši disciplini in uspešnem delu. Glede varnega dela pa so imeli še naslednja vprašanja oziroma predloge:

– kdaj bo urejena ograja na hodnikih žerjavnih prog,

– želeli bi še nekaj lestev za dostop na progo in na najprimernejšem prostoru tudi stopnice, če bo potrebno prenesti kakšen težji predmet,

– vrvice in opozorila okrog linij, ki se centrirajo, je treba dosledno upoštevati,

– zavarovanje jam ni vedno pravočasno in uspešno,

– v garderobah ni prezračevanja, omarice so slabo očiščene, v kopalnicah ni desk niti obešalnikov, vrata so brez ključev,

– sanitarije v hali še niso urejene in bo nujno urediti vsaj poljska stranišča,

– v kletih ni urejena razsvetljava.

Samoupravna delovna skupina sektor novogradenj je poleg razprave o osnutku zakona o združenem delu obravnavala še ukrepe v Železarni v sedanjem stanju. S predlaganimi ukrepi so se strinjali in jih sprejemajo kot delovno obvezo. Na koncu sestanka so se seznanili z novim obvestilom o sprejemanju gostov iz zamejstva.

Sestanke je analiziral Milan Polak.

Center za proučevanje samoupravljanja in informiranje

KAJ HOČEMO MLADI V KULTURI

V dneh od 31. maja do 4. junija je na Jesenicah potekal kulturni teden mladit, ki ga je pripravila podkomisija za kulturo pri občinski konferenci ZSMS Jesenice. Skupno se je v tem tednu zvrstilo pet prireditiv in javna tribuna. Že v uvodu tega zapisa velja poudariti, da ta kulturni teden ni prinesel tistega kar smo pričakovali, predvsem pa ni prinesel odgovora na najvažnejše vprašanje: kaj hočemo mladi v kulturi. Sicer o tem kasneje, najprej pa nekaj o samih prireditvah.

Na prvi prireditvi se je najprej predstavila skupina Jutro, ki jo sestavljajo mladi iz samskih domov. S programom so sicer navdušili občinstvo, treba pa je reči, da zavzeti mladinci potrebujejo mentorja, kajti drugače ni moč pričakovati dviga kvalitete te skupine. Naslednji dan so se predstavili gojenci glasbene šole Jesenice, v sredo, 2. junija pa mladinska gledališka skupina Izvir. Za svojevrstno glasbeno doživetje pa so v četrtek, 3. junija poskrbeli člani vokalno instrumentalne skupine Salamander iz Ljubljane. Z izvajanim programom so resnično dokazali, da uspešno iščejo nove smeri v glasbeni ustvarjalnosti. Zadnji dan kulturnega tedna pa je bil v gimnaziji kulturni maršalon na katerem se je predstavilo nekaj mladih pesnikov in pisateljev.

Na vseh omenjenih prireditvah je bila udeležba zelo skromna, izjema

je bil le nastop skupine Jutro, ko so mladi iz bratskih republik do zadnjega sedeža napolnili gledališko dvorano. Na prireditvah smo pogrešali odgovorne mlade tovariše, ki so v osnovnih organizacijah ZSMS zadolženi za delo na kulturnem področju, prav tako pa tudi tiste iz vodstvenih organov občinske konference ZSMS, ki jim na koncu koncev ne bi smelo biti vseeno kaj se v ZSMS na kulturnem področju (ne)delo. Prav tako smo pogrešali delavsko mladino, za katero se nekeje v naši družbi borimo, da ji približamo kulturo, da jo nenazadnje vključimo kot sooblikovalko v kulturno snovanje in ustvarjanje. Tako pa smo srečevali bodočo jeseniško inteligenco, ki se s kulturo domala vsak dan srečuje pri šolskih urah. Bodi dovolj o tem in morda še nekaj besed o tribuni, s katero se je zaključil kulturni teden mladit.

Pripravljena je bila z namenom, da se čimveč mladih seznani s problematiko na področju kulture, s stanjem kulture danes, z možnostmi vključevanja mladih v razne kulturne institucije in podobno. Skorajda na nobeno vprašanje ni bilo moč dobiti konkretnega odgovora, razprava pa se je sukala, lahko rečemo v začaranem krogu, tako da na koncu skorajda ni bilo moč izlučiti kaj koristnega. Po eni strani ni bilo moč ugotoviti ali je mladina v družbi aktivna ali ni, nadalje ali so kulturne ustanove res preveč zaprte, kje šepa sodelovanje s temi usta-

novami, s strani njih ali s strani mladit, itd.

Kljub vsemu pa na pravkar končan kulturni teden mladit vendar ne smemo gledati le s kritičnim očesom. Prinesel nam je spoznanje, da je občinska konferenca ZSMS v preteklem obdobju resnično kulturno področje delovanja preveč zamearjala. Skorajda sem prepričan, da mi bodo vsi odgovorni pri izvedbi kulturnega tedna za to današnje kritiko zamerili oziroma ne bodo soglašali z mojim mišljenjem. Vendar bi želel zapisati še to, da si kulture v Zvezi socialistične mladine na Jesenicah toliko časa ne moremo zamišljati, dokler ne bomo z jasno oblikovanimi stališči povedali kaj pravzaprav hočemo. Izdelati moramo podrobno analizo sedanjih razmer, oceniti vsa področja kjer mladi delujejo. Za takšno odgovorno delo seveda na prvem mestu potrebujemo bolj okrepljeno komisijo za kulturo pri OK ZSMS, kajti peščica ljudi ne more biti kos odgovornim nalogam. Ko bomo opravili vse to, bo vsekakor drugače opozarjati kulturno skupnost in Zvezo kulturno prosvetnih organizacij na napake in pomanjkljivosti glede razvoja kulture med mladimi. Prav tako bo na podlagi izdelanih stališč, kaj mladi v kulturi hočemo, lažje najti skupno besedo, na podlagi nje pa osnovo za konkretno akcijo. Ob koncu morda le še to, da smo morda prav v kulturnem tednu mladit odkrili naše napake ter da bomo v prihodnje tudi na tem področju začeli zidati bolj trdne temelje naše aktivnosti.

Janko Rabič

MLADI JEKLARJI PRI ŠOBCU

Pred nedavnim je bila na novo organizirana mladina martinare in elektrojeklarne v skupno mladinsko organizacijo jeklarne. Z vsa resnostjo so pristopili k uresničevanju programa, ki so ga sprejeli ob ustanovitvi.

Da je mladinska organizacija zaživela, je rezultat živahnejše družbeno politične aktivnosti v jeklarni z Zvezo komunistov na čelu.

V mesecu mladosti so mladi jeklarji priredili v Šobcu družabno srečanje, na katerem so se med seboj pomerili v različnih športnih igrah. Srečanje je potekalo v prijetnem tovariškem vzdušju. Organizacija srečanja je bila zelo dobra, kar kaže, da je mladinsko vodstvo s tovarišem Ambrožičem na čelu znalo prislusniti željam mladit. Vsi prisotni so se o tem srečanju pohvalno izrazili z željo, da bi bilo takih srečanj še več. Sproščenost, smeh in merjenje moči v športu, so jim dali novo energijo za nadaljnjo naporno delo v jeklarni.

Srečanje je bilo organizirano tako, da so imeli možnost sodelovati vsi mladi iz vseh izmen, to je od 9. do 19. ure. O koristnosti takih sproščenih srečanj v naravi, kjer se mladi delavci naučijo svežega zraka in izpraznijo pljuča jeklarskega prahu, verjetno ni potrebno posebej poudarjati.

Prepričan sem, da nisem samo jaz tega mišljenja, da je prav mladina dala zgled tudi nam ostalim, kako naj se zblížujemo tudi izven našega dela. Vsako leto dajemo veliko denarja za izlete, ki jih koristi le manjše število ljudi. Z istim denarjem ali celo ceneje bi to lahko izvedli bolj množično v bližnji naravi. To so dokazali tudi mladi iz jeklarne.

USPELO SREČANJE MLADIH INFORMATORJEV

Preteklo soboto so mlade jeseniške informatorje obiskali člani centra za obveščanje in propagando pri občinski konferenci ZSMS Nova Gorica. Dopoldan so si informatorji obeh občin najprej ogledali tehnični muzej Železarne, popoldne pa so v prostorih restavracije Kazina pripravili razgovor o delu na področju informativne dejavnosti ter se domeniili za tesnejše sodelovanje v prihodnje.

Predsednik komisije za informiranje pri OK ZSMS Jesenice je novogoriške informatorje seznanil z delom komisije, s problematiko na področju informiranja ter s prihodnjimi nalogami mladih jeseniških informatorjev. Tudi novogoriški so zatem predstavili delo svojega centra, ki šteje blizu trideset članov.

Na letošnjih športnih tekmovanjih ob praznovanju meseca mladosti je sodelovalo čez 300 mladit

V skupnem razgovoru so informatorji odkrili številne sorodne probleme, predvsem je vredno omeniti, da v obeh občinah predvsem šepa informativna dejavnost v osnovnih organizacijah ZSMS. Prav tako je dosti težav tudi pri izdajanju občinskih glasil, največkrat so tehničnega izvora.

Po končanem razgovoru so mladi informatorji odšli na jeseniško železniško postajo, kjer so pričakali vlak bratstva in enotnosti.

Na sobotnem srečanju so se informatorji dogovorili o tesnejšem sodelovanju v prihodnje in sicer bodo za začetek izmenjavali glasila, jeseni pa bodo jeseniški informatorji odšli na obisk v Novo Gorico. Omenimo naj še, da so ob koncu srečanja informatorji ocenili to srečanje kot izredno uspešno in bo brez dvoma koristilo vsem za še bolj uspešno in plodno delo v prihodnje.

Pripravljenost je vedno boljša kakor golo pričakovanje...

Tito

MUZEJSKO VARSTVO V VOJNI

V okviru priprav dežele za obrambo in splošnih ukrepov za zaščito je pomembno tudi embalaranje muzejskih eksponatov. Te priprave naj bi bile pravočasne, vsekakor pa je treba misliti nanje že v mirnem času. To pa zahteva poseben program po vrednosti v nacionalnem in mednarodnem pomenu, ki ga umetniško ali tehniško delo zavzema.

Tehnika embalaranja muzejskih predmetov terja posebno strokovnost, odlično poznavanje tehnologije materiala in pozorno prenašanje zaupanega blaga. V drugi svetovni vojni so bili doseženi odlični rezultati tako v pogledu konzerviranja kot transportiranja umetniških del. Na podobnih izkušnjah je bilo osnovano tudi poveljno delo v tem pogledu. Novejši postopki varovanja muzejskih redkosti temeljijo na sintetičnih materialih, ki imajo prednost pred klasičnimi materiali. Nudijo predvsem večjo varnost predmetom. Toda najprimernejša sredstva za pakiranje tovrstnih del so še vedno leseni zaboji.

Strokovnjaki UNESCO priporočajo jesenov, lipov, kostanjev, borov in topolov les. V primanjkljaju tega, priporočajo smrekov, jesenov, brestov in javorov les. Le v izjemnih primerih je uporabiti za embalažo bukov, brezov in hrastov les.

V jugoslovanskih razmerah je najprimernejši topolov les. Hrastovemu lesu se moramo izogibati vsled predmetov iz bron, železa, bakra in zlitin. Hrastov les, kot vemo, vsebuje večje množine tanina. Taninsko izhlapevanje negativno vpliva na zgoraj našete predmete. Hrastov tanin škoduje tudi umetniškim slikam in etnografskim predmetom.

Obdelane deske morajo biti suhe, ravne in brez grč. Zaboji ne smejo biti izdelani iz letev, vprašljiva je odpornost na zunanje udarce. Z ozirom na težo predmetov je priporočljivo zunanje ojačanje iz letvic ali ojačanje s kovinskimi trakovi. Na zunanji strani zabojev morajo biti oznake »zgoraj – spodaj«, »pazi steklo«, ter znak za ogroženost pred padavinami – oznaka »dežnik«. Zaščito pred vlago dosežemo tako, da so zaboji poprej od zunaj premazani s parafinom. Danes parafin nadomeščamo s polietilenskimi pregrinjali in vrečami. Notranji prostor zabojev mora biti deset centimetrov večji od predmetov ter opremljen z zadostnim številom pregrad. Za oblogo in zaščito predmetov uporabljamo danes klai-kotil gazo oziroma peno. Toda ta pena je vnetljiva in je steklena volna še vedno uspešnejša. Je odporna proti vlagi, ni vnetljiva, le za malenkost je dražja. Poleg teh dveh materialov uporabimo mehko spužvo v tablah različnih debelin za oblogo ostrih robov.

Umetniške slike na platnu brez okvira je mogoče transportirati v zabojih. Bočne stranice zaboja opremimo z žlebovi iz letvic, ki so obloženi s spužvastim trakom. V tako obložene žlebove šele postavimo slike. Umetniška dela, npr. pasteli, risbe, akvarele in umetniška dela na papirju zavarujemo s prekrizanim gumiranim celofanom. Večje skulpture zavarujemo v muzejskem prostoru z oblaganjem s stekleno volno ter z vrečami peska. Če pride do transporta skulptur, potem je treba upoštevati lomno črto, ki jo ima vsako kiparsko delo. Vsak tovrstni transport je zelo občutljiv in riskanten.

Predmete, ki so izjemno občutljivi (steklo, porcelan, keramika, sadra, občutljive arheološke najdbe) pri pakiranju moramo najprej obložiti z gazo, nato pa skrbno zaviti vse izbočene dele (kot so držala, ročice in podobno). Pri tem pakiranju moramo izpolniti z bombažem, stekleno volno tudi notranjost. Tako zaščitno opremljene predmete vložimo v zabojčke iz vezanih plošč, te pa v večje zaboje, ki so opremljeni z zaščitnimi pregradami. V nobenem primeru ni dopustna kartonska embalaža.

Tekstilne predmete velike vrednosti (narodne noše) zložimo in ovijemo v polietilenske ovoje. Izjemni predmeti (kape, peče, klo-buki) morajo biti pakirani v posebnih škatlah iz vezanih plošč.

Deli rustikalnega pohištva predstavljajo izjemno težko embalaranje. Toda z vseh predmetov je potrebno sneti vse okove, ogledala, steklo in okraske in posebej oštevilčiti ter primerno zavarovati. Nato šele pride na vrsto ojačanje vrat, predalov in ostalih premičnih delov. Ročice, naslone, nogice in ostale izbočene dele je potrebno oviti s tremi sloji mehkega blaga. Noge miz in stolov je potrebno povezati s križnimi letvami, da se med transportom ne ločijo. Vse tapcirane dele prekrijemo z dvema slojema flanele.

Diplome, umetniške listine in ostalo dragoceno arhivsko gradivo spravimo najprej v kartonske škatle ter položimo iste še v zaboje.

DOPISUJTE V ŽELEZARJA

TEHNIČNI FELJTON – TEHNIČNI FELJTON – TEHNIČNI FELJTON – TEHNIČNI FELJTON – TEHNIČNI FELJTON – TEHNIČNI

RAZISKOVANJE VENERE

3

Zelo veliko zanimanje vzbujajo sloji oblakov, ki so jih dokazale tako ameriške kakor tudi sovjetske sonde. Meglena zavesa se nahaja v višini 70 do 80 km. Prvi, nekoliko redkejši sloj oblakov je v višini 60 km, medtem ko je zelo gosti sloj na višini 35 do 50 km. Visoka temperatura površine je posledica atmosfere sestojee iz ogljikovega dioksida. Ta propuša vidno svetlobo, medtem ko je nepropustna za infrardeče žarčenje, ki ga seva ogreta površina.

Ta visoka temperatura na površini planeta ima dve posledici. Prva je ta, da cela vrsta elementov in spojin izhlapi in preide v atmosfero. Druga pa, da se ogljikov dioksid ne odseja kot na Zemlji v obliki kalcijevega karbonata. Izračun kaže, da bi ogljikov dioksid, ki je na našem planetu, lahko napravil enako gosto atmosfero kot je na Veneri.

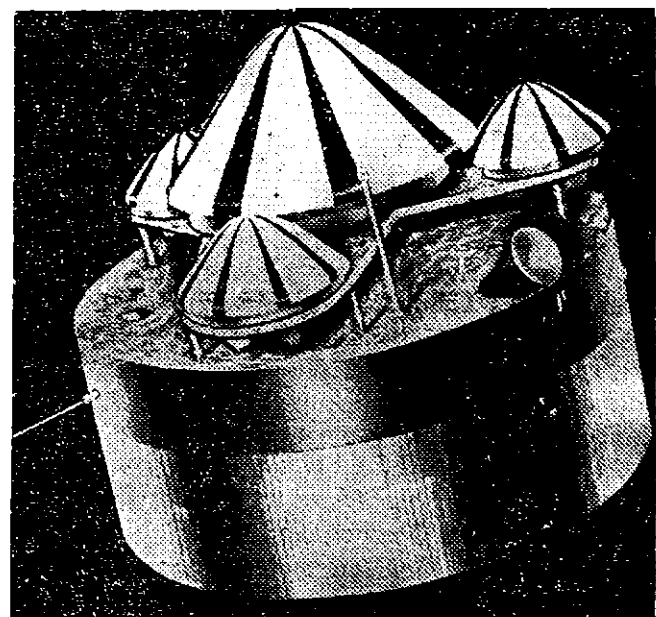
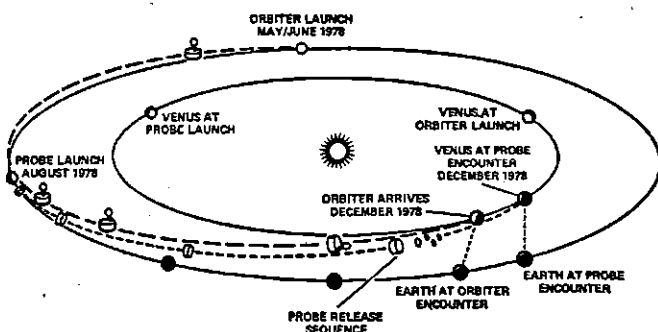
Izrazite razlike v razvoju Venera in Zemlje, ki se posebej izražajo v atmosferi, lahko razložimo z različnimi razdaljami obeh planetov do sonca. Atmosfere na posameznih planetih so rezultat razplinjevanja, ki je nastopalo v posameznih plasteh vzporedno z njihovim razvojem. Na zemlji je potekalo razplinjevanje pred približno tremi milijardami let. Pred tem je bila zemlja dejansko brez atmosfere in na njeni površini je vladala temperatura nič stopinj Celzija. Pri teh pogojih so potem postopno nastajali na zemlji oceani.

Venera leži znatno bližje soncu kot zemlja. Zato je bila njena začetna temperatura vsaj za 50 stopinj Celzija višja kot na zemlji. Pri začetku razplinjevanja je bil atmosferski pritisk

zelo nizek. Posledice takih pogojev so bile, da je voda izparevala že pri tej temperaturi. Sama temperatura na površini planeta pa je zato postopno naraščala.

MISIJA PIONEER-VENUS

Misija Pioneer-Venus bo pričela svojo pot maja ali junija leta 1978. Takrat bodo v ZDA lansirali v vesolje naprej obhodni satelit (skica št. 2). V avgustu istega leta bo sledilo cilindrično telo imenovano na kratko »Bus« (slika št. 3), ki bo nosilo s seboj na dolgo pot do Venera štiri atmosferske sonde. V decembru istega leta bo dosegel obhodni satelit območje Venera in bo pričel krožiti okoli nje po močni elipsasti krivulji. V razdobju enega venekega leta bo raziskoval njeno atmosfero in ionosfero (na zemlji je ionosfera 60 do 600 km nad površino) ter ugotavljal posamezne lastnosti medplanetarnega prostora v njeni bližini.

ŽELEZAR

5

NOVICE IZ SINDIKALNIH ORGANIZACIJ

ZBORI DELAVCEV V MARTINARNI

V martinarni so imeli v dneh od 7. do 31. maja zbor delavcev. Razpravljali so o osnutku zakona o združenem delu. Osnutek zakona sta obravnavala predsednik občinske skupščine Slavko Oštrdar in obravnavala Alojz Kalan.

Na zborih delavcev je bilo navzočih skupaj 250 članov kolektiva.

TOZD VET RAZŠIRJENA SEJA IZVRŠNEGA ODBORA OSNOVNE ORGANIZACIJE SINDIKATA

V torek, 18. maja, je bila razširjena seja izvršnega odbora sindikata. Poleg članov osnovne organizacije izvršnega odbora so se udeležili še predsedniki osnovnih organizacij sindikata ETE, plinske in vodne energije, in strugarne valjev.

V prvi točki dnevnega reda so bili seznanjeni s potekom solidarnostne akcije v posameznih osnovnih organizacijah sindikata za pomoč prizadetim ob potresu v Posočju.

Iz informacije je razvidno, da so redpriprave na javno razpravo o osnutku zakona o združenem delu uspešno izvedli. Imenovali so koordinacijske odbore, ki so pripravili nalogo stanja in samoupravnih razmer. Predsednik osnovne organizacije sindikata Stane Torkar je na eji poudaril, da bodo o osnutku zakona o združenem delu razpravljali udi na sestankih samoupravnih delovnih skupin, tako da bodo vsi sodeležujoči seznanjeni z njegovo vsebino.

Beseda je tekla še o ustanavljanju kluba samoupravljalcev ter o odeljevanju državnih odklopanj. Ob sklepu se je razpravljalo še o bodoči organizaciji sindikata glede na novo samoupravno organizirano v Železarni.

SEO

Na sestanku 24. maja so se dogovorili, da bodo iz sredstev, namenjenih za izlete, namenili prizadetim ob otresu 5.000 dinarjev.

Iz posredovane informacije je bilo razvidno, da se je sestal odbor petih članov z nalogo, da pripravi vse potrebno za razpravo o osnutku zakona o združenem delu. Osnutek zakona o združenem delu bo obrazložil lante Jasnič.

Sprejet je bil predlog sodelavca ofola za popravilo pravilnika o poioči svojcem umrlih sodelavcev, ako da bi prispevali 1.000 dinarjev amesto sedanjih 500 dinarjev, za vojce člana sindikalne organizacije, jedtem, ko naj bi za umrlega člana snovne organizacije sindikata pricievali 2.000 dinarjev.

Piknik, ki je bil predviden za 1. maj, bo 12. junija.

ZBOR DELAVCEV V OBRATU PIV

Zbora delavcev, ki je bil 24. maja, se je udeležilo 53 sodelavcev. Posredovana je bila analiza dejanskega stanja in samoupravnih razmer, ki jo je pripravil koordinacijski odbor. Osnutek zakona o združenem delu je obrazložil Franc Konobelj-Slovenko. Med razpravo je bilo postavljeno nekaj vprašanj. Sodelavce predvsem zanima vprašanje osebnih dohodkov vezanih na prodajo proizvodnih obratov, in kako se določajo odstotki za izračun osebnega dohodka. Zanimajo jih tudi bodoča organizacija TOZD.

Zbor delavcev je razpravljal tudi o pomoči prizadetim ob potresu v Posočju. Odobrili so 5.000 dinarjev pomoči. Marija Čufer je bila imenovana za blagajničarko osnovne organizacije sindikata, ker dosedanjí blagajnik odhaja na novo delovno mesto.

DRUŽBENA PREHRANA

Osma seja izvršnega odbora osnovne organizacije sindikata je bila 26. maja. Izvršni odbor je bil seznanjen z analizo samoupravnih razmer in stanja delovne enote, ki jih je pripravil koordinacijski odbor. V razpravi so sodelovali Pavel Lotrič, Franjo Platner, Julka Krejčič in Bogdan Langus, nakar so se strinjali s predlogom, da se posreduje poročilo ob razpravi zakona o združenem delu.

Prizadetim ob potresu v Posočju so odobrili 7.000 dinarjev pomoči. Dogovorili so se še o organizaciji piknika, ki ga lahko organizira vsaka delovna skupina. Pristojnim organom bodo posredovali predlog za odlikovanje, poslušali pa so še poročilo Marije Logarjeve, referenta za kulturo in izobraževanje. Poročala je o nedavnem seminarju, kjer so zlasti poudarili naročila na knjige Prešernove družbe. Brezplačne vstopnice za gledališke predstave naj dobijo tisti, ki so najbolj zainteresirani in se bodo predstav zagotovo udeležili.

SEKTOR NOVOGRADENJ

V sredo, 26. maja, je bila seja izvršnega odbora osnovne organizacije sindikata. Sprejet je bil sklep o nakazilu 5.000 dinarjev prizadetim ob potresu v Posočju. V nadaljevanju seje so člani izvršnega odbora obravnavali obvestilo komisije za odlikovanje, ki zbira predloge za podeljevanje plaket. Izvršni odbor osnovne organizacije sindikata nima predlogov.

Ob sklepu seje so se dogovarjali še o organizaciji ekskurzije v Krško, z ogledom gradnje nuklearne centrale. Ekskurzijo nameravajo združiti še z obiskom Čateških toplic.

Izvršni odbor osnovne organizacije se je strinjal s predlogom, da

sredstva, ki so namenjena za pomoč članom in v kolikor ne bodo izkoriščena, nakažejo za nabavo aparata za zgodnje odkrivanje raka na dojkah. Hkrati naj bi ugotovili, kako potekajo priprave za nabavo takšnega aparata in koliko sredstev je že zbranih.

ZBOR DELAVCEV

V sredo, 26. maja, je bil v prostorih Kazine zbor delavcev sektorja novogradenj. Navzočih je bilo 57 sodelavcev. Obravnavali so analizo samoupravnih odnosov v sektorju novogradenj, osnutek zakona o združenem delu pa je obrazložila Marija Zupančič-Vičarjeva.

V razpravi so sodelovali Marija Vičar, Peter Zbontar, Tone Dolenc, Emil Azman, Janez Jamar, Boris Hafnar in Srečo Vengar. Sprejetih je bilo več zaključkov in sklepov. Dogovorjeno je bilo, da je treba analizo dopolniti, kot je bilo nakazano v razpravi. Osnutek zakona o združenem delu je bil soglasno sprejet, vendar s pripombo, da bodo še zbirali morebitne pripombe ali predloge. Z razpravo o osnutku zakona o združenem delu bodo nadaljevali tako, da bodo vključili čim več delavcev.

SEO ZBOR DELAVCEV

Zbora delavcev, ki je bil 26. maja, se je udeležilo 114 članov osnovne organizacije sindikata. Predsednik osnovne organizacije sindikata je posredoval analizo samoupravnih odnosov. Stanko Malej je predlagal, naj bi analizo samoupravnih odnosov ogledali posamezno v SDS.

Dante Jasnič je obrazložil osnutek zakona o združenem delu, nato pa je bilo predlagano, da je treba osnutek zakona obravnavati še na sestankih SDS. Pripombe bodo posredovali ustrezni komisiji pri sindikatu. Dante Jasnič je še dodal, da bodo zbrane pripombe iz TOZD posredovane vzevnim organom, hkrati pa bodo posredovana tudi pojasnila. Predlagal je še, da bi na SEO obravnavali organizacijski del ter ekonomsko področje osnutka zakona o združenem delu.

RO

V ponedeljek, 31. maja, je imela sestanek osnovna organizacija sindikata RO in energetsko gospodarstvo. Navzočim so posredovali analizo samoupravnih razmer v sektorju TKR, medtem ko je osnutek zakona o združenem delu obrazložil Milan Mežnarc. Nekaj vprašanj sta postavila Oskar Kürner in Jaka Šranc.

(Nadaljevanje z 2. strani)

svojih literarnih del. Podrobno pa je razčlenil zgodovinsko ozadje vsake od devetih pesnitev, kolikor jih sestavlja Rapsodijo.

Še s posebnim zanimanjem so navzoči prisluhnili besedam skladatelja Radovana Gobca; ko je govoril o tem, kako se je lotil komponiranja Klinarjeve Rapsodije je dejal, da ustvarjalec mora imeti do revolucionarne in socialne tematike odnos in sorodnost lastnih pogledov. Največji del svojih skladb, je dejal skladatelj, sem posvetil revolucionarni in socialni ter partizanski tematiki. Ravno zato mi je bila Klinarjeva tematika blizu, ker jo čutim kot svojo. Potem je najprej govoril o tem, kako se je leta 1961 lotil komponiranja Klinarjeve Rdeče kanta-te, od katere je osem poglavij uglasbil, šest pa je bilo izvajanih v obliki recitacije in sicer prvič ob 20-letnici vstaje na Poljanah nad Jesenicami. Sledile sta še dve ali tri ponovitve, potem pa je vredna stvar šla v pozabo.

Po desetih letih sem o pesnitvi začel ponovno razmišljati da jo pripravim kot koncertno skladbo, je nadaljeval tovariš Gobec. Sporočil sem Klinarju in ta mi je poslal precej dopolnjeno prvotno pesnitev z naslovom Splavarji na ognjeni reki. Seveda je bila kot celota predolga za koncertni večer, zato sem v soglasju z avtorjem izbral samo najboljša jedra in pri tem poskušal zadržati celoto. To ni bilo lahko, ker me je kot celota privlačila in škoda mi je bilo vsakega verza. Žal pa sem se moral držati koncertnega principa, da delo izpolni celovečerni koncert, da ni razvlečena in da zadrži poslušalčevo pozornost celoten čas koncerta. Seveda sem moral pesnitev najprej vsrkati v sebe, kajti kompozicija nastaja v človeku. Zatem sem določil obliko, izvajalce in temu je sledila gradnja, tako kot pri vsakem umetniškem delu na primer pri drami, filmu in podobno. Moram reči, je poudaril govornik, da me je

ALOJZU RADIJU V SLOVO

novi in izgradnji svobodne domovine. Lojze, ali Slavko kakor smo mu rekli, je z izredno odgovornostjo bedel nad zaupanim delom. Prah, vročina in prepričanje so mu atom za atomom nazirali zdravje.

Alojza Radija pa smo vsa ta leta srečavali tudi na številnih drugih področjih dela. V Železarni in samoupravnih organih in pri različnih sindikalnih dolžnostih, ogromno prostega časa pa je namenjal za delo v kulturi, kjer mu je pevske zbor pomenil drugi dom. Skoraj dve desetletji je bil član upravnega odbora DPD Svoboda Tone Čufar Jesenice in predsednik pevskega zbora, po osamosvojitvi zbora pa več let predsednik pevskega zbora Jeklar. Prepeval je zboru, organiziral in pridobival nove pevce. Tako kot pri delu v tovarni je tudi društvene in družbenopolitične funkcije opravljal vestno in odgovorno. Trideset let je bil tudi zgleden član Zveze komunistov. Pri delu besede »ne bom« ali »ne morem« ni poznal.

Tako je počasi izgoreval v skrbi za svojo družino, pri delu in drugih odgovornostih, dokler ni nenadoma njegov zvonek tenor za vedno utihnil. Nikdar ni maral preveč besedičenja, raje je delal. V svojem življenju je bil preprost in skromen, zato smo ga imeli radi in ga spoštovali.

Kaj naj ti rečemo v slovo tovariš Slavko tvoji sodelavci iz tovarne, društva, organizacij... Besede so preskromen izraz hvalečnosti in zahvale za tvoje delo in prispevek k razvoju samoupravnega socializma. Pa vendarle nam ostanejo le besede s katerimi se poslavljamo od tebe. Spomin nate pa nas bo spremljal tako v Železarni, kakor pri kulturnem in drugem družbenopolitičnem delu, kjer je vtkanega veliko tvojega nesebičnega dela. To ti bo tudi najlepši in največji spomin.

UMETNOST, KI NI ANGAŽIRANA...

vsak Klinarjev verz podžgal, vsak posamezni je napravil name izreden vtis. Ze on je tako oblikoval verz, da jih lahko preliše v note.

Skladatelj je delo dokončal v novembru 1974 in ga predložil Slovenski filharmoniji v izvedbo, ker se je kazal interes za to skladbo tako na Jesenicah, kot v Trbovljah, Novem mestu in drugje, razen tega pa bi jo bilo možno izvajati tudi po televiziji in radiu, pa žal v filharmoniji ni bilo za to interesa in stvar je ponovno zastala. Pripomnimo naj, da je skladatelj Gobec za to delo dobil eno letošnjih zveznih nagrad. Trenutno pa so v študiju trije večji deli kanta-te v Kranju, za proslavo 40-letnice stavke stavbinskih delavcev.

Zelo zanimivemu uvodu je sledila živahna razprava, v kateri je bilo največ govora o angažirani umetnosti. Pri tem je bilo poudarjeno, da imajo predvsem profesionalni ansambli premalo razumevanja za tovrstno tematiko. Mnogi celo smatrajo, da je angažirana umetnost manj vredna, čeprav so navzoči enoglasno ugotovili, da umetnost, ki ni angažirana, sploh ni umetnost. Vsi veliki skladatelji pa tudi književniki so bili še kako angažirani umetniki, le da je bila ta angažiranost usmerjena v meščansko, cerkveno ali podobno smer. V razgovoru so tudi poudarili, da so tudi razni modernistično-abstraktni poskusi v umetnosti prav tako angažirani, vendar pa je ta angažiranost usmerjena na zahod. Zanimiva ugotovitev razgovora je tudi ta, da so se v našem izredno hitrem razvoju pojavili nekaki elisti ali avantgardisti, kakorkoli so jih že imenovali, ki so povzročili, da je nastajal vedno večji prepad med množicami in resničnimi kulturnimi vrednotami. Seveda pa so ta prepad med kulturo in množicami dopolnili vsemočiji »naivci«, ki so se pojavljali in se pojavljajo tako na področju glasbe, kakor v slikarstvu. Ta prepad danes izpopolnjuje narodnozabavna glasba, različna plaža, šund in kič na vseh kulturnih področjih. V množicah se počasi prebujajo resnič-

ni interesi in potrebe po vrednih kulturnih vrednotah in ker niso mogle slediti raznim elitistom, so se oprijele tega kar jim je bilo najbližje in najbolj dostopno — naivstva, kiča, plaže.

Ravno zaradi tega, so ugotovili v razgovoru, je nerazumljivo da se prepušča programsko politika le posameznim dirigentom, režiserjem in podobno, brez vpliva pravih koristnikov kulturnih vrednot. Ob taki orientaciji zato ni nič čudnega, da se odklanjajo angažirana umetniška dela v profesionalnih hišah. Ugotovili so, da dela z revolucionarno, socialno in partizansko tematiko profesionalne hiše ne vključujejo dovolj v svoje programe, čeprav je načelno taka programska orientacija napisana v dokumentih kulturne skupnosti Slovenije. Seveda tak odnos do ustvarjalcev angažirane umetnosti le te destimulira pri njihovem delu, namesto, da bi kar najbolj spodbujali tovrstno umetnost. Zanimiva je bila tudi ugotovitev, da je Simoni-tijeva opera Partizanka Anka, čakala kar 30 let v predalih ljubljanske opere na izvedbo.

Take razmere in tak odnos do programske orientacije poklicnih hiš, ki jih slovenska skupnost skupaj financira, so ob sklepu razgovora poudarili, še kako opozarjajo na večja prizadevanja pri uveljavljanju delegatskih razmerij in večjega vpliva delovnih ljudi na programe poklicnih slovenskih hiš in sploh na kulturne programe. Nesprejemljivo je programska politika prepuščati posameznikom v naših ustavnih razmerah, ko kultura mora postati del vsakodnevnega življenja ljudi, njihova splošna potreba in ne privilegij maloštevilnih.

Kljub maloštevilni udeležbi, nekaj čez 20, moramo ob sklepu naglasiti, da je tribuna izredno uspela in da bi morali imeti še več takih in podobnih neposrednih stikov s soustvarjalci naše zgodovine in umetniškimi ustvarjalci. Navzoči smo po skoraj triurnem razgovoru postali mnogo bogatejši.

TOZD Valjarne

35. SEJA ODBORA ZA GOSPODARSTVO

Predsednik Roman Jakopič je 31. maja sklical 35. sejo odbora za gospodarstvo pri DS TOZD Valjarne z naslednjim dnevnim redom: akcijski program za ublažitev posledic tržnih gibanj; proizvodnja, zplen, asortiment in stroški za mesec april 1976; izpolnitev ciljev za uredništevski družbenega plana v obratih TOZD Valjarne za mesec april 1976 in operativni program obratov TOZD Valjarne za mesec junij 1976.

Direktor Karba je članom posredoval akcijski program za ublažitev posledic tržnih gibanj, ki ga je obravnaval in sprejel odbor za gospodarstvo pri DS Železarne.

V nadaljevanju je poročal o proizvodnji, izplenu in analizi stroškov mesecu aprilu 1976 za obrate TOZD Valjarne. Skupna proizvodnja je bila dosežena s 104,2 %, gotova proizvodnja pa s 124,5 %.

Pri izpolnjevanju ciljev za uredništevski družbenega plana v obratih TOZD Valjarne so bili v aprilu doseženi naslednji rezultati:

Valjarna bluming: zastoji — obveza 22,0 %, doseženo 24,32 %; poraba mazuta na globinskih pečeh — 0,8 kg/t vložka, doseženo 0,8 kg/t; zastoji žerjavov v adju-taži bluming valjarne — cilj 4,5 %, doseženo 4,48 %; izplen v bluming valjarni — cilj planiran, doseženo — 3,3 % pod planiranim; izplen v valjarni štekel — cilj planiran, doseženo 3,3 % pod planiranim.

Valjarna žice: zastoji — cilj 14 %, doseženo 30,73 %; izplen — cilj 10,3 %, doseženo 91,3 %, žica na pem- navijalcu in preklasificirana — cilj 4,8 %, doseženo 2,5 %.

Valjarna 2400: Zastoji — cilj valjarski 3,8 %, doseženo 2,90 %, me- anski cilj — 3,9 %, doseženo 2,52 %; zplen — cilj 79,9 %, doseženo 9,79 %; pločevina na zalogo — cilj 5,5 %, doseženo 3,5 %.

Vodja priprave dela Janez Roznan je predložil operativni program obratov TOZD Valjarne za mesec

junij 1976. Po družbenem planu je predvidene skupne proizvodnje 66.360 ton, programirane pa 65.600 ton. Blagovne proizvodnje je predvi-dene po družbenem planu 18.160 ton, programirane pa 18.170 ton.

Po obravnavi dnevnega reda je odbor sprejel naslednje ugotovitve in sklepe:

1. Akcijski program za ublažitev posledic tržnih gibanj se v celoti sprejme. Istočasno se zadolži obratovodje TOZD Valjarne, da morajo za vsak obrat pripraviti podoben akcijski program po posameznih točkah, ki jih je v obratih možno realizirati. Odbor bo o teh programih razpravljal na prihodnji seji.

2. Ugotavlja se, da so rezultati, ki so doseženi pri skupni in gotovi proizvodnji v aprilu dobri, medtem ko je pri analizi stroškov prikazano izredno povišanje le-teh na račun zelo slabega izplena v valjarni bluming in štekel. Zato je predvsem treba posvetiti vso pozornost izboljšanju izplena v teh valjarnah.

3. Ugotavlja se, da je izpolnitev ciljev za uredništevski družbenega plana v obratih TOZD Valjarne v me-secu aprilu 1976, z izjemo izplena v valjarni bluming in štekel, zelo dobra.

4. Potrdi se operativni program obratov TOZD Valjarne za mesec junij 1976.

5. Potrdi se dodatni predlog za odobritev sredstev IV za nabavo cilindrov Bronx linije v višini 561.719,05 din. HZ

(Nadaljevanje s 6. strani)

2. Že po rezultatih se vidi, da je politika prava in je z njo treba nadaljevati in bolj stimulirati igralce ter še povečati disciplino.

3. Nadaljevanje pomlajevanja moštva, nikogar pustiti v kakšen drug klub. Cilj pa osvajanje prvenstva Jugoslavije.

4. Napadalec Poljanšek, branilec nihče, zelo dober Marjan Zbontar.

5. Vabiti na sestanke, da bi prišli prijatelji HKJ iz vseh krajev. Tu v Ljubljani nismo organizirani, saj niti ne vemo kdo je naš poverjenik (Op. ured.: oglasite se lahko pri tovarišu Roman Stani tel. 061-22-414).

6. Časopis je zelo dober in je edini, ki vsega preberem. Najboljši so Koširjevi članki.

7. Več sodelovanja med poverjeniki in člani (prijatelji) HKJ in upravo. Mogoče kakšna zbiralna akcija (kot je bila za novo halo). In klub bi lahko imel dosti boljše in večjo značko kot je ta.

Ce bi člani PHKJ obiskali člane, ki še niso poravnali članarine, bi klub prišel do sredstev, pa tudi članov ne bi izgubljali. Akcijo pa bi lahko tudi razširili in zbrali več sredstev. Možnost je tudi dolžnikom poslati opomine in poštne nakaznice.

Filip Knaflič, Bled

1. Hokejsko sezono 1975/76 ocenjujem kot uspešno, kajti trener Bubnik in vodstvo kluba so moštvo zelo pomladili. Povrhu tega pa naj še dodam, da trener Bubnik ni prišel kot je bilo predvideno in tako so bile letne priprave bolj skromne, kot pa bi bile sicer.

2. Uprava HDJ naj se tudi v bodoče trudi, da bi še naprej izboljševali odnose med upravo in igralci, kajti brez tega ni uspehov. Igralci in vodstvo se tega prav gotovo zavedajo. Igralci pa se morajo obvezno udeleževati vsakdanjih treningov in izvrševati naloge, ki jih da trener. Na tekmah pa morajo biti borbeni. Ker pa je moštvo pomlajeno, je treba z njim delati resno, v bodoče jim bo to koristilo. Tekmovalni uspehi v pretekli sezoni so bili uspešni.

3. V naslednji sezoni naj bi uprava poskrbela za trdo delo, da bi bile letne priprave čim boljše in s tem tudi dobri tekmovalni dosežki. Posebno dobro se je treba pripraviti na tekme z Olimpijo in na tekme državne reprezentance. Kajti le tako bomo navijali z veseljem spremljali tekme. Naj omenim, da je državna reprezentanca imela samo teden dni skupnih priprav, kar pa je za uspeh premalo.

4. Za najboljšega napadalca sem ocenil Francija Zbontarja. Najboljši branilec pa je bil prav gotovo Vlado Jug, ki pa je zaradi

Glasilo HD Jesenice izhaja kot priloga Železarja, za njegovo vsebino odgovarja HD Jesenice in uredniški odbor: Emil Ažman, kot odgovorni urednik in člani Franc Kobentar, Dušan Dragojevič, Franci Črv in Janko Rabič. Družbeni organ glasila JE-SE-NI-CE je upravni odbor HD Jesenice. Glasilo tehnično ureja Joža Vari.

JURE KAVALAR
slikopleskar
in izdelava
plastičnih fasad
Bled,
Trubarjeva 11 a
telefon 77-638

bolezni prekmalu prenehal z aktivnim igranjem. Njegova odsotnost se je zelo poznala.

5. Sodelovanje med prijatelji in upravo HDJ naj bi bilo čim tesnejše. Menim, da bi morali tako prijatelji, kot člani HDJ pravico pri njenem delu podpirati.

6. Časopis JESENICE je zelo zanimiv za branje, ker obvešča o stanju kluba. Najboljši članki so bili tisti, v katerih ste pisali, kako so potekale priprave in kakšne tekmovalne dosežke so dosegli igralci. Predlagam, da podrobneje pišete, kako bodo potekale tekme. Posamezni igralci pa naj bi dajali izjave o tekmah.

Jože Zgonec, Stari trg pri Ložu

1. Bila je razmeroma uspešna, kljub pomladitvi moštva. Toda moštvo vsekakor ni bilo tako močno kot v sezoni 1972/73 ali 1973/74.

2. Dobro!

3. Podobno kot letos, le da bi mogoče še večjo pozornost posvetili prvemu moštvu, ki je močno pomlajeno tako, da bi pod vodstvom trenerja Bubnika postalo vsaj tako kot je bilo nekoč, če ne še boljše, pri tem pa seveda ne gre pozabiti na mlajše.

4. Najboljši napadalec v letošnji sezoni je bil Silvo Poljanšek, za najboljšega branilca pa smatram Saša Koširja, čeprav je bil verjetno v dveh zadnjih letih najboljši branilec Vlado Jug.

5. Mogoče pa časopisu ali informativnim listom za člane PHD Jesenice. Če kdo od prijateljev hoče kakšno stvar urediti, mislim, da jo lahko tudi pismeno.

6. Ker sem dobil samo en izvod in to od marca, aprilske številke še nisem dobil, nimam posebnih pripomb. V njem pa mi je posebno všeč, da preberem tudi kakšno stvar, ki jo v drugih časopisih ne zasledim.

7. Rad bi dobil, če je seveda možno, fotografijo sedanjega prvega moštva, za fotografijo, ki sem jo že dobil iz sezone 1972/73 pa se vam najlepše zahvaljujem.

Tako, tu je nekaj odgovorov. Vsekakor bi želeli, da se oglašate še ostali iz drugih krajev s svojimi mnenji in ocenami. Še posebej vabimo k sodelovanju Jeseničane in bližje okoličane, katerim nismo posredovali vprašanj, da tudi oni napišejo svoja mnenja. Odgovore lahko pošljete na naslov HK Jesenice, Ledarska 4, »za prijatelje HKJ«.

Velika javna tombola

Hokejski klub Jesenice bo priredil, 22. avgusta letos v športni hali v Podmežaklju **VELIKO JAVNO TOMBOLO**.

Namen prireditve je zbrati del potrebnih sredstev za financiranje zlasti mladih hokejskih kadrov v hokejski šoli, ki jo bo tako kot v pretekli sezoni vodil češki trener Vlastimil Bubnik ob pomoči domačih trenerjev – kvalitetnih igralcev prvega moštva.

Odveč bi bilo našteti koliko denarja nam je potrebno, kako draga je oprema, koliko stane drsališče in drugo. Resnica je, da nam samoupravna telesnokulturna skupnost še zdaleč ne pokriva vseh stroškov. Zato smo primorani, da tudi sami organiziramo razne akcije, med katere sodi tudi tombola, od katere bi čisti dohodek namenili izključno za vzgojo mladih hokejskih kadrov, ki bodo že v naslednjih letih zastopali hokejski šport na Jesenicah.

Zaradi tega se vljudno obračamo na vsakogar, da nam priskoči na pomoč v kakršni koli obliki: z odobritvijo določenega zneska, blagovnega dobitka ali z naročilo reklame.

Pričakujemo, da naš poziv ne bo ostal brez odmeva, s čimer boste podprli nadaljnji razvoj hokejskega športa na Jesenicah.

ljubljska banka

enota Jesenice
ekspozituri Koroška Bela
in Kranjska gora
poslovno mesto v Železarni Jesenice
sodoben bančni servis
za vse vrste denarnih poslov

Nekaj novic iz ostalih športov

Odbojkarji Bleda, ki so v letošnjem prvenstvu nastopili v drugi zvezni ligi, so tekmovalje končali na zelo dobrem tretjem mestu. Če upoštevamo, da so si pred začetkom tekmovanja želeli le obdržati se v II. zvezni ligi, je tretje mesto več kot odlično. Blejci so osvojili tudi prvo mesto na nedavnem turnirju, kjer so nastopile najboljše ekipe iz Slovenije, Trsta in Istre.

Jeseniški košarkarji se v letošnjem prvenstvu borijo za obstanek v prvi republiški ligi. Po 19. kolu so s šestimi zmagami in trinajstimi porazi zdrknili na zadnje, dvanajsto mesto in vse kaže, da bo njihova borba za obstanek zelo težka.

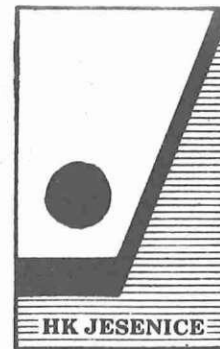
S tekmovaljem v drugi republiški ligi so začele tudi jeseniške košarkarice, ki so po štirih kolen na prvem mestu na lestvici.

Jeseniški rokometaši, ki nastopajo v ljubljanski conski ligi, so v srečanju s trenutno vodečim moštvom Mokercem igrali neodločeno 24:24. To je dokaz več, da so precej solidna ekipa. Med dvanajstimi moštvi so nekaj kol pred zaključkom na šestem mestu na lestvici.

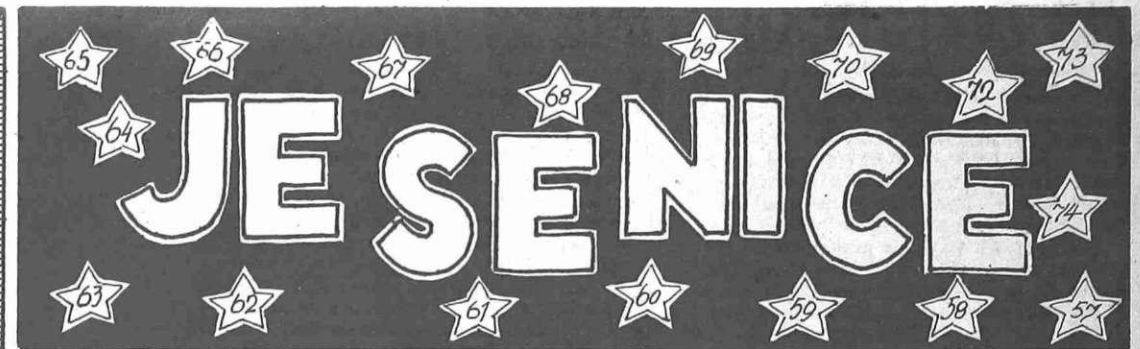
Po predzadnjem kolu v gorenjski nogometni ligi za člane je stanje na lestvici naslednje: 1. Sava Kranj, 2. Bled, 3. Lesce, 4. Bohinj, 5. Jesenice...

Mladinski gorenjski prvak pa je Naklo, pred Jesenicami in Korotanom iz Kranja.

Z marljivimi treningi so tako kot lansko sezono začeli tudi jeseniški smučarji. Še zlasti mlajša garda je v pretekli sezoni pobrala vrsto prvih mest, naslovov državnih in republiških prvakov. Pod strokovnim vodstvom trenerja Janeza Šmitka trenirajo in nabirajo fizično zmogljivost na igrišču v Podmežaklju in na travnikih v bližnji okolici, kmalu pa bodo stopili tudi na sneg.

Štev.: 11/II

10. junija 1976

BOLJ KORAJŽNO

NA NAJVIŠJI NASLOV

V prvi številki našega glasila JE-SE-NI-CE sem v uvodniku zapisal: »... odslej ne bomo za vsako ceno osvajali naslovov... starost ne bo mejnik za zamenjavo kadrov – mlad igralec si bo moral vstop med najboljše zagotoviti s kvaliteto in predanostjo klubskih barvi... Zadovoljni smo, da imamo za današnjimi izkušenimi igralci nove, mlade, kvalitetne, res talentirane hokejiste, ki bodo čez nekaj let uspešno zastopali naš hokej... Kdor misli, ali je celo prepričan, da gre jeseniški hokej in njegovi uspehi v zaton – se moti.«

Ti izreki niso bile le besede, temveč so bili v celoti potrjeni z uspehi jeseniškega hokeja. Doseženi napredek pa postavlja naše najboljše igralce pred zahtevno odgovornost in cilj: vnovič postati državni prvaki. To pa ni edini cilj strokovnjakov v društvu in klubih, cilj je večji in zahtevnejši. Poleg osvajanja najvišjih naslovov, v minuli sezoni smo osvojili pet od šestih, je treba nadaljevati s krepitvijo discipline in z vzgojo najmlajših, kajti le-ta je bila zanemarjena. Čeprav smo bili v najtesnejših stikih s šolami, je zaradi slabih šolskih ocen igralcev, društvo v minuli sezoni odpovedalo sodelovanje na pionirskem turnirju v Zahodni Nemčiji. To nas je izučilo, da v novi sezoni slabi učenci, ki tudi s pomočjo odgovornih v društvu ne bodo imeli zadovoljivih šolskih ocen, ne bodo prejeli hokejske opreme in se ne morejo vrniti v hokejsko areno, dokler ne prejmejo v šoli zadovoljivih ocen.

Da pa bo tehnično vzgojno delo popolnejše, smo zaprosili hokejsko zvezo ČSSR še za enega trenerja, ki se bo ukvarjal izključno z vzgojo mladih in skupno s trenerjem Bubnikom skrbel za nov domači trenerski kader, ki ga več kot desetletje nismo vzgajali, zato so tudi vrzeli v domačih trenerskih vrstah.

Program upravnega odbora, sprejet pred dvema letoma, je postavljajl osvojitev najvišjega naslova v sezono 1977/78, vendar smo kljub zamenjavi igralcev že v sezoni 1976/77 obdržali nivo derbijev, kar smo realno pričakovali v sezoni, ki je pred nami.

Tako se bodo naši igralci že v sezoni 1976/77 lahko korajžno vpletli v borbo za najvišji nasov, pa tudi HK Kranjska gora se bo v A zvezni ligi borila za boljše mesto.

Letni treningi dokazujejo zadovoljive odnose med igralci, dobro kondicijo in veliko voljo za kar najbolj uspešno reprezentiranje jeseniškega hokeja v državi in izven nje.

Ce bomo odborniki in seveda nosilci naporov – igralci, tudi vnaprej uresničevali načrtano pot, potem ne bo skrbi za množičnost in kvaliteto tega športa, ki je še vedno last železarjev in Jesenic. V novo sezono stopamo korajžno, z ljubeznijo do kluba in veliko voljo do novih uspehov.

France Božič

Hitrejšje uveljavljanje samoupravnih odnosov v telesni kulturi

Čeprav je od sprejema ustave preteklo že dobri dve leti, pa na žalost še vedno ugotavljamo, da edino samoupravna telesnokulturna skupnost v jeseniški občini še ni ustavno konstituirana po delegatskem sistemu. Še vedno peščica ljudi upravlja z relativno visokimi sredstvi, ki jih zbirajo na osnovi svobodne menjave dela, ne da bi delovni ljudje in občani na eni strani in uporabniki – telesnokulturne organizacije na drugi strani, imele možnost neposredno sodelovati pri uporabi teh sredstev oziroma programskem usmerjanju telesne kulture v občini. Že več kot eno leto je preteklo, da se ni sestala skupščina samoupravne telesne kulturne skupnosti in o vsem odloča le izvršni odbor ali še ožje skupine. Tako ponašanje in delovanje pa nima ničesar skupnega niti z naslovom, ki ga nosi skupnost, še manj pa s splošnimi političnimi prizadevanji, da se tudi na tem področju družbene dejavnosti uveljavijo samoupravni odnosi.

Ce izhajamo iz tega, da so vsa naša prizadevanja usmerjena v to, da bodo vsakemu človeku in občanu zagotovljene možnosti za redno sodelovanje v raznih oblikah telesne vzgoje, športa in rekreacije. Ce se zavzemamo za to, da obravnavamo telesno kulturo celovito, ki naj spremlja delovnega človeka na vsej njegovi življenjski poti, za telesno kulturo, ki ji tudi šport in vrhunski dosežki ne smejo biti tuji, ampak vrh množične in kakovostne dejavnosti, potem nam v takih prizadevanjih tudi nesamoupravni pojavi in odnosi morajo biti tuji.

Vsa naša prizadevanja torej morajo biti usmerjena v to, da bomo obravnavali telesno kulturo celovito in da bodo v tej celovitosti zagotovljene tudi možnosti za doseganje najvišjih dosežkov v športu.

Te cilje in smotre, ki jih zasledujemo v našem družbenem razvoju, pa je mogoče doseči le z uveljavitvijo samoupravnih odnosov v telesni kulturi, to je delegatskih odnosov, v katerih bodo neposredno na razvoj telesne kulture v občini lahko vplivali tako delovni ljudje in občani, kakor tudi uporabniki teh sredstev to je športniki, športni delavci oziroma športne organizacije. Uveljavljanje samoupravnih odnosov pa je tudi najboljše orožje proti vsem nesocialističnim pojavom v telesni kulturi.

Tako pot v občini mora čimprej ubrati tudi samoupravna telesna kulturna skupnost, ki se kljub takemu nazivu ponaša še zelo nesamoupravno.

OB ZAKLJUČKU STARE IN NA ZAČETKU NOVE SEZONE

Ob slovesu je sovjetski trener Boris Afanasijev v programu za hokejsko šolo napisal: »Katerakoli človeška dejavnost ima svojo zgodovino, svoj začetek... in svoj razvoj. Sport, hokej, o katerem gre tukaj beseda, ima tudi svojo zgodovino, svoj izkustveni razvoj, svoje probleme...«

Delovna izkušnja me je popolnoma prepričala, da je treba hokej učiti že najmlajše. In če je v klubu šola za začetnike, je nujno, da začnejo z otroki pravičen učen proces trenerji, še bolj pedagogi, ki jih navdušuje tako delo in so mu predani z dušo in telesom. Pri nas je živel veliki igralec in režiser Stanislavski, ki je govoril: »Teater se začne v garderobii. Tudi jaz trdim, da se trening začne v slačilnici. Če v slačilnici se začne formirati bodoči športnik.

Kako se bo otrok naučil skrbeti in varovati opremo, kakšen pedagoški stik bo navezal z njim trener, kakšen odnos bo imel do svojih vrstnikov, kako natančno in s kakšnim zanimanjem bo izpolnjeval trenerjeve naloge, kako se bo zanimal zanje ali kako jih bo zavračal... vse to ne sodi v noben program. In po pravilu se vsa ta vprašanja rešujejo v slačilnici, na ledu za kaj takega ni časa, na ledu je čas za hokejsko vzgojo.

V mladem hokejistu je treba že od začetka oblikovati družbeno zavest, razvijati mišljenje, zanimanje za učenje in domovinsko zavest...«

Lansko leto, ko smo začeli novo hokejsko sezono, smo v našem listu »JESENICE« napisali naslednje:

»Nova hokejska sezona se začne v znamenju vzpona mlade generacije in lepše prihodnosti jeseniškega hokeja. Prihodnost pa so naši najmlajši, če želimo ohraniti tradicijo in razvijati hokej na višjo raven.«

Tehnično poročilo je za sezono 1975/76 skrbno pripravil in sistematično uredil član tehničnega odbora tov. Anton Dremelj.

Tehnično poročilo daje statistični pregled tekmovanj v pretekli sezoni za vsa moštva HK Jesenice in HK Kranjska gora. Poročilo je urejeno tako, da ga je mogoče primerjati s poročilom za sezono 1974/75 in analitično oceniti dosežke in aktivnosti v pretekli sezoni. Mislimo, da je bila lanska sezona izredno uspešna in je pomembna tudi zato, ker predstavlja prelomnico med starim in novim, na poti k nadaljnjemu razvoju jeseniškega hokeja.

Naj omenimo nekatere uspehe, ki so pomembni kot rezultat naših prizadevanj pri uresničevanju programskih izhodišč izrednega občnega zbora:

- nastop novega trenerja V. Bubnika, ki je uspel kot desna roka upravnega odbora HD Jesenice, da je vnesel med igralce vseh moštev, zlasti prvega moštva HK Jesenice duh športne discipline, sodelovanja, zaupanja in tovarištva;

- pozitivno vzdušje, ki ga je vnesel med igralce novi trener, ki je cenjen kot športnik po svojih bogatih dosežkih in izkušnjah v ČSSR in tudi v svetu, je na vso moč odprlo vrata mladi generaciji, da je lahko prestopila prvi korak na poti do hitrejšega napredka;

- pomembna je bila tudi vloga domačih trenerjev, ki se kaže v izrednem uspehu prvega in mladinskega moštva HK Kranjske gore in pionirskega moštva HK Jesenice;

- reakcija ob nastopu novega trenerja, ki je začel novo hokejsko sezono in kondicijske priprave po sodobnih metodah slovi te češke hokejske šole, ni obšla nekatere igralce starejše generacije. Rezultat reakcije je bila prostovoljna odpoved nekaterih igralcev, ker niso mogli preboleti starih navad in se odreči škodljivemu vplivu, ki so ga imeli v moštvu in klubu;

- ni odveč povedati, da se je v zadnjih dveh sezonah od moštva poslovilo kar 12 igralcev ali več kot polovica, ki so prenehali z aktivnostjo ali pa so odšli v inozemstvo. V vrstah aktivnih pa je tudi nekaj igralcev, ki so na koncu hokejske kariere ali pa so še problem v pogledu športne discipline;

- vrzeli v prvem moštvu so dopolnili mlajši in perspektivni igralci Kranjske gore. V zadnjih dveh sezonah je prestopilo v prvo moštvo Jesenice kar osem igralcev. Število teh pa še ne pokriva vseh potreb in primanjkljaja, ki je nastal s fluktuacijo igralcev, v glavnem starejše generacije. Cilj pa ni samo v postopni zamenjavi starejše generacije in v absolutni pomladitvi moštva, marveč tudi v izboljšanju kvalitete igralcev odvisno od sistematične vzgoje in od načrtne selektivne politike;

- razveseljivo je namreč to, da je v zadnjem jeseniškega hokeja neizčrpen potencial najmlajše generacije, ki se vzgaja kot prva vzpona in napredka;

- med izredne uspehe, ki jih lahko štejemo kot prva, je v moralni in športni preobrazbi igralcev v odnosih do trenerja in do upravnega odbora. Prenapeti odnosi so se polegali, ker se je stanje postopoma normaliziralo ob pozitivni vlogi trenerja in ob spoznanju igralcev, ko so se bresli negativnega vpliva nekaterih spornih igralcev po njihovem odhodu;

- prezreti pa ne smemo tudi tega, da je bilo na vseh tekmah opaziti vzorno in športno ponašanje igralcev, zlasti prvega moštva Jesenic in Kranjske gore. Ugled jeseniškega hokeja se je dvignil in presenetil nekatere kroge in športne forume, ki so skeptično in pesimistično gledali na usodo in razvoj hokeja pri nas. Preobrat in pre-

orientacija jeseniškega hokeja sta opozorila in zdramila tudi naše sosede, zlasti HK Olimpijo ob izteku sezone, ko smo od sedmih najvišjih naslovov osvojili pet, konflikte in afere pa prepustili drugim.

Med največje uspehe uvrščamo naslednje dosežke:

- Prvo moštvo HK Jesenice prvo mesto za Jugo-cup (ni zaključeno)
- Mladinsko moštvo HK Kranjska gora

republiški prvak
državni prvak
pokalni prvak

- Pionirsko moštvo HK Jesenice republiški prvak
državni prvak

Z veseljem se tudi spominjamo uspehov naših igralcev, ki so nas dostojno zastopali v reprezentanci na olimpijskih igrah in na svetovnem prvenstvu, zlasti mladince Kranjske gore na evropskem prvenstvu B skupine v Romuniji.

Uspehi ne bi smeli zamegliti nekatere slabosti, ki so še prisotne in nevarne, da bi hokej izgubljal na ugledu zaradi afer in konfliktov ali da bi se gibal izven družbenopolitičnih interesov oz., da bi užival privilegij elitnih in podjetniško — izven samoupravno vpletenih interesov. Nadaljnji razvoj hokeja je odvisen od samoupravne organiziranosti tudi v športu, zlasti pa njegov položaj v družbi, ki temelji na interesu delovnih ljudi in na njegovi samoupravni pripadnosti.

ANALIZA IN OCENA TEKMOVANJ V SEZONI 1975/76

Tehnično poročilo vsebuje nekatere statistične podatke, ki so zanimivi, če jih primerjamo s sezono 1974/75.

Pregled odigranih tekem v sezoni 1974/75 in 1975/76 izgleda takole:

	sezona 1974/75	sezona 1975/76
Vsa moštva so odigrala tekem skupaj	140	109
Od tega:		
prvo moštvo HK Jesenice	38	42
mlad. moštvo HK Jesenice	20	10
pionirsko moštvo HK Jesenice	16	15
Prvo moštvo HK Kr. gora	35	21
Mladinsko moštvo HK Kr. gora	—55	—37
Pionirsko moštvo HK Kr. gora	20	16
HK Kr. gora	11	5

Skoraj neverjeten je podatek, da je bilo v sezoni 1975/76 manj tekem, čeprav gre v bistvu za koledarsko daljšo sezono, seveda pa moramo odšteti priprave reprezentance in njene udeležbe na olimpijskih igrah in svetovnem prvenstvu. Največja razlika pa je pri Kranjski gori, ki ima manj tekem, zaradi spremembe v sistemu tekmovanja za državno prvenstvo in tudi manj prijateljskih tekem zaradi udeležbe mladincev v državni reprezentanci.

V sezoni 1975/76 je šest moštev odigralo 109 tekem, od tega je bilo doseženih 56 zmag, 5 neodločenih tekem in 48 porazov. V vseh moštvih obeh klubov je igralo 107 registriranih igralcev.

Člansko moštvo HK Jesenice

Prvo moštvo je odigralo 42 tekem. Od tega:

- 15 za državno prvenstvo
- 3 za Jugo-cup (ni zaključeno)
- 6 za karavanski pokal
- 18 prijateljskih tekem

4

SKOZI ZGODOVINO IN RAZVOJ JESENIŠKEGA HOKEJA

PIŠE JANKO RABIČ

V dosedanjih zapisih o zgodovini jeseniškega hokeja smo se srečevali predvsem z začetniki te športne panoge, z njihovimi prvimi uspehi in seveda s kopico težav, ki so spremljali domala na vsakem koraku. Vzoredno s pomanjkljivo opremo, neorganiziranimi treningi in vremenskimi neprilikami, je takratnim hokejistom povzročalo največje preglavice igrišče, ki je bilo na sedanjem nogometnem igrišču. Po letu 1950 se je končno hokejistom začela ureničevati dolgoletna želja in sicer gradnja lastnega igrišča. Gradnja se je po nemajhnih zapletih sicer začela že leta 1948, vendar so dela zelo počasi napredovala. Prvič seveda ni bilo denarja, pa tudi delovno silo je bilo za majhen denar težko dobiti. Hokejistom ni preostalo drugega kot, da so sami zavili roke in poprijeli za delo. Pri gradnji lastnega hokejskega igrišča pa je takratnemu odboru hokejske drsalnega kluba šinila v glavo najbolj drzna misel v tistem času — gradnja umetnega drsališča. Glavni pobudnik in kasneje organizator izgradnje je bil tedanji predsednik kluba Drago Cerar.

ŠPORTNA VZGOJA MLADINE

Kljub temu, da je o dogodkih okrog izgradnje umetnega drsališča preteklo že skoraj trideset let, so Dragu Cerarju še danes živo v spominu. Ko kramljaš z njim se ti zdi, da govori o včerajšnjem dogodku. Zanimivosti, po domače povedano, kar iz rokava stresa, tako da ga človek posluša kar z odprtimi usti. Nakaj teh zanimivosti je povedal tudi za naše bralce in prepričan sem, da boste z veseljem prebrali zapis, lahko bi rekli o »zgodovinskem podvigu« v razvoju hokeja na Jesenicah. Takole je pripovedoval:

Mladina v povojnem času na Jesenicah ni imela pravega razvedrila in zabave. Prosti čas je več ali manj preživljala po gostinskih lokalih, kar pa seveda ni bilo vzgojno. Če smo hoteli mladino v takratnem času športno vzgajati, sta za naše razmere na Jesenicah predvsem prišla v poštev dva športa in sicer smučanje in drsanje oziroma hokej. Pred vojno je bilo športno življenje na Jesenicah že dobro razvito, velika ovira za hitrejši razvoj pa je bilo prav pomanjkanje športnih objektov. Takratni odgovorni niso kazali prevelikega navdušenja, da bi se ti objekti delali, saj si moral za vsako stvar moledovati. Po končani vojni pa so se te nevzdržne razmere začele postopoma urejati. Najprej je bilo v današnjem športnem parku v Podmežakli obnovljeno tenis igrišče, za njim pa se je kmalu začelo urejati naravno drsališče.

Z OPTIMIZMOM V GRADNJO UMETNEGA DRSALIŠČA

Spominjam se, da je moj prijatelj odkimal z glavo, ko sem mu začel razlagati našo odločitev za izgradnjo umetnega drsališča. Dejal je: »to so ogromni milijoni, tega ne boste nikoli spravili skupaj«. Vsi smo bili enotnega mnenja, da ne smemo popustiti in obupati v nobenem primeru.

Ljubljana je v takratnem času že imela na športnem področju nekakšen primat nad ostalimi mesti. Vedeli smo, da je razvoj našega hokeja obsojen na propad, če z igro ne bomo pokazali kvalitete, zato pa seveda rabimo takšno drsališče, ki bo moč na njem vaditi vse zimske mesece.

Kot sem že omenil, so po vojni začeli tudi na Jesenicah drugače gledati na izgradnjo športnih objektov. Odgovorni so se začeli zavedati pomembnosti, rekreacije delovnih ljudi, predvsem seveda mladih.

Tako smo tudi mi pri hokejsko drsalnem klubu postali bolj korajžni za začetek gradnje umetnega drsališča. V začetku smo bili vsi popolni laiki, saj smo zbirali le razne prospekte na podlagi katerih smo delali skice, kako naj bi izgledalo drsališče, kakor tudi ostali športni objekti, ki naj bi se začeli graditi v Podmežakli. Za jedro jeseniških športov smo imeli ves čas v ospredju hokej, saj smo bili prepričani, da bodo Jeseničani prav v tej športni panogi prišli do polnega izraza.

NA HOKEJSKO TEKMO AMERIŠKIH VOJAKOV

Drago Cerar je bil v takratnem času projektant za kauperje v jeseniški železarni. Leta 1951 je skupaj z direktorjem Viktorjem Ropretom potoval v Nemčijo, kjer

vode. Kasneje sem »pogruental«, da je to moralo biti neke vrste vezivo. Pesek so poskrpili v torek, tekma pa je bila potem v petek. Tekmi sva prisostvovala oba z direktorjem in silno sva bila navdušena nad vsem kar sva videla. Povedati moram, da sem takrat prvič in zadnjič videl bando in ledeno ploskev iz pleksikata. Po končani tekmi sem direktorju dejal, da bi bilo dobro kaj takega napraviti tudi pri nas na Jesenicah. Spominjam se, da mi je na te besede dejal: »Cerar, jaz ti dam vsa pooblastila, pomagal ti bom pri delavskem svetu, naredi to!« Zamisel o gradnji umetnega drsališča na Jesenicah je tako duševno dozorela v Nemčiji in lahko rečem, da je velika заслuga takratnega, že pokojnega direktorja Železarne Viktorja Ropreta, da imamo danes na Jesenicah umetno drsališče.

Prva dela pri izgradnji umetnega drsališča

sta se dogovarjala o nabavi armatur za kauperje. Drago Cerar pred odhodom prav gotovo ni pričakoval, kaj bo poleg službenih obveznosti še vse doživel na poti.

Ko sva se nahajala v Dienu pri Kolnu, je nadaljeval najin pogovor, sva zagledala lepak, ki je vabil na hokejsko tekmo med osmo in peto ameriško armado. To si pa morava ogledati, sem sklenil v trenutku. Tekma je bila na travniku, kjer je bila ameriška mehanizacija s kamioni na katerih so imeli neke stroje. Ko sva takole postopala tam okoli zaslšim za seboj slovenski glas v dolenskem narečju. Obrnem se in glej ga zlomka, pred menoj je resnično stal pravi dolenski korenjak. Pisal se je John Zobec, bil pa je naš izseljenec, ki je služil vojsko v Ameriki, ko je na najinih očeh opazil radovednost se nama je prijazen ponudil, da razloži vse, kar naju zanima. Najbolj naju je seveda to, kako bodo naredili led, kar takole sredi travnika. Kljub temu, da so ga njegovi kolegi nekam nerazumljivo gledali, nama je razložil skrivnost.

Ko smo prvič zahladili površino smo bili krepko razočarani. Pravilno smo položili vse cevi pod površino, vendar se ledena ploskev ni hotela narediti. John Zobec, s katerim sva se takrat srečala v Nemčiji, mi ni znal natančno razložiti, kakšna je bila izolacijska snov pod položnimi cevmi. Kasneje smo sami na Jesenicah ugotovili, da je bila posebne vrste izolator in sicer, da ni dovoljevala ohlajanja v globino, temveč po vsej širini hokejske plošče.

Ni nam preostalo drugega, kot da smo spet razkopali ploskev, vzeli cevi ven in začeli razmišljati kakšno izolacijsko snov naj bi dali pod položene cevi.

ZAČETEK GRADNJE

Ko sva prišla nazaj sem seveda takoj začel razmišljati kako začeti. Tisoč misli mi je rojilo po glavi, najbolj pa me je skrbelo, kje dobiti kompresorje, brez katerih si ni moč predstavljati umetnega ledu. Vprašat sem šel Lojzeta Mraka, če ima morda kakšen tak kompresor, da bi se ga dalo »odpisati«. Na srečo je imel enega in sicer s 150 tisoč kilo-kalorijami. Skupaj z Zormanom, Cenam in Čimžarjem, smo izračunali da za silo bo. V Podmežakli je namreč voda zelo hladna, razen tega pa tudi v zimskih mesecih ni sonca.

Ko smo prvič zahladili površino smo bili krepko razočarani. Pravilno smo položili vse cevi pod površino, vendar se ledena ploskev ni hotela narediti. John Zobec, s katerim sva se takrat srečala v Nemčiji, mi ni znal natančno razložiti, kakšna je bila izolacijska snov pod položnimi cevmi. Kasneje smo sami na Jesenicah ugotovili, da je bila posebne vrste izolator in sicer, da ni dovoljevala ohlajanja v globino, temveč po vsej širini hokejske plošče.

Ni nam preostalo drugega, kot da smo spet razkopali ploskev, vzeli cevi ven in začeli razmišljati kakšno izolacijsko snov naj bi dali pod položene cevi.

(se nadaljuje)

PRIJATELJI HK JESENICE GOVORIJO O NAŠEM DELU

Že dalj časa smo razmišljali, kako bi dobili od naših prijateljev in simpatizerjev ocene in mnenje o našem delu. Želeli smo zvedeti, kako so zadovoljni s preteklo tekmovalno sezono, kako ocenjujejo politiko uprave kluba, kako jim je všeč časopis JESENICE, kakšni so njihovi predlogi za še boljše delo in medsebojno sodelovanje in ne nazadnje nas je zanimalo tudi kdo so bili po njihovem mnenju najboljši igralci prvega moštva Jesenic. Odgovori na vsa ta vprašanja ne bi bili samo zanimivi, ampak bi tudi v mnogočem pomagali pri našem bodočem delu. Zato smo se odločili, da pošljemo prijateljem nekatera vprašanja.

Odgovorov smo prejeli veliko, objavili pa bi v tej številki le nekatere. Ostali pa bodo morda prišli na vrsto v prihodnji številki.

Vprašanja, ki smo jih postavili, so bila:

1. Kako ocenjujete hokejsko sezono 1975/76 v pogledu tekmovalnih dosežkov moštva HK Jesenice?

2. Kako ocenjujete politiko uprave HDJ glede na izvajanje discipline, športnega življenja igralcev, pomlajevanja moštva itd. ter dosežene tekmovalne uspehe v sezoni 75/76?

3. Kakšno politiko in cilje naj bi postavila uprava HDJ za naslednjo sezono?

4. Kdo je bil po vašem mnenju najboljši napadalec in najboljši branilec v moštvu HK Jesenice?

5. Kako bi izboljšali sodelovanje med prijatelji HKJ in upravo HDJ?

6. Kako ocenjujete časopis JESENICE? Kateri članki so bili najboljši, katere teme pogrešate oz. jih predlagate, da o njih pišemo?

7. Katere so še vaše ostale ocene in mnenja?

Odgovori pa so naslednji:
Tatjana Fink, Ljubljana

1. Moštvo HK Jesenice je prišlo v pravo formo šele proti koncu letošnje sezone, kar je bilo pomlajeno ob začetku sezone 1975/76 in s tem praktično sestavljeno na novo. Pri nekaterih tekmah državnega prvenstva je bila Olimpija res boljša in je zmagala zaslužen, ali s pomočjo športne sreče, ali sodnikov, ki so sodili včasih zares analfabetno, enako pa so igralci HK Jesenice izpustili nekaj lepih priložnosti, za katere ni bilo kasneje popravnega izpita. Pokal Jugoslavije pa so praktično že osvojili zaslužen.

2. Menim, da je bila pomladitev prvega moštva Jesenic povsem pozitiven ukrep, do katerega bi prišli slej ko prej, sicer bi se obrnilo na slabše. Enako je pozitiven ukrep tudi uvedba discipline ter nastanek bolj tovariških odnosov med samimi igralci. Vse to pa naj bi bila »formula« za uspehe v novih sezonah, kar bo v prid jeseniškega hokeja.

3. Predvsem naj bi igralci še dalje igrali v športnem duhu ter si prizadevali osvojiti najvišje naslove hokeja. S tako igro bodo dokazali, da utegnejo prav gotovo postati ponovni favoriti, kljub nekajletnemu premoru, ko so naslovi ostajali v Ljubljani.

Glede HD Jesenice pa mislim, da bi družstvo moralo ostreje braniti interese svojih igralcev in jih ščititi ob raznih prilikah kot npr. pri sestavljanju državne reprezentance. Ostreje bi moralo reagirati ob raznih sebičnih interesih posameznikov, ki želijo in so želeli uvrstiti v državno reprezentanco povečini igralce enega kluba (to je HK Olimpije), kar seveda ni v prid hokeju. Enako bi se morala uprava HKJ prizadevati, da bi bil ob Haineju trener reprezentance tudi V. Bubnik.

4. Napadalec: Franci Zbontar, Branilec: Cveto Pirih.

5. Morda s tem, da bi organizirali razna srečanja na katerih bi se seznanili s pro-

blemi, ki trenutno pestijo HK in na taka srečanja povabili tudi igralce. Ali pa bi organizirali razna športna tekmovanja, katerih bi se udeležili tudi igralci, po končanem tekmovanju pa bi se pogovorili o problemih.

6. Časopis Jesenice je vsekakor zelo dobro sredstvo obveščanja in zblizevanja prijateljev HKJ, obenem pa vreden posnemanja pri ostalih HK. Predvsem predlagam še podrobnejšo predstavitev posameznih igralcev HK Jesenice ter njihove izjave o aktualnih problemih v hokeju. Odveč tudi ne bi bili kratki in jedrnat komentarji o odigranih tekmah, zanimiv komentar kakega turnirja, katerega se bo udeležil HK Jesenice npr.: pri kakem tujem moštvu izven Jugoslavije.

Zanimiva bi bila tudi rubrika »Kaj so rekli?«, v kateri naj bi bile kratke izjave igralcev o resnih in šaljivih dogodkih iz športnega življenja. Da pa bi bil list »Jesenice« še bolj pester, bi lahko objavili v vsaki številki kako aktualno uganko iz hokejskega življenja. Odgovore naj bi bralci pošiljali na posebnih kuponih, potem pa bi enega izžrebali, ki naj bi kot nagrado prejel, na primer brezplačno karto za ogled kake hokejske tekme. Morda bi uvedli tudi rubriko v kateri bi imel vsak možnost komentirati razne dogodke ter aktualne dogodke v hokeju. Morda bi bila zanimiva anketa z igralci HK Jesenice o minuli sezoni, OI in SP v Švici.

7. Menim, da je lahko moštvo HK Jesenice v sezoni 1976/77 državni prvak že zaradi možne dobre igre, razen tega pa bo Olimpija z odhodom nekaterih dobrih igralcev tudi oslabiljena.

Drugače pa želim tako igralcem HK Jesenice pri igranju, kakor HD mnogo sreče v novi sezoni.

Lojze Šribar, Leskovec

1. Z uspehi vseh moštev sem zelo zadovoljen. Pot, ki ste si jo začrtali, je pravilna in primerna je za marsikateri športni kolektiv.

2. Kot tajnik TVD Partizan Leskovec lahko omenim, da smo isto pot ubrali tudi mi pri rokometni ekipi. Mi smo jo še bolj pomladili in upamo, da uspehi ne bodo šli mimo nas. Z enakimi občutki gledam na pomlajevanje pri ekipi Jesenic.

3. Uprava naj se strogo drži začrtane poti ob začetku lanske sezone. Samoumevno je, da je cilj prvega moštva prvo mesto v državi. (Upam, da bo ostalo pri varianti, da bodo prvo ligo sestavljali: Jesenice, Olimpija, Medveščak in Kranjska gora.)

4. Težko bi se odločili med Poljanskim, Hafnerjem in Zbontarjem kot napadalci in R. Razingerjem in Jugom kot branilcema.

5. —
6. Časopis mi je izredno všeč. Več bi bilo lahko poročil oz. lestvic o strelih prvega moštva, drugega, mladincev itd., nato lestvic strelcev prve lige, koliko podaj je kdo imel kajti, čeprav je naslov časopisa Jesenice, bi v njem lahko zasledili tudi kaj o slovenski ligi. Izredno so mi bili všeč članki oz. poročila predsednika Franceta Božiča.

Tone Hafner, Škofja Loka

1. Hokejska sezona 1975/76 je bila v pogledu tekmovalnih dosežkov HK Jesenice še kar uspešna, kljub temu, da tudi to sezono najvišji naslov ni pripadal Jesenicam. So pa zato prijetno presenetili: pionirska vrsta HK Jesenice, mladinsko in prvo moštvo HK Kranjska gora.

2. Politiko uprave HDJ glede na izvajanje discipline ocenjujemo zelo pozitivno, ker se z disciplino da marsikaj doseči. To se je že v tej sezoni pokazalo. Isto velja tudi glede pomlajevanja moštva. Športno življenje igralcev pa se mora razlikovati od življenja drugih, ker bodo le na ta način doseženi tudi boljši rezultati. Doseženi tekmovalni uspehi so dokaj dobri.

3. Uprava HDJ naj bi tudi v naslednji sezoni zasledovala red in disciplino, marljivost na treningih in dobre odnose z ostalimi klubi.

4. Najboljši napadalec je bil Silvo Poljanšek, najboljši branilec pa Sašo Košir.

5. Sodelovanje med prijatelji HKJ in upravo HDJ bi izboljšali s še boljšim obveščanjem v časopisu JESENICE. Želel bi, da bi časopis izhajal vsak mesec.

6. Časopis JESENICE je zelo zanimiv in priljubljen. Najboljši članki so bili predstavljanje igralcev, zgodovina in razvoj hokeja v svetu, kakor tudi razvoj jeseniškega hokeja, ki se še nadaljuje. Predlagal bi, da bi predstavili tudi igralce, ki nadaljujejo hokejsko kariero v tujini ali pa so že prenehali z igranjem in uvedli rubriko vi nam — mi vam.

Cvetek Dušan, Ljubljana

1. Zelo uspešna sezona, vendar je že čas, da se zvezdice vrnejo na Jesenice. In s takim delom kot ste začeli, lahko upamo, da bo to kmalu.

(Nadaljevanje na 8. strani)

Zakaj neredno izhajanje JE-SE-NI-CE

Več naših bralcev je zanimalo, zakaj ni izšel naš časopis v mesecih marec, april in maj oziroma, zakaj časopis ne izhaja mesečno. Ker taka vprašanja zastavljajo tudi mnogi drugi bralci, dajemo kratek odgovor.

Kot prvo naj povemo, da že ob samem začetku izhajanja časopisa, nismo predvidevali, da bo to mesečnik. Želeli smo predvsem dovolj redno in seveda, tudi po potrebi informirati bralce o našem delu, problemih, uspehih itd. Zaradi samega značaja dela, naj bi tako časopis izhajal mesečno predvsem v jesensko-zimski sezoni, v spomladansko-poletni pa redkeje.

Naslednja težava, ki nam preprečuje izhajanje časopisa je tudi pomanjkanje sodelavcev oziroma dopisnikov za časopis. Naj poudarim, da je to eden redkih časopisov, ki prispevkov ne honorira, ker pač nimamo finančnih možnosti za to. Temu primerno je zato sodelovanje in seveda tudi možnost pripraviti številko.

Zadnja in hkrati največja težava pri izdajanju časopisa pa so omejena finančna sredstva in sorazmerno visoka cena posamezne številke, ki se giblje že okoli 10.000 din. Naš časopis izhaja kot priloga Železarja v 9.600 izvodih in ga delimo brezplačno. Prejema ga 6.500 članov kolektiva železarne Jesenice in prijatelji HK Jesenice izven področja Jesenic. V lanskem letu nam je stroške za tisk pokrtil kolektiv Železarne, za kar se mu na tem mestu iskreno zahvaljujemo, delno pa smo stroške krili z objavo reklamnih oglasov. V letošnjem letu je situacija glede financiranja še mnogo težja in nejasna.

Kljub vsem navednim težavam se še nismo odločili za prodajo časopisa, s čimer bi pridobili nekaj sredstev, oziroma se še nismo odločili za povišanje članarine prijateljev HK Jesenice.

Trdno upamo, da bomo uspeli časopis izdajati tudi v bodoče, predvsem pa v jesensko-zimski sezoni, tudi z vašo pomočjo spoštovani bralci, bolj redno to je mesečno.

Urednik

Moštvo je doseglo drugo mesto na državnem prvenstvu, za Jugo-cup je zanesljivo kandidat za prvo mesto, za karavanski pokal je zasedlo tretje mesto.

Vidnejši uspehi so bili doseženi v drugi polovici državnega prvenstva, zlasti v tekmovalnosti za Jugo-cup. Moštvo je v sezoni preživljalo težko krizo, ki je nastala s prihodom novega trenerja V. Bubnika. Krizo so najtežje preživljali starejši igralci, ker so bile v njih vkoreninjene stare navade in slabi odnosi. Največ smisla in pripravljenosti za sodelovanje so pod vodstvom novega trenerja pokazali mlajši igralci, zlasti igralci Kranjske gore, ki so imeli pod vodstvom domačega trenerja Dušana Bruna vzorno vzgojo in športne odnose. Zaradi intenzivnih priprav in discipline je izpadlo pri selekciji iz moštva sedem igralcev oz. so se nekateri odrekli nadaljnji aktivnosti.

Priprav avgusta meseca v CSSR se je udeležilo sedem perspektivnih igralcev Kranjske gore. Od teh je pet igralcev prišlo v sestav prvega moštva.

Ce ocenimo uspešnost igralcev v pretekli sezoni so po točkah na tekmo t.j. glede na podaje in dane gole najbolj uspešni:

Edo Hafner	1,59 točk
Silvo Poljanšek	1,45 točk
Franči Zbontar	1,33 točk
Tomaž Košir	1,28 točk
Uroš Pavlič	1,00 točk
Roman Smolej	0,95 točk

Skratka, najboljši je bil prvi napad, ki je nosil vsi težo na vseh tekmah, pa tudi na olimpijskih igrah in na svetovnem prvenstvu.

Od mlajših igralcev se je najbolj izkazal Uroš Pavlič, čeravno imamo vtis, da se mladi niso najbolj uveljavili in upravičili naše zaupanje. Nekateri od teh so skoraj vso sezono presedeli na klopi npr. Češnjak Š., Krmelj M. in tudi Klemenc P. je lahko šele proti koncu sezone pokazal svoje kvalitete. Objektivno je bilo tudi to, da je imel trener velike težave pri sestavi moštva glede na njihovo formo in disciplino, pa tudi zaradi odpovedi.

Po odigranih tekmah kaže podatek, da je na prvem mestu Razinger J. (41), kar sicer ni realno, ker je bil po evidenci na vseh tekmah, le na zapisnikih oz. v postavi, zaradi slabe forme pa je večkrat sedel na klopi. Dejansko zaslužijo to priznanje igralci, ki so igrali skoraj na vseh tekmah npr. Razinger R. (40), Hafner E. (39), Poljanšek S. (38) itd. in imajo največ zaslug za dosežene uspehe moštva. Najmanj tekem je odigral Vlado Jug (12), ki je največ prispeval k slabemu (vzdušju in) stanju, ki je nastalo z njegovo »bolezensko« odsotnostjo, zlasti v obrambi. Najbolj uspešen od branilcev je bil S. Košir z 0,59 točk, najmanj pa J. Ščap z 0,13 točke na tekmo. Najbolj nediscipliniran igralec od napadalcev je bil F. Zbontar (0,55) in od branilcev S. Košir (1,16), ki imata največ kazenskih minut na tekmo. Najslabši del moštva je bila obramba, ki ima tudi največ »zaslug«, da je HK Olimpija osvojila naslov državnega prvaka.

Člansko moštvo HK Kranjska gora

Moštvo je doseglo v lanski sezoni največji podvig, če upoštevamo uspešen start v prvi zvezni ligi, pomladitev moštva in nekatere bleščeče rezultate na Jesenicah in v Ljubljani proti Medveščaku in Slaviji.

Moštvo je odigralo 21 tekem. Od tega: 15 tekem za državno prvenstvo 1 tekmo za Jugo-cup 5 prijateljskih tekem

Dosegli so štiri zmage, dva neodločena rezultata in 15 porazov. Moštvo je doseglo četrto mesto na državnem prvenstvu ter si tako zagotovilo obstanek v prvi zvezni ligi. V tekmovalnosti za Jugo-cup pa jo je izločila v Ljubljani Slavija (s pretepom).

Moštvo je štel 21 igralcev, od tega je 12 igralcev nastopilo v mladinskem moštvu, ki je doseglo vnovič naslov državnega prvaka.

Največ tekem je odigral Ščap Š. (45), najmanj tekem pa Kern M. (7), zaradi odhoda v JLA. Med branilci je bil po točkah najbolj uspešen Jug B., ki je dosegel 0,24 točke na tekmo, od napadalcev pa Suvak Z. z 2,62 točke na tekmo, sledijo Horvat D. z 1,84 točke, Brun B. z 1,25 točke itd. Najbolj nedisciplinirani so bili Suvak Z., Fartek J. in Kunšič V. s po 1,13 kazenskih minut na tekmo.

Moštvo še ni doseglo vrhunske forme, ker vsako leto doživlja največje spremembe, prevladujejo pa mladi in nadarjeni igralci, ki so najbolj resni kandidati za prvo moštvo Jesenic.

Mladinsko moštvo HK Jesenice

V pretekli sezoni so odigrali 10 tekem. Od tega:

6 tekem za državno prvenstvo 1 tekmo za Jugo-cup 3 prijateljske tekme

Dosegli so tri zmage, eno tekmo so igrali neodločeno, poraženi pa so bili šestkrat.

Moštvo je doseglo za državno prvenstvo tretje mesto, za Jugo-cup so tekmo izgubili z Olimpijo. V moštvu so igrali trije igralci pionirskega moštva.

Od branilcev je bil najbolj uspešen Drago Mlinarec z 0,4 točke, od napadalcev pa je bil Murajica Pajič z 1,88 točke na tekmo, najmanj uspešen pa Ključanin Rudi z 0,9 točke. Najbolj nediscipliniran branilec je bil Rajko Rekar z 1,5 kazenske minute na tekmo, od napadalcev pa Drago Kobal z 1,9 kazenske minute na tekmo. Najbolj discipliniran je bil Mustafa Bešič z 0,4 minute na tekmo.

V moštvu disciplina ni vzorna, kar utegne slabo vplivati na vzgojo mladih in na kvaliteto hokeja. Mislim, da je v moštvu problem tehničnega vodstva in tudi trenerja, ki nista uspešla, da bi z avtoriteto in kvaliteto na treningih dvignila disciplino in hokej na višjo raven.

Mladinsko moštvo HK Kranjska gora

Moštvo je odigralo 16 tekem. Od tega: 11 tekem za državno prvenstvo 2 tekmi za Jugo-cup 3 prijateljske tekme

Na vseh tekmah so zmagali. Moštvo je doseglo prvo mesto za državno prvenstvo in prvo mesto za Jugo-cup.

V moštvu je igralo 15 igralcev, od tega jih je 12 igralo v članskem moštvu. Njihova ocena o uspešnosti je razvidna iz ocene članskega moštva.

Mladinsko moštvo je v sezoni 1975/76 doseglo svoj največji uspeh. Viden vzpon mladih, ki ga je mladinsko moštvo doseglo v pretekli sezoni, je tudi naša obveznost v prihodnjem obdobju.

Pionirsko moštvo HK Jesenice

Moštvo je odigralo 15 tekem. Od tega: 9 tekem za državno prvenstvo in 6 prijateljskih tekem

Dosegli so 11 zmag in štiri poraze. Moštvo je priborilo naslov republiškega in državnega prvaka. To je doslej največji uspeh. Trenerje po se prvič prevzel novi trener Janez Mlakar. V moštvu je igralo 19 pionirjev, ki so bili izbrani kot najboljši iz vrst obeh klubov. Med branilci je bil najuspešnejši Brun D. ml. z 0,64 točke na tekmo, od napadalcev pa Iskra R. z 1,07 točke na tekmo. Od branilcev je bil najbolj nediscipliniran Mežnarc B. z 1,12 kazenskih minut na tekmo, od napadalcev pa Iskra R. z 1,3 kazenske minute na tekmo.

V pionirskem moštvu je problem oz. vprašanje discipline in učnih uspehov v šoli. Vzrok, da pionirji niso odpotovali na mednarodni turnir v Gefrath — Zah. Nemčija, je prav v slabih učnih uspehih nekaterih »zvezdic«, ki se štejejo v pionirskem moštvu. Mislim, da smo storili prav zaradi tega največjo napako, da smo zaradi teh »zvezdic« odpovedali udeležbo, kaznovali pa dobre igralce in tudi učence v šoli.

Pionirsko moštvo HK Kranjska gora

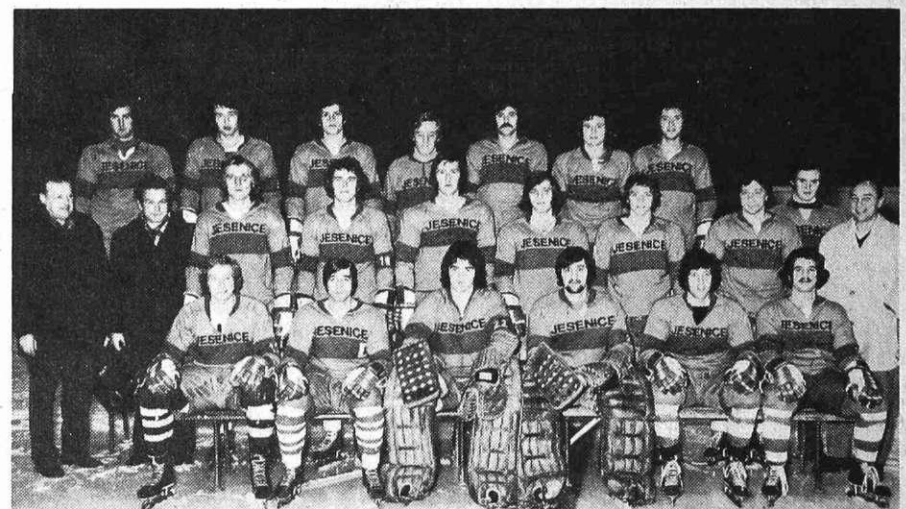
Moštvo je bilo zaradi selekcije najboljših v pionirsko moštvo Jesenic, močno oslabiljeno. Večina igralcev je prišla iz hokejske šole, ki je štela 26 igralcev-cicibanov.

Odigrali so pet tekem, od tega štiri za republiško prvenstvo in eno prijateljsko tekmo. Vse tekme so izgubili, kar je razumljivo, ker v moštvu igrajo res najmlajši, ki so lahko kandidati za vstop v pionirsko moštvo.

Hokejska šola

Program za hokejsko šolo je izdelal sovjetski trener B. Afanasijev. Treninge pa je oktobra meseca prevzel Silvo Poljanšek.

(Nadaljevanje na 4. strani)

Moštvo HK Jesenice v pretekli sezoni

(Nadaljevanje s 3. strani)

Solo je obiskovalo 22 učencev. Število teh se je znižalo od 60 učencev v letu 1975 na 22 v letu 1976, ker so odšteli tudi učenci drugega letnika, ki so bili izbrani v pionirsko moštvo Kranjske gore.

Vzrok majhnega števila učencev pri vpisu je tudi ta, da so bili poudarjeni strožji pogoji, zlasti zdravstveno stanje in učni uspehi. Za vpis v novi sezoni predlagamo, da se začne z vpisom otrok od osmega leta starosti dalje, kot pogoj pa dovoljenje staršev. Bistvo za vpis otrok bo testiranje kandidatov, kar je zelo pomembno, kakšne so poleg veselja, naravne sposobnosti otroka. Znano je, da so naložbe v hokejista izredno drage in dolgoročne.

Hokejsko šolo ovira tudi pouk v dveh izmenah ter njihov urnik na ledu. Učenci so bili po končani šoli testirani in ocenjeni v obvladanju in drsanju s puckom.

O šoli in o vzgoji mladih hokejistov, pa je uvodno misli napisal B. Afanasijev, ki so kažipot pri delu in napredku hokeja pri nas.

Delo tehničnega odbora

Tehnični odbor je imel, ko je na izredni skupščini pred sezono 1974/75 prevzel tehnično vodstvo društva, 61 rednih in izrednih sej. Delo tehničnega odbora je obširno, ker obsega dejavnost dveh klubov, s šestimi moštvi in hokejsko šolo.

Tehnični odbor sestavljajo trenerji, tehnični vodje moštev, sodniški zbor, zdravnik in predsednik HK Kranjska gora ter gospodar društva.

Delo tehničnega odbora je najbolj neposredno povezano z osnovno dejavnostjo društva, zlasti z življenjem in delom igralcev, z njihovo vzgojo in napredkom. V zadnjih dveh sezonah smo z reorganizacijo dela uspeli, da je prišlo v moštvi do temeljite preobrazbe igralcev, ki se nadaljuje s postopno zamenjavo generacije. Zategadelj predstavlja delo tehničnega odbora utrip srca in življenja društva, ki teče skoraj brez prestanka in oddiha že v tretjo sezono. Delo je spodbudno in hvaležno, ker ga motivirajo že prvi uspehi mladih ter srečna roka, ki smo jo imeli pri izbiri novega trenerja.

Delo in razvoj hokejskega športa ne sme ovirati zaprtost in ozka usmerjenost. Postavlja se namreč vprašanje, če je prav, da ločimo letno sezono in kondicijske priprave od zimske oz. od priprav in tekmovanja na ledu. Mislim, da v pripravah pri nas nastaja prevelik razkorak (aktivni odmor) pred začetkom zimske sezone, ki je bila nekoč odvisna od naravnih pogojev. V ČSSR in na Poljskem smo v nekaterih središčih opazili, da so treningi in priprave v polnem teku, seveda tudi na ledu. Dopusiti za igralce pri njih niso vprašanje, ker status, ki ga imajo profesionalci, uživajo že igralci tretje lige. Naše delo poteka pri nas v razmerah, ki ga ureja status vrhunskih športnikov-amaterjev. Položaj igralcev je bistveno slabši, ker v teh pogojih ne moremo bolj intenzivno slediti kvaliteti in napredku tega športa v svetu. Mislim, da so nas rezultati na olimpijskih igrah in na svetovnem prvenstvu resno opozorili, da utegne položaj (status) vplivati na stagnacijo hokejskega športa pri nas.

Ob zaključku tega poročila izrekam v imenu tehničnega odbora priznanje in zahvalo vsem članom tehničnega odbora za plodno sodelovanje v pretekli sezoni. Vsem igralcem pa za uspehe, ki so jih dosegli na prvenstvenih tekmah naše iskrene čestitke. Posebno priznanje zaslužijo igralci, ki so nas dostojno zastopali v reprezentanci Jugoslavije na olimpijskih igrah in na svetovnem prvenstvu v Švici in Romuniji.

Jesenice, dne 31. maja 1976

BERTI BRUN

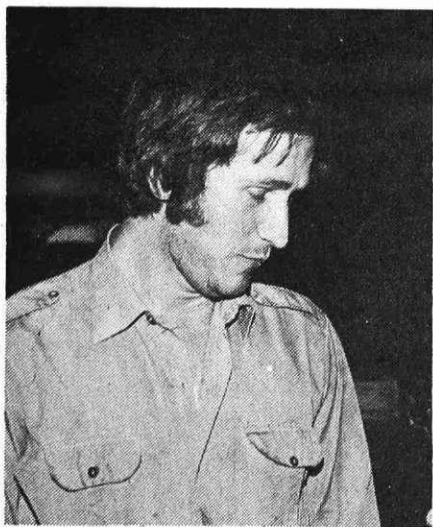
HOKEJISTI NA DELOVNIH MESTIH

Jeseniške hokejiste najbolj poznamo na ledeni ploskvi, ko se podijo za ploščico, dajejo gole, doživljajo zmagovalno in poraze... Manj pa jih poznamo v drugačnem okolju, recimo na delovnem mestu. Na željo nekaterih bralcev našega glasila smo jih nekaj obiskali v Železarni, kjer so zaposleni ter jih povprašali o njihovem delu ter o načrtih za prihodnje.

SILVO POLJANŠEK:

»Po poklicu sem strojni tehnik, sedaj pa sem zaposlen v sektorju novogradenj na Belu. Za ta poklic sem se odločil predvsem zaradi tega, ker sem v njem videl največjo možnost zaposlitve. Sodelujem pri izgradnji hladne valjarne, kjer je moja naloga, da nadzorujem objekte. Z delom sem zadovoljen, saj je poklic strojnega tehnika takšen, da v njem vedno odkriješ kaj zanimivega. Poleg tega se tudi izredno šolam in sicer obiskujem komercialno šolo v Kranju.«

JOŽE RAZINGER:

»Zaposlen sem na liniji rezanja in sicer že šest let. Ker zaradi večmesečne odsotnosti med letom ne delam v obratu, moram v času mrtve sezone tukaj opravljati najrazličnejša dela, pač kjer je potrebna pomoč. S sodelavci in nadrejenimi se zelo dobro razumem, imajo pa tudi veliko razumevanje za moje športno udejstvovanje v hokeju.«

ROMAN SMOLEJ:

»Preje sem delal na finančnem sektorju, sedaj pa sem v sektorju novogradenj, kjer skrbim za razne pogodbe in urejam razne tekoče zadeve. Izredno študiram na višji ekonomski in komercialni šoli v Mariboru in upam, da bom šolo uspešno končal. O nadaljnjih načrtih še ne razmišljam, zagtovo pa bom ostal v Železarni.«

EDO HAFNER:

»Po končani osnovni šoli sem se vpisal na tehnično srednjo šolo na Jesenicah, kjer sem dobil naziv metalurškega tehnika. Za ta poklic lahko rečem, da sem se odločil že kar malo zaradi železarske tradicije, malo pa tudi zaradi ugodnosti, ker je bila šola na Jesenicah. Sedaj sem pripravnik v novi hladni valjarini in sicer do začetka obratovanja, potem pa bom dobil redno delovno mesto. Razmišljam tudi o nadaljnjem šolanju, za kar pa nikakor ne najdem časa. V obratu se z delavci dobro razumem.«

Vlastimil Bubnik zadovoljen z začetkom priprav VELIKO BOLJE KOT LANSKO LETO

Jeseniški hokejisti so 17. maja začeli s suhimi pripravami za letošnjo tekmovalno sezono. Takoj na začetku je treba povedati, da so priprave stekle zelo resno in disciplinirano, kar potrjuje, da so tako pionirji kot mladinci in člani dokončno prišli do spoznanja, da je uspeh možen le z resnim, discipliniranim in vztrajnim delom.

V pogovoru s trenerjem jeseniških hokejistov Vlastimilom Bubnikom smo se o tem tudi prepračili.

»Že na prvih treningih sem opazil,« pravi Bubnik, »da so fantje željni treninga, pa čeprav smo takoj začeli dokaj naporno. Čeprav je še zgodaj govoriti o uspehih, pa sem izredno zadovoljen z razpoloženjem in delavnostjo vseh, od pionirjev do članov. Kar se tiče prvega moštva sem predvidel štiri faze suhih priprav. Prva je že za nami, ko smo trenirali štirikrat na teden po eno uro in pol. V prvi polovici junija bodo naši treningi postali številnejši, trenirali bomo kar petkrat na teden, pa tudi intenzivnost bomo povečali. Tretja faza naših priprav zajema dopuste, vendar bodo igralci morali tudi v tem času trenirati, kajti če bi mirovali, bi veliko dosedanjega truda vrgli v vodo. Kot mi je znano, bodo tokrat igralci, vsaj upam, v večini v istem času koristili redni letni dopust, sam pa jim bom pripravil plan treninga v tem času in upam, da me ne bodo razočarali, zlasti ker so dosedanje naporno vadbo vzeli zelo resno.

Cetrto fazo, to bo še zadnje nabiranje kondicije, bomo izvedli v prvi polovici avgusta, predno stopimo prvič na led. Kot je znano, bomo letos na ledu trenirali v Brnu (v drugi polovici avgusta op.o.) ob koncu priprav pa se bomo udeležili tudi zelo močnega turnirja v Čeških Budjevi-

cah, kjer bodo poleg domačinov in nas nastopili tudi hokejisti Dinama iz Moskve ter Dinama iz Weisswasserja, ki je prvak DR Nemčije.

Kot je znano, skrbim za izvajanje treningov tudi drugih moštev. Mislim, da je zelo dobro, da sta se trenerske dolžnosti, poleg bivšega igralca Mlakarja, lotila tudi dva igralca prvega moštva, in sicer Franci Zbontar in Silvo Poljanšek, ki pomagata pri pionirjih in mladincih. Kot že rečeno, sem z začetkom zelo zadovoljen. Upam trditi, da bo ostalo tako kot je sedaj, zlasti kar se tiče delavnosti in discipline v prvem moštvu, da bo letošnja sezona precej boljša in uspešnejša kot je bila lanska. Glede drugih moštev in mlajših igralcev velja isto, kajti tudi oni so precej resni in delavni.«

Cene značk in nalepk hokej kluba Jesenice, ki jih lahko kupite v pisarni hokej kluba so:

- značke 10,00 dinarjev,
- nalepke za bunde in avtomobile 8,00 dinarjev.

Cene za reklamne oglase v glasilu JE-SE-NI-CE, ki izhaja v 9.600 izvodih, so:

- cela stran 8.000,00 din,
- pol strani 4.000,00 din,
- četrt strani 2.000,00 din,
- osmina strani 1.000,00 din
- dvanajstino strani 500,00 din.

Kakšen bo sistem tekmovanja v letošnji sezoni

V petek, 4. junija, je bila v Ljubljani letna konferenca HZJ, na kateri bi se morali dogovoriti o novem načinu tekmovanja. Toda delegati kot vse kaže niso bili enotnega mišljenja in so se po večurni brezplodni razpravi odločili, da bodo vsa letošnja tekmovanja potekala po istem sistemu kot lansko leto. Tako bo v prvi zvezni ligi pet moštev: Olimpija, Jesenice, Kranjska gora, Medveščak in Partizan. Tako je Partizan končno že drugič, ko si je že priboril pravico, da bo nastopal v prvi ligi, dosegel, da bo v njej tudi resnično nastopal in tekmoval. To je seveda prav, saj si je to pravico priboril na ledeni ploskvi, prav pa je tudi zaradi beogradskega hokeja, ki že vrsto let stagnira.

Seveda se ob teh realnih pogledih pojavljajo resnični dvomi, kako bodo Beograščani enakovredno nastopali v letošnjem tekmovanju, ko dobro vemo, da bodo led na Tašmajdanskem igrišču dobili šele proti koncu oktobra, vemo pa tudi to, da to igrišče nima strehe. Pri tem gre seveda tudi za regularnost nastopov na odprtem drsišču, kjer so lahko neregularni pogoji za tekmovanje, ko denimo pada dež ali pa sneg.

Partizan, ki se bo letos pripravljval v Sovjetski zvezi, v Leningradu, so šli na roko in bo v prvem kolu prost, nekaj tekem na začetku pa bo igral kot gost, dokler ne bo ledu na Tašmajdanu.

Tako bo letošnje državno prvenstvo potekalo po starem, čeprav je bilo pred omenjeno konferenco veliko govora o povsem novem načinu in sistemu tekmovanja.

Na ledenem kanalu

Po nedavnem potresu in potopnemu preplahu, nam je tokrat komaj uspelo vzpostaviti zvezo na našem kanalu. Bralci nam bodo to verjetno oprostili, za kar se jim seveda najtopljeje zahvaljujemo.

V zasebnem življenju igralcev prvega moštva HK Jesenice je pred nedavnim prišlo do »revolucionarnih« sprememb. Edo Hafner in Matjaž Krmelj sta namreč »zadržala« v zakonski pristan. Čestitamo!

Do zaključka redakcije nam še ni uspelo izvedeti kje so se v mrtvi sezoni poškodovali nekateri igralci prvega moštva HK Jesenice. Zadnje dni smo jih namreč srečevali na jeseniških ulicah: enega z mavcem na roki, drugega šepajočega, tretjega z obvezo na nogi, itd.

V jugoslovanskih hokejskih krogih so (spet) poskrbeli za svojevrstno senzacijo. Zadnja seja odbora hokejske zveze Jugoslavije je trajala nič manj kot 11 (enajst) ur.

Kaže, da so tudi funkcionarji začeli s »suhimi treningi« pred bližajočo sezono.

Ob koncu pretekle sezone so nekateri jeseniški hokejisti izjavljali, da jeseni ne bodo več igrali. Ko so se začeli suhi treningi pa so prav ti igralci prišli na trening — prvi.

J. Rabič

IZ PISARNE HD JESENICE

— Kondicijski treningi vseh moštev so se začeli 18. maja. Udeležba na treningih je zadovoljiva. Manjkajo le igralci, ki bolujejo oziroma so poškodovani ali pa imajo šolske obveznosti. Upravni odbor opravičuje odsotnost zaradi šole, ker daje prednost šoli pred hokejem.

— Ob podpisovanju enoletne pogodbe s trenerjem Vlastimilom Bubnikom v Pragi je delegacija HD Jesenice navezala stike z različnimi češkoslovanskimi klubi. Tako bomo v prihodnji sezoni videli na Jesenicah ekipe kot so ZKL Brno, MOTOR — Češke Budjovice, BANIK — Karvina, KOLIN ter poljsko moštvo BAILDON — Katowice poleg drugih moštev iz ČSSR in zahodno evropskih držav.

— Upravni odbor se je odločil, da za sezono 1976/77 zaposli še enega češkega trenerja, ki bo vodil hokejsko šolo in treniral pionirsko ter mladinsko moštvo. To naj bi bil po vsej verjetnosti Bronislav DANDA, bivši reprezentant ČSSR, sedaj trener ZKL Brno.

— Prvo moštvo HK Jesenice bo odšlo na priprave na ledu dne 20. avgusta in sicer v Brno. Po desetdnevni pripravi, med katerimi bo odigralo tudi tri do štiri treninge, bo odšlo na mednarodni turnir ZLATY KLAS v Čeških Budjovicah. Na tem turnirju bo sodelovalo tudi domače moštvo MOTOR, vzhodnonemško moštvo DINAMO in še eno moštvo iz Sovjetske zveze.

V BOJ PROTI RAKU

RAK GLAVE IN VRATU

Kadar govorimo o raku glave in vratu imamo v mislih predvsem zločeste tvorbe, ki zrastejo v ustih, žrelu, v nosu, v obnosnih votlinah, v grlu in v slinavkah ter v žlezi ščitnici. Sem ne prištevamo tumorjev živčnega sistema. Rak glave in vratu zavzema v Sloveniji približno 7-8 % vseh rakavih obolenj. Večinoma zbole starejši ljudje, moški 2,5-krat več kot ženske. Najpogostejše se javlja rak v grlu, na ustnici in v ustni votlini. Drugod se javlja redkeje.

Kakšna so znamenja?

Začetni rak v tem področju je najčeste podoben majhni razjedi ali zatrdlinici. Razjeda je navadno rahlo vneta in zato boli, posebno kadar žvečimo ali požiramo trdo ali začinjeno hrano. Majhna zatrdlina na glasilki povzroči hripavost. Te težave se lahko bolj ali manj omilijo na antibiotsko ali drugačno protivnetno zdravljenje, ki ga je predpisal zdravnik, vendar se kmalu ponovijo in se stopnjujejo z rastjo tumorja. Zato je nujno, da ponovno obišče zdravnika in se posvetuje s njim. Ta bo poslal bolnika s sumljivo razjedo, ki se ne ozdravi, k ustreznemu specialistu na odzvem materiala iz razjede za preiskavo pod mikroskopom. Šele tako lahko z gotovostjo ugotovimo rakavo obolenje. Večkrat pa razjeda ali zatrdlin ne občutimo dokler niso tako velike, da začno vraščati v mišičje jezika ali žrela in s tem otežujejo požiranje in govorjenje. Vraščanje v živce ali v kost povzroča navadno precejšnje bolečine. Zaradi svoje velikosti lahko tumor ovira tudi dihanje ali pa povzroča bolniku občutek tujka. Pod brado in na vratu velikokrat najdemo povečane, trde bezgavke. Mnogokrat so šele povečane bezgavke povod za to, da bolnik obišče zdravnika, ker nima nobenih drugih težav.

Kje so vzroki za nastanek?

Vzroka za nastanek raka ne poznamo. Rak se lahko razvije iz navidezno nespremenjene sluznice brez vidnega vzroka. Včasih njegov nastanek pospešujejo naslednje okoliščine:

1. škrobne ali slabe zobne krone, ki dražijo in ranijo sluznico jezika;
2. slaba proteza, ki draži in tišči dlesni;
3. pri nekaterih je najti na sluznicah belkaste, nekoliko zadebeljene lehe, ki jih strokovno imenujemo levkoplakije. Bolniku ne povzročajo nobenih težav, a se z leti iz nekaterih razvije rak;
4. alkoholizem in kajenje zelo verjetno pospešujeta nastanek raka v ustni votlini, žrelu in grlu.

Kako preprečimo razvoj raka glave in vratu?

Iz navedenega lahko povzamemo, kaj moramo storiti, da preprečimo nastanek raka: skrbeti moramo za urejeno zobovje in zobne proteze, opustiti tobak in alkohol, levkoplakije pa morajo biti pod redno kontrolo zdravnika.

Kako zdravimo rak glave in vratu?

S pravilnim načinom zdravljenja je možno ozdraviti 70-90 % bolnikov z zgodnjim rakom. Operacija ali obsevanje sta v teh primerih približno enako uspešna načina. Ker posledice operacije v nekaterih primerih hudo motijo ozdravljenca, se pri nas kot drugod po svetu pri določenih zgodnjih primerih raka glave in vratu raje odločimo za obsevanje, čeprav je dolgotrajnejše.

Napredovalnega raka moramo zdraviti s kombinacijo obsevanja in operacije. Samo obsevanje ali sama operacija nudita premajhno verjetnost za ozdravitev. V napredovalnih primerih si velikokrat pomagamo tudi s citostatiki t.j. zdravili, ki uničujejo predvsem rakave celice.

Zdravljenje je treba skrbno načrtovati za vsakega bolnika posebej. Načrt za celotno zdravljenje napravi radioterapevt in kirurg skupno, potem, ko sta s pregledom bolnika in njegovih rentgenskih slik ugotovila razsežnost obolenja in, ko poznata mikroskopsko diagnozo tumorja. Seveda je tak postopek možen le v tistih bolnišnicah, kjer so ustrezni specialisti in ustrezna oprema. Z ustreznimi specialisti in z zadostno opremo za diagnostiko in zdravljenje razpolagajo le večje ustanove. Zato ne presenečajo statistični podatki Svetovne zdravstvene organizacije, ki govore, da je zdravljenje raka v večjih ustanovah uspešnejše. V Sloveniji imamo potrebne stokovnjake in vso potrebno opremo za zdravljenje raka le v Ljubljani.

Kaj lahko pričakujejo bolniki?

Verjetnost, da bo bolnik ozdravel je bistveno večja, kadar se začne zdravljenje v zgodnjem obdobju obolenja oziroma takrat, ko je tumor še majhen in se ne širi v okolišnja tkiva. Pri takih bolnikih

smemo izpostaviti obsevanju manj tkiva oziroma smemo odstraniti manj tkiva, če bolnika operiramo. Razumljivo je, da so tudi nezaželeni posledice zdravljenja za ozdravljenca manjše in se dajo zlahka prenašati.

Pri bolnikih, kjer se je bolezen že razširila v okolišnja tkiva ali v bezgavke, so uspehi zdravljenja slabši.

RAK DEBELEGA ČREVEVA IN DANKE

NAJBOLJ ZANESLJIVO JE ŠE VEDNO KIRURŠKO ZDRAVLJENJE

Debelo črevo in danke predstavljata približno 150 cm zadnjega dela prebavnega sistema. Poleg nešteti, za prehrano važnih opravil, oblikujeta ta dva predela črevesa tudi blato. Pojav rakavih obolenj na tem delu črevesa je pogosten in število obolenj iz leta v leto narašča. V Sloveniji odkrijemo letno blizu 3800 novih bolnikov, obolenih za rakom, in od teh jih boluje za rakom debelega črevesa in danke okoli 280. Ta številka jasno opozarja na resen problem, ki ga predstavljajo ta obolenja.

Če se hočemo z boleznijo spoprijeti in jo uspešno zdraviti in ozdraviti, je nujno potrebno, da jo pravočasno spoznamo. Pri tem sodelujeta vedno bolnik in zdravnik. Bolnik namreč gre po nasvet k zdravniku, ko je zapazil v svojem organizmu taka znamenja, ki jih do tedaj ni opazil in so mu neprijetni. Eden od njih je tudi bolečina. Bistvenega pomena je, da bi bil čas, ko bolnik sam odkriva, da se v njem nekaj dogaja, kar mu je bilo doslej neznano, čimkrajše. Prepogosto bolnik svojo neprijetnost in skrb vzbujajočo skrivnost zapira vase in jo vtakne v predal z naslovom »neprijetnosti«. Navadno je dolga pot od tu do zaupnega pomenka s prijateljem in končno z zdravnikom. Zato je cilj zdravstvene vzgoje predvsem, da se čas od pojava prvih znanih bolezni pa do posveta z zdravnikom čim bolj skrajša.

Kaj vemo o vzrokih?

Kaj povzroči rakavo bolezen črevesa in danke, danes še ne vemo. Vemo pa, da obstajajo predrakava obolenja tega predela črevesa, ki so nagnjena, da se izrodijo v rakava. To pa seveda ne pomeni, da se tako obolenje vedno spremeni v rak. V predrakava obolenja debelega črevesa in danke sodijo dolgotrajna vnetja sluznice in polipi. Bolnike s takimi obolenji moramo imeti pod stalnim nadzorstvom.

Znamenja

Kakšni so znaki raka in kateri znaki naj nas navedejo na misel, da je nekaj v našem debelem črevesu narobe?

Prehod iz zdravlja v bolezen je vedno prikrit. Kmalu pa bolezen naznanja vrsta znamenj, ki so dokaj značilna.

Posebno pozorni moramo biti na motnje prebave z zaprtjem, tope, nedoločene bolečine v trebuhu, driske, ki se pojavijo za dolgotrajnejšim zaprtjem in na to, da bolniki tudi po odvajanju blata ne občutijo olajšanja, kot so ga bili navajeni čuti poprej. Bolniki občutijo v trebuhu pritisk, tiščanje, napetost, krče, po jedi se jim spahuje, lahko tudi bljujejo. Pojavi se izguba apetita, hujšanje, slabokrvnost, splošna slabost z utrujenostjo, duševno nerazpoloženostjo, in zmanjšano zbranostjo. Važno je, da bi vsakdo opazoval svoje blato, posebno pa še, če ima težave v trebuhu. Blato je lahko smolasto, črne barve, voden, smrdeče, ali pa mu je pri mešana sveža kri; lahko postane tenko kot svinčnik ali podobno kozjemu blatu. Če bula na debelem črevesu naraste jo včasih otiplje že sam bolnik. Čeprav opazimo vsa ta znamenja, to še ne pomeni zanesljivo, da ima bolnik že raka, pač pa nam je opozorilo, da moramo temeljito pogledati debelo črevo.

Izkušnje nam kažejo, da je obdobje od tedaj, ko bolnik opazi en ali drugi od naštetih znakov, do posveta z zdravnikom po večini zelo dolgo, pogosto traja 9 mesecev in več. Bolnik bi moral biti urnejši, to pa bo možno le, če bo seznanjen z znaki bolezni in če bo bolje opazoval nenavadna dogajanja v svojem organizmu.

Ustrezni strokovnjak ima na voljo instrumente, s katerimi lahko pregleduje notranjost debelega črevesa in danke. Če odkrije, da gre za raka, se z bolnikom pomeni o predvidenem zdravljenju in o tem, kakšne bodo morebitne posledice.

vendar je možno ozdraviti tudi precej takih bolnikov. Posledice zdravljenja so za ozdravljenca, ki so imeli napredovalnega raka, bolj neprijetne ampak še vedno sprejemljive. Večina izdavljenec se lahko ponovno vključi v delo in družbo.

Mnogi bolniki zanemarjajo spremembe in občutke, ki so znailci zgodnjega raka, ker ne vedo, da so lahko nevarne. Drugih pa je raka strah, da ne gredo k zdravniku, ker se boje, da bi jim potrdil sum na raka. Eni in drugi bi se morali zavedati, da rakavo obolenje navadno hitro napreduje in da je vsako čakanje zelo nevarno. V današnji dobi je mogoče raka ozdraviti, zlasti še, če priskoči z zdravljenjem pravočasno.

dr. Marjan Budihna

Zdravljenje

Kot pri vseh rakavih obolenjih imamo tudi pri raku na debelem črevesu in danki na voljo tele načine zdravljenja:

1. kirurško zdravljenje,
2. zdravljenje z obsevanjem in
3. zdravljenje s kemičnimi sredstvi, tako imenovanimi citostatiki.

Najbolj zanesljivo in zato na prvem mestu je še vedno kirurško zdravljenje. Do XIX. stoletja je veljalo mnenje, da rakave bule na debelem črevesu ni mogoče kirurško odstraniti. Prvo operacijo take bule so izvršili šele 1833 leta v Lyonu. Velik vzpon pa je operativno zdravljenje raka na debelem črevesu in danki doseglo v prvih desetletjih našega stoletja. Pravočasna operacija danes omogoča bolniku popolno ozdravljenje. Osnovno načelo operativnega zdravljenja je, da odstranimo oboleli del črevesa in spojimo preostalo črevo. Če je potrebno odstraniti večji del debelega črevesa in danke, moramo napraviti na trebuhu novo odprtino za odvajanje blata. Pogosto se bolnik te posledice operacije ustraši in s težavo privoli v operacijo. Iz pogovorov z bolniki, s katerimi vzdržujemo redne stike še dolgo po ozdravljenju, vemo, da se le ti na novo odprtino za blato tako navadijo, da lahko žive povsem normalno življenje, kot pred operacijo. Ker so obolenja za rakom na debelem črevesu in danki v porastu, je ljudi s tako odprtino za odvajanje blata na trebuhu danes po svetu več in več. Kot ozdravljeni se vrnejo k svoji družini in v svoj poklic.

Na drugem mestu je zdravljenje z žarki, ki ga lahko s pridom izvajajo bodisi samo ali pa v zvezi z kirurškim zdravljenjem. Kombinacija obsevalnega in operativnega zdravljenja se je pokazala za uspešno in se je na onkološkem inštitutu pogosto poslužujemo.

Tretji možni način zdravljenja je kemoterapija. Namen tega zdravljenja je, da bi zavili razmnoževanje rakavih celic, ki so se morda že razsejale po organizmu in vgnezdile v drugih organih. To novejšo zdravljenje vsekakor pomeni napredek v zdravljenju rakavih obolenj naploh in tudi pri raku na debelem črevesu in danki dosegamo z njim določene uspehe.

Usoda pravočasno operiranih bolnikov je zelo ugodna. Zaradi precejšnjega števila zakasnelih primerov pa v poprečju dosegamo le okoli 50 % dokončno ozdravljenih.

Na kraju lahko povzamemo, da je zdravstvena prosvetljenost bolnika eden od odločilnih dejavnikov za njegovo usodo. Uspeh zdravljenja z načini, ki so nam danes na voljo, je tem večji, čim manjša je rakava razrast, ko pride bolnik v roke strokovnjaku. Če opazimo enega ali drugega od naštetih bolezenskih znamenj, torej — čimprej k zdravniku!

dr. Vrance Lukič

DOPISUJTE V ŽELEZARJA

JAVNA RAZPRAVA O OSNUTKU ZAKONA O ZDRUŽENEM DELU OBVEŠČANJE

Osnutek zakona o združenem delu je glede obveščanja delavcev v temeljnih organizacijah zelo natančen in zahteva, da morajo biti delavci redno, pravočasno, resnično, popolnoma ter vsebinsko in oblikovno na dostopen način obveščeni o celotnem poslovanju temeljne organizacije, delovne organizacije in sestavljene organizacije združenega dela. Obveščanje o celotnem poslovanju zakon razčlenjuje na obveščanje o materialno-finančnem stanju, o pridobivanju in delitvi dohodka, o uporabi sredstev, o rezultatih doseženih z združevanjem sredstev iz minulega dela v vseh oblikah združevanja ter o vseh ostalih vprašanjih, ki so pomembna za upravljanje in odločanje ter za uveljavljanje samoupravne delavske kontrole. Zakon daje delavcem tudi pravico, da zahtevajo, da so obveščeni o delu in izvrševanju sklepov delavskega sveta, izvršilnih organov in o delu poslovnih organov, ne samo temeljne organizacije, temveč tudi delovne oziroma sestavljene organizacije združenega dela.

Zakon nadalje določa in nalaga, da morajo biti delavci obveščeni na dostopen oziroma na takšen način, da se s posredovanimi poročili lahko seznani sleherni delavec, da jih prouči in oblikuje stališča. Kako bo to urejeno, v kakšnih rokih, v kakšnem obsegu in po katerih vprašanjih morajo biti delavci obveščeni, je treba določiti v statutu ali v drugem ustreznem samoupravnem aktu.

Pomembno je tudi to, da zakon določa, kdaj in o čem morata delavski svet in poslovodni organ obveščati delavce o vprašanjih kot so opozorila, ugotovitve ali odločitve družbenega pravobranilca samoupravljanja, službe družbenega knjigovodstva oziroma pristojnega organa za nadzorstvo nad zakonitostjo dela temeljne organizacije ali druge organizacije združenega dela.

Kako strogo in dosledno zahteva zakon o združenem delu, da morajo biti delavci obveščeni, je razvidno iz določil, po katerem se šteje za kršitev pravic delavcev, če delavski svet ali drug organ temeljne organizacije ne izpolnjuje obveznosti obveščanja, če pa obveznost obveščanja ne izpolnjuje poslovodni organ, se to šteje kot kršitev delovne obveznosti. Poslovodni organ lahko tudi materialno odgovarja, če ne bi bil sprejet sklep ali pa bi bil sprejet napačen sklep zaradi neobveščanja ali zaradi posredovanja neresničnega obvestila.

SAMOUPRAVNA DELAVSKA KONTROLA

Samoupravni delavski kontroli posveča osnutek zakona o združenem delu precej prostora in samoupravno delavsko kontrolo zelo natančno opredeljuje. Osnutek zakona daje delavcem pravico in dolžnost, da uveljavijo samoupravno delavsko kontrolo neposredno, prek organa upravljanja in prek posebnega organa samoupravne delavske kontrole. Zakon natančno določa, da imajo organ samoupravne delavske kontrole temeljna organizacija, delovna organizacija, sestavljena organizacija, zadruga, banka in druga finančna organizacija. Organ samoupravne delavske kontrole ima lahko tudi delovna skupnost. Zakon tudi določa, da so organi samoupravne delavske kontrole sestavljeni po načelih delegatskega sistema.

Nadalje zakon o združenem delu določa vprašanja oziroma zadeve, katere organi samoupravne delavske kontrole nadzirajo, nadalje določa, kako se organi samoupravne delavske kontrole volijo in odpočijo in na način, kako delujejo in sprejemajo sklepe. V vseh teh vprašanjih osnutek zakona ne prinaša bistvenih novosti oziroma se ne razlikuje od tega, kar imamo v Železarni že uveljavljeno in urejeno s statuti temeljnih organizacij in s pravilnikom o organiziranju in delu samoupravne delavske kontrole. Vendar osnutek določa postopek, ki ga organ samoupravne delavske kontrole izpelje, če odgovorni organi ne upoštevajo opozoril in sklepov organa samoupravne delavske kontrole. Postopek poteka preko sindikalne organizacije in pristojnih organov družbenega nadzorstva oziroma organa, ki je pristojen za nadzor nad zakonitostjo dela temeljne oziroma druge organizacije združenega dela. Če delavski svet, kljub opozorilom organa samoupravne delavske kontrole na nepravilno sprejet sklep, akt ali ukrep, s katerim se kršijo samoupravne pravice delavcev ali je prizadeta družbena lastnina, ne spremeni takšnega sklepa, akta ali ukrepa, je v osnutku zakona o združenem delu podana tudi možnost, da organ samoupravne delavske kontrole predlaga skupščini družbenopolitične skupnosti (občine), naj takšen sklep, akt ali ukrep zadrži.

Milan Polak

Železarski globus

AVSTRALIJA

Avstralska rudarska družba Mount Newman Mining Co., ki ima velike rudnike železove rude v severnozhodni Avstraliji, prevaža rudo z najdaljšim vlakom na svetu. Na 426 km dolgi progi, od rudnika Pilbara do пристanišča Port Hedland, vozi pet lokomotiv (vsaka ima moč 3600 KM) 230 vagonov naloženih z železovo rudo, kompozicija pa je dolga 2,5 km. Skupna teža vlaka je 28.000 ton od tega je rude 21.800 ton. Tri lokomotive vlečejo spredaj 170 vagonov, ostali sta v drugi polovici vlaka in vlečeta preostalih 60 vagonov. Pri teh dveh lokomotivah je tudi vagon z elektronsko opremo, ki omogoča zanesljivo radijsko povezavo med vsemi petimi lokomotivami.

VENEZUELA

V zahodnem delu zvezne države Zulia, kjer so velika nahajališča nafte, bo domača vlada gradila novo integralno železarno. Njena letna proizvodnja zmogljivost bo pet milijonov ton surovega jekla.

FINSKA

Finski železarski strokovnjaki predvidevajo povečanje proizvodnje v naslednjih petih letih. Proizvodnja surovega jekla naj bi narasla od sedanjih 1,8 milij. ton na 2,5 milij. ton. Sočasno s tem, pa bo seveda narasla tudi proizvodnja končnih železarskih proizvodov.

JUŽNA KOREJA

Francoska železarska družba Secira bo v tej azijski državi zgradila novo valjarno. Investicijske stroške v višini 110 milij. dolarjev bo krila južnokorejska železarska družba Pohang Iron and Steel. Z redno proizvodnjo bo valjarna pričela v začetku leta 1979.

KANADA

Železarski družbi Estel in Thyssen bosta skupno pričeli graditi integralno novo železarno. Locirana bo v kanadski provinci Nova Skotska, kraj pa zaenkrat še ni natančno določen. Obstojata namreč dve varianti Gabarus Bay ali Sidney. Investicijski stroški zanjo bodo znašali okoli 2 milijona dolarjev.

Ampak zakrknil se je v molk. Spet je na videz tak, kot ga je poznal.

V veži, kjer so k steni postavili stole, je zbranih precej ljudi. Miran zagleda Radota in se dela, kot da ga ne pozna. Prav tako noče spoznati partijskega sekretarja Tomaža. Iz mika se pogledu živahnega Beliča, ki ga skuša zaplesti v pogovor. Najbolje je molčati in premišljati. Policist, ki stoji pri vratih, ni domačin, a prav lahko je kak Slovenec iz Avstrije, nalašč dodeljen policiji v Mirjavi, ker razume naš jezik. Pripljane zadržujejo v pisarni po pet minut in tudi po pol ure.

Miran premišlja o Dacarjevem nasvetu. Morebiti je res najbolje, če ubere nekakšno srednjo pot. Priznam da sem zaveden Slovenec, skušal pa bom zanikati, da bi bil v Skoju. Če si organiziran, je to več, kot če si narodnostno zaveden. Morda pa tako obrne pozornost zasliševalca drugam. Morda? Vsaj poskušal bo!

Prvič vidi Reichmanna od blizu. Doslej sem videl le uniforme, oster obraz, ki ga je poudarjala visoka čepica. Nekaj mora Nemcem priznati: Smisel za uniformo imajo. Reichmann se mu vabljivo smehlja. »Preverjamo, kdo je zagnal bombo v stanovanje inženirja Heuserja. Banditizem moramo pregnati. Tukaj želimo upeljati tak red, da bo človek podnevi in ponoči varen pred tatovi in banditi.«

Miran sluti, da govori Reichmann privajeno, nekak obvezen uvod, ki je njemu že odvečen, a nekako mora začeti pogovor. Bolj ga zanima Miranov obraz. Kot bi hotel prodreti v skrite misli, izbrskati vse, kar je nevarno in dognati, koliko je kriv.

»Bi lahko pojasnili, kje ste bili včeraj, zvečer, ponoči? Natanko od ure do ure.«

»Zjutraj sem bil na glavni ulici. Moram povedati, ni me razveselilo, kar sem videl.«

»Kaj vas je motilo?« naglo plane Reichmann in se pričakuje napne.

»To kar sem videl. Družine s cula-mi, mlado ženo z dojenčkom v vozičku. To me ni razveselilo. Ne vem, kaj bi ti ljudje zakrivali. Nisem slišal, da bi bili prej zaprti, obsojeni, da bi sovražno delovali.«

»Priznali boste, da so to ekstremni nacionalisti,« je vzklikel Reichmann.

»Ni naloga vsakega človeka, da je čvrsto povezan s svojim narodom? Niste tudi vi zaveden Nemec? Ni dolžnost Slovenca, da je čutil, deloval kot Slovenec. Zlasti, dokler je bil v svoji domovini. Kaj so ti ljudje zagrešili novi državi?«

Za hip je Reichmann osupnil. Ni pričakoval, da bo Miran napadal, namesto da bi prestrašen odgovarjal.

»Tukaj bo Nemčija, to naj bo uskomur jasno.«

»Dobro, to ste povedali. Zakaj je bilo treba ljudi pregnati? Z njimi čutim kot Slovenec in prihodnji izobraženec.«

»Vse, ki se bodo upirali naši zgodovinski nalogi, bomo pregnali iz našega ozemlja. Razumete, našega ozemlja. Ta dežela bo kmalu povsem nemška.«

»Skušam razumeti. Kar zadeva mene, bom odšel. Včeraj sem dobil

iz Ljubljane maturitetno spričevalo. Vpišem se na univerzo v Ljubljani. Upam, da me boste pustili, da se v Ljubljani šolam. Prav nič ne bom kvaril vaših načrtov.«

»Kje ste bili včeraj,« upraša Reichmann. Nič več ni napet, napadalen. Premišlja, skuša spraviti v sklad svoje govorjenje in to, kar je nameraval.

»V Celju, pri sošolcu Franciju Deklevi, ki mi je prinesel spričevalo iz Ljubljane. Tole. Če želite, dam natančen naslov. Vrniti sem se danes popoldne.« Ponuja mu spričevalo, Reichmann ga izroča prevajalcu, ki doslej ni imel priložnosti, da bi govoril. Dobro znam nemško. Ko mu prevajalec pokima, vzame Reichmann spričevalo, natančno pogleda datum, pečat in mi ga vrne.

»Zakaj pa želite v Ljubljano?« upraša in samoumešno povije vrat. »Ker se bom tam počutil Slovenca. To je naše glavno mesto, tam je univerza. Vem pa, da se tudi Italijani ne bodo posebno trudili, da bi se narodna zavest Slovencev okrepila.«

Reichmann je posilil smeh. Očitno ga je začelo zabavati, da tako drzno govori. Majhna sprememba v običajnem zasliševanju.

»V komunistično gibanje niste zapleteni?« nenadno upraša.

»V socialno že, v komunistično ne,« odvrne Miran. Začuden pogleda gestapovca. »Le zakaj bi bil? Kot menda veste, so komunisti za enakost. Kot prihodnji inženir, kar bi rad postal, ne morem v komunistični državi ničesar pridobiti. Komunistična ureditev je po mojem

stvar delavcev. Edino socialni red me je dražil. Ni se mi zdelo prav, da mora mlad človek, ki se želi šolati, sam skrbeti za preživljanje. Tega nisem in ne bom odobral. Ker sem sam brdiko občutil, kaj je — stradanje. Toliko je mene prejšnji družbeni red motil.«

»Pa ne bi šli raje študirat na Dunaj ali v kakšno nemško univerzo?« »V Ljubljani imam sošolce, prijatelje, znanstva, dijake, ki jih poučujem. Zaenkrat sem odločen, da grem v Ljubljano. Seveda, če me pustite.«

Reichmann je naglo narekoval kratek zapisnik. Strojepis je bila spretna. Miran je občudoval njene gibke prste in sposobnost, da se pri tem ni motila. Kako bi nam spretna strojepisica koristila pri tehniki. Podpisal je precej nedolžno sestavljen zapisnik.

»Če se premislite, Nemčija bo potrebovala sposobne strokovnjake. Posebej — inženirje. Naša tehnika je na višku. Raje se premislite in upišite na nemško univerzo. Kot Slovenec nimate prihodnosti, to vam povem že zdaj,« je prepričano zatrdil Reichmann.

Gledal ga je skoraj prijazno. Kot bi mu bil Miran na poseben način všeč. Zaradi odrezanih pogovorov ali mu je bilo kot prepričanemu nacistu žal, da bi Italijani pridobili inženirja, ki jih bodo oni bolj potrebovali. Posebej še, če bo veliko njihovih inženirjev v vojni padlo.

Poslovila sta se hladno. V veži so Mirana sprejeli z uprašajočimi pogledi. Radi bi vedeli, kako je bilo. A zaradi policista pri vratih, ni upal povedati. Pa tudi razumeli ne bi, zakaj se je tako čudno pogovarjal z Reichmannom.

Zaprl so troje bivših članov Sokola, ki so bili v mestni četniški skupini. Miran se je spomnil, da jih je videl, kako so drugi dan po napadu Nemčije, s puškami na ramah, oblečeni v civilne obleke, z visokimi črnimi kučmami na glavah, korakali po glavni ulici. Kot je zvedel so vse tri hudo pretepli in spustili.

VOSOVCI IN RAZTRGANCİ

Po treh uspešnih knjigah (Beg z morišča, Zločin pri Lenartu in Po sledovih črne roke) pripravljam novo knjigo, v kateri bodo objavljeni spomini in dokumenti iz življenja gorenjskih vosovcev, vedevejevcev, obveščevalcev in raztrgancev. Naj vas slednje ne moti. V knjigi bo opisanih več dogodkov, tako kot v prvih dveh mojih knjigah. Torej v prvem poglavju bodo spomini vosovcev, v drugem o raztrgancih in. Lahko že sedaj povem, da bo iz bivšega jeseniškega okrožja objavljeno veliko novih podatkov. Republiški sekretariat za notranje zadeve mi je namreč dovolil uvid v celoten arhiv VOS za Gorenjsko. Seveda pa bo potrebno veliko dokumentov preveriti, pa tudi razne izjave.

Tako tudi tokrat prosim bralce za pomoč. Alfonz Avbelj-Savo iz domžalske občine (med vojno je bil nekaj časa pri jeseniških vosovcih) je aprila 1945. leta prišel domov v Nožice pri Domžalah. Tedaj je bil komandir VDV čete. Neka ženska ga je videla in izdala. Na kolesih se je pripeljal osem domobrancev in vnel se je boj, v katerem je Savo ubil Petra Cerarja, poveljnika domžalske domobranske postojanke, med umikom pa je padel eden od štirih partizanov, ki so bili v hiši. Savo pravi, da je bil v tem boju udeležen tudi Branko Brlec ali Barle z Jesenic ali Javornika. Pravi, da je po vojni delal v železarni na Javorniku. Prosim tega Branka (njegove sorodnike ali tistega, ki ga pozna), da mi pošlje svoj naslov in svoje spomine na ta boj (ter svoj kratek življenjepis).

Nadalje bi rad kaj napisal o jeseniško-bohinjski četi VDV (vojske državne varnosti), vendar ne poznam nobenega borca iz te čete. Naj se mi kdo javi!

Kdor koli ima kakšne podatke o vosovcih, zaupnikih, izdajalcih, akcijah, raztrgancih, naj mi to opiše in pošlje na moj naslov. Le tako bodo ohranjeni spomini, ki jih bo rada prebiral tako vojna kot mlada generacija, pa tudi zanamci.

Jože Vidic
Ljubljana, Povšetova 104/d

— Kaj takega si lahko izmisli samo ženska glava? Kaznilnico...?

— Čakaj, da povem do kraja! Če bi se partizani tega resno lotili, poprej pa skušali dobiti zvezo z domačimi ali s kakim stražarjem ne bi bilo nemogoče. In če bi se posrečilo, pomisli, kakšen odmev bi imelo to! V tem primeru ne bi šlo le za Aleša, rešili bi še veliko drugih. Ti bi pa pri tem seveda moral krepko pomagati?

Filip je zdaj tiho in od sekunde do sekunde bolj prevzet od teh misli že ugal, če bi se res kaj takega ne splašalo. Ujet v nekaj novega je vprašal:

— Pomagati? Kako? Saj to je vendar nekaj norega!

— Morda bi pa le poskusili. Veš, kaj bi ti lahko storil?

Poslušaj. Meni, ki sem ženska, bi gotovo rekli, da se mi je zmešalo, daso zidovi predebili, da je preveč Nemcev in sploh kdove kaj še. Če pa bi partizanom, komandantu Tigru, nekaj takega predložil ti in jih skušal ogreti in navdušiti za nenaden napad z zagotovili, da bomo v dolini pripravili vse, kar je le mogoče, bi morda zvenelo drugače. Vidiš, to mi roji po glavi!

Filip je dobro vedel, kako bi se to končalo in še bolj je to vedel komandant Tiger, ki je zaradi podobnih poskusov zanesenih možganov že bil priča žrtve, ki so jim jih zadali Nemci, še preden so prišli do zidovja. Vendar ga je mamila misel, da bi se lotil tudi tega. Kaj bi bilo lepše, kakor da vsi tukajšnji partizani sami zlezejo v vrečo, ki bi jim jo pripravila z Wernerjem. A kje dobiti Tigra? Bog ve kam se je premaknil bataljon. Ko pa se je spomnil Wernerja in se zavedel neizvedljivosti načrta, je zavrgel mamljive misli.

— Ni slabo, kar si rekla, a eno je zamisel, drugo pa uresničitev. Časi viteških rešitev so že zdavnaj za nami. Zdaj je drugače. Prav gotovo bi storil vse, ko bi mogel upati na uspeh. To pa bi bil samomor. Pa še v teh neugodnih razmerah, ko se ljudje bojijo. Misliš, da bi drugi poprijeli tako kakor midva? Motiš se! Ljudje so se potuhneli. In veliko takih, ki bi se nanje lahko oprl, je tudi za zidovi. To Tiger ve prav tako dobro kot jaz, ali še bolj... Pa tudi — kje naj ga zdaj dobim? Izmisli si bo treba kaj drugega, kajti pomagati je treba takoj!

Martina, ki se je tega načrta oprijela kot edine resilne bilke, je namesto da bi pritrdjevala, molčala. Saj je že sama pokopala komaj rojene misli o tem.

— Zdaj vem manj kot prej, je vzdihnila. — Je še kaka pot razen tiste v hosto?

IVAN JAN

53 MRTVI NE LAŽEJO

Filip se je odločil. Njegov trenutek je prišel prej, kot se je nadejal. Saj ni vedel, kaj bo storilo dekle, ko bodo ujeli Aleša.

— Vedno je več poti. Posebno, če jih človek išče in hoče pomagati drugemu!

Sestra je dvignila glavo.

— To vem že dolgo. A kje, kakšna je tista druga pot, to mi povej!

— Morda je rešitev v tebi? Skoraj prepričan sem, da bi dosegla največ. A takoj, brez odlašanja!

Martina je spoznala, da ima brat v mislih nekaj določnega.

— Kako, rešitev v meni?

— Storit ji je treba vse, sva rekla. In pri tem malo tvegati, čim manj, ter ne vpletati novih ljudi. Pomemben je le uspeh.

— Ne bodi tako dolg in skrivnosten. Povej! Če si našel rešitev.

Martina je oživela. Že v začetku je čutila, da bo samo Filip v tej stiski kaj izvrta.

Nalašč je nehal govoriti, da bi Martino spraval v nečakanost. Z radovednim upanjem je priganjala:

— Kako to misliš?

Filip se je odkašljaj, pogledal okoli sebe, kot bi se bal, da kdo prisluškuje, in potem potihno, da bi bil še bolj prepričljiv, začel:

— Ko je že tako, poslušaj! Se največ bi zaleglo, če se tam pokazeš sama. To bi jih presenetilo. In potem bi prosila zanj!

Martina ga je zavzeto poslušala.

— Kako misliš? Kar k njim v gnezdo?

Filip jo je bežno pogledal in nadaljeval:

— Morda si že sama pomislila na kaj takega, ker nisi takoj pobegnila v gozdove? Zdaj se je treba hitro odločiti. Za pobeg k partizanom je nemara že prepozno. Ali pa bi vseeno šla?

Filip je spet malo prenehal, zato ga je Martina spodbujala:

— Čudno se sliši, kar govoriš, vendar nadaljuj!

— Pa da ne boš potem rekla, da te zapeljuje. Toliko starejši sem od tebe, da poznam tudi Nemce in zato približno vem, kako je treba z njimi ravnati. Lahko ti zatrdim, da imajo najraje ljudi ki si upajo z njimi govoriti naravnost. Bi se upala k njim h glavnemu?

Ko imajo človeka pred seboj, ni tako nevarno!

Kljub stiski je v Martino najbolj zbudila Filipova hvala, ki jo je nenadoma izrekel o gestapovcih. Saj je bilo vendar znano, kako so »govorili z ljudmi«, ki so jih imeli v zaporih. Zdaj, ko bi tudi Filip moral gledati, da bo čim dalj od njih, ji je prigovarjal, naj gre tja.

— Doslej nisi imel o njih takega mnenja. Kaj je zdaj narobe?

— Vprašala si me za nasvet. Boljšega ne poznam. Doslej sem se po svetu naučil že marsičesa. Tudi ravnanja z Nemci. Rad bi ti pomagal če pa vidiš ti boljše poti, poskusi. Še enkrat ponavljam, da bi tak nastop gestapovce najbolj presenetil in jih razorožil. Če ne, ti res ne preostane drugega, kakor čimprej z mano vred izgniti v hosto! Morda jih bo treba podkupiti tudi s kakim stegnom in pleten-

ko. A to bi bila že moja stvar!

JANEZ BROJAN, st.

3

IZ ALPINISTOVE BELEŽNICE

Ura je pol sedmih zvečer, za seboj pa smo imeli enajst in pol ure srednje težkega plezanja. Kratek odmor le nekaj minut, potem pa naprej po strmih melišču. Ob 19. uri smo že pred lovsko kočjo vsi preznjeni in žejni. Hitro se umijemo in ko se hočemo odjezati, nam lovski čuvaj Košir iz Mojstrane, ki se je ravno mudil v Vratih, iz kočje prinese vsakemu skodelico tople črne kave, katero si je skuhal za večerjo in nam jo ponudil. Najbrž niti ni slutil kakšno dobroto nam je naredil, saj ves dan nismo zaužili nič drugega, kot samo ledeno vodo, zaradi močne žeje nismo mogli ničesar jesti.

Temni se, prve zvezde že migljajo na nebu, ko se odpravimo naprej proti domu, kamor smo prispeli v eni uri.

NA GREBENIH ŠIROKE PEČI

12. februarja 1939. Bila nas je cela tropa: Jože, dohtar, Korl, Maks in jaz. V bivalku II. je bil kar dven, kako tudi ne, pet gmajnarjev in njihova prtljaga. Korl je bil danes za kuharja. Čaj »župca« in zopet čaj do večerje. Večer je. Pogledi nam lahko tno drsijo po ostenju Cмира in Triglava. Kako božanstveno lepe so. Srce se ti topi v brezmejni sreči nad krasoto narave. Preko Stenarja se podijo tanke meglice, vetrovi se poigravajo z njimi. Počasi tone sonce, v doline lega mrak.

Obzorje za nakej bežnih trenutkov preplavi pas različnih barv. Izza Savinjskih vrhov pričenja mesec svoj nočni pohod. Triglav se ponosno dviga v večernem somraku in bdi nad svojimi ovčicami. Večerno tišino moti le bičanje vetra v vrhovih. Počasi premine vse to in skupaj z naravo se pogreznemo v sladki sen.

Sonce, ki posije skozi malo srednje okence, nas šele spravi pokonci. Drug drugega priganjamo, no mudi se nam nič, saj je še dolg dan. Sneg je trd in je kar prijetno hoditi po njem. Po uri in pol hoje, smo že na Dovškem križu. V prisojnih robah so že kopne lise in gore sem in tja že kažejo rebra. Počivamo na kopnih skalah in zajtrkujemo.

Prelep dan je, veter je prek noči prenehal. Vrhovi se kopljejo v soncu, doline pa še vedno počivajo v jutranjem mraku.

Navežemo se, oni trije skupaj, midva z Maksom skupaj. Poženemo se po grebenu navzdol, preko žlebov, malih previsov, skozi strm zasnežen žlambor na sedlo. Sneg je suh in prehek, nič ni prida hoditi po njem. Joža vodi, v poletju je vse čisto drugače kot sedaj ko je vse pokrito z debelim snegom. Do prvega velikega turna gremo po grebenu, nakar zavijemo v levo po žlebu navzdol. Sneg je globok, udiramo se do kolen. Na koncu žleba, ko se ta izteka v navpično steno, smo prečili v desno preko zametenih polic in plošč v drugi žleb, ki je bil zelo strm. Zelo previdno smo se spuščali po skorjastem snegu. Za zadnjega je bilo zelo slabo, saj so bile neke do meter visoke stopnice v snegu. Joža je zabijal klin, Miha ga je varoval, ostali pa smo zmrzovali. Hud mraz res ni bil, a če stojiš do pasu v snegu, ti postane vseeno hladno. Sem pa tja zapoje kladivo svojo pesem, v sto odmevih dobi odgovor Martuljskih vrhov. Zdaj, zdaj zaropota v globino kamen.

Polica, ki pelje iz stene na sedlo pred glavnim stolpom, nam je vzela precej časa. Pravzaprav to ni bila polovica, ampak nekaj poseven, ozek kamin, z navzven nagnjeno doljno steno. Dno pokriva led in sneg, ni ne stopov in ne prijemov, tako se rad ali nerad moraš zvijati kakor kača, pomagati si s koleno in

hrbtom, da se preriješ skozenj. Tu sem šel jaz naprej, ker sem bil najmanjši in najdrobnejši, da sem bolj zunaj kamina, kjer je bil teren kar prevesen in močno zasnežen. Hlače in vetrovka kar pokajo od močnega trenja. Maks se nekaj pridruža, pa mu Jože pravi: »Fant, kaj bi rekla tvoja mama, če bi videla, kje njen sin trga hlače?« Maks pa mu je odgovoril: »Jože, saj jih bo videla.« Bil je res precej strgan in ko je prišel domov, ga je res mama vprašala: »Ja sine, ali te je srečal medved?«

Cepine smo pustili vsi pod kaminom, nahrbtnike pa nosimo s seboj. Jože se je njegov punkl, spuntov«. Zataknil se je za skalo. Mi smo vlekli, majali, spuščali in zopet vlekli, da bi že vola privlekli sem gor, toda nahrbtnik se ne premakne, na špičasti skali je občepel kot kujasta mula. Joža robanti, ti kanalja nabrita, ali se res ne boš premaknil. Miha v smehu pravi: »Joža, veš kaj naredi, pojdi nazaj do njega pa ga malo požečkaj.« Toda Joža ne bi bil Joža, če bi mu ostal dolžan in mu zabrusi: »Veš, Miha, jaz bom raje tebe požečkal, da boš kar sfrčal na vrh Široke peči.« No, ko le nismo odnehali vleči, se je nahrbtnik naveličal kujati. Nenadoma »resk«, v nahrbtniku pa luknja in pol. Kakšna sreča, da jo ni pobrisala Joževa »retina« v Martuljek.

Na grebenu, malo pod vrhom, se zopet enkrat vidimo vsi skupaj. Tu jo zastavimo na južno stran, kjer so bile mokre in zasnežene plošče in manjši previs ter precej nerodna prečnica. Na vrhu široke peči sedimo, malicamo in se razgledujemo naokrog. Kar nekoliko mrzlo nam je bilo, zato se ne zadržujemo preveč, ampak odrinemo nazaj. Nazaj gre hitreje. Z Maksom pobirava vponke in izbija kline.

Počasi se večeri, ko se spuščamo iz Dovškega križa proti bivalku II. Sonce se pomika za Stenar, Cmir in Rjavina pa žarita v luči zahajajočega sonca. Brez števila različnih barvnih otenkov še trepeti v rdečkastih skalah. V zametene grupe se vlečejo dolge sence. Jaz sem se poslovlil in pospešil korak, saj sem nocoj moral še do doma, medtem ko so ostali prenočevali v bivalku.

Konec

AKTUALNOSTI Z JESENIŠKE OBČINE

SREDNJEROČNI NAČRT KS PLANINA POD GOLICO

V krajevni skupnosti Planina pod Golico so ugotovili v osnutku srednjeročnega razvojnega načrta do leta 1980, da sta zazidalni načrt in urbanistični red za to področje urejena. Komunalna opremljenost naselja pa je zelo slaba. Predvsem bi bilo potrebno urediti javno razsvetljavo in kanalizacijsko omrežje. Med cestami je najbolj potrebna ureditev dovozna pot v Plavški rovt, razen tega pa bi bila zelo potrebna cestna povezava Planine pod Golico s Plavškim rovtom. Krajevni načrtujejo popravilo pet večjih mostov in ureditev vodovoda na Prihodih.

Na področju krajevnih skupnosti deluje kulturno prosvetno društvo, ki ima folklorno sekcijo in ansambel. Delo kulturnega društva pa je zelo oteženo, ker v kraju ni primernih prostorov. V kraju ni organiziranega otroškega varstva, organi krajevnih skupnosti pa tesno sodelujejo s patronažno službo pri reševanju socialnih vprašanj. Za uspešnejši turistični razvoj načrtujejo adaptacijo hotela in drugih turističnih objektov v kraju. Ugotavljajo, da ima področje krajevnih skupnosti odlične pogoje za razvoj kmečkega turizma, prav tako pa so dobri pogoji tudi za razvoj kmetijstva in gozdarstva.

KAKO NADOKNADITI PREIZKO RAST PROIZVODNJE

Statistični podatki za vso državo kažejo, da se je industrijska proizvodnja v aprilu v primerjavi z istim mesecem lanskega leta, zmanjšala za 4,3 odstotke. Štirimesečna letošnja proizvodnja pa je le za 0,8 odstotka višja od lanske. Ta podatek pove, da se ena najpomembnejših postavk resolucije o ekonomskem in socialnem razvoju ne uresničuje tako, kakor je zamišljena.

V obdobju od 1970 do 1975 je bil obseg proizvodnje v prvih treh mesecih vedno več kot devet odstotkov višji kot leto poprej. Industrija je namreč v začetku leta vedno močno startala, da bi med letom prešla v mirnejše tokove, ki so se gibali med šest in dvanajst odstotki porasta. Letošnja začetna rast ne zadovoljuje, ker odstopa od sezonskih gibanj in se oddaljuje od planiranih tokov.

Za Jeseniško občino razpolagamo le z delnimi podatki, vendar tudi ti kažejo, da povprečje obsega proizvodnje vsekakor ni višje kakor v vsej državi. Zato bo tudi v jeseniški občini težko zagotoviti tiste postavke družbenega načrta za leto 1976, ki govorijo o rasti proizvodnje in produktivnosti. Pozneje pa se bodo seveda pokazale tudi druge posledice. Če ne bo proizvodnje, tudi ne bo načrtovanega obsega dohodka in če ne bo dohodka, bodo tudi sredstva za skupno in splošno porabo manjša.

Zato čaka vse dejavnike v gospodarstvu, družbeno-političnih organih, v delegacijah in zborih občinske skupščine zelo težka naloga, kako zaustaviti trend nazadovanja proizvodnje in kako nadoknaditi tisto, kar je bilo zamujeno v prvih štirih mesecih letošnjega leta.

OBJEKTIVIZIRANI KRITERIJI ZA DODELJEVANJE SOLIDARNOSTNIH STANOVANJ

Pred časom se je iztekla javna razprava o predlogu pravilnika o pogojih za dodeljevanje stanovanj, zgrajenih s sredstvi samoupravne enote za družbeno pomoč ter predloga osnov in meril za razvrščanje upravičencev za dodelitev stanovanj, zgrajenih s sredstvi te enote. Predlog, ki je bil v 30 dnevni javni razpravi, bo obravnavala samoupravna stanovanjska skupnost Jesenice. Po tem predlogu naj bi bili upravičenci do stanovanj, ki bodo zgrajena s sredstvi enote za družbeno pomoč: družine in občani z nizkimi osebnimi dohodki, starejši občani in delovno nesposobni ljudje, mlade družine in matere samohranilke.

Po predlogu obravnavanega pravilnika naj bi imeli upravičenci, ki sodijo v kategorijo družin z nizkimi osebnimi dohodki pravico do tako imenovanega solidarnostnega stanovanja v naslednjih primerih: če stanovanja še nimajo, če doslej še ni bilo ustrezno rešeno njihovo stanovanjsko vprašanje, če skupni dohodek prosilca ali povprečni dohodek družine ne presega 60 odstotkov povprečnega osebnega dohodka v Sloveniji, če ima prosilec vsaj tri leta stalno bivališče v občini Jesenice in če ne stanuje v stanovanju, ki je bilo zgrajeno z družbeno pomočjo. Prednost pa bodo imeli prosilci, ki že dalj časa živijo in delajo na območju občine Jesenice. Starejši občani naj bi dobili stanovanje enote za družbeno pomoč pod enakimi pogoji, vendar prosilec in njegov zakonski tovariš ne bosta smela biti mlajša kot 55 let. Enaki pogoji, seveda brez starostne omejitve, veljajo tudi za pridobitev stanovanja za delovno nesposobne občane.

vanja za delovno nesposobne občane.

Prosilci iz kategorije »mlade družine« pa so upravičeni do stanovanja takrat, ko dokažejo, da namensko varčujejo pri poslovnih banki za nakup stanovanja, razen tega pa morajo predložiti tudi garancijsko izjavo tiste organizacije združenega dela, pri kateri so zaposleni. V izjavi se mora njihova delovna organizacija zavezati, da jim bo najkasneje v petih letih preskrbela stanovanje, kar pomeni, da bo v tem času solidarnostno stanovanje na voljo za novega upravičenca. Za mlado družino pa se po predlogu pravilnika šteje tista družina, v kateri nobeden od zakoncev ni star več kot 30 let. Nobeden od zakoncev ne sme imeti več kot 14 let delovne dobe, od sklenitve zakonske zveze pa ne sme biti več kot sedem let. Matere samohranilke morajo pridobiti enako garancijsko izjavo, kot mlade družine, v izjemnih primerih pa jih je mogoče uvrstiti med upravičence tudi brez garancijske izjave.

Ko bo pravilnik sprejet, bodo na področju dodeljevanja stanovanj, ki jih bo zgradila enota za družbeno pomoč samoupravne stanovanjske skupnosti, popolnoma objektivizirani kriteriji, na osnovi katerih bo vsak občan natanko vedel ali je upravičen do stanovanja ali ne. Seveda opravičenost ne bo pomenila, da bo prosilec avtomatično dobil stanovanje, pač pa bo uvrščen na prednostno listo, stanovanje pa bo dobilo toliko upravičencev kolikor stanovanj bo zgrajenih. Vendarle so rezultati prejšnjih let dovolj ohrabrujoči in kažejo na to, da se bo čakalna doba na stanovanje tudi v prihodnjem obdobju znatno skrajšala.

Z.

Dopisujte v Železarja

NOVA VPLAČILA PRISPEVKOV ZA IZGRADNJO MRLIŠKIH VEŽIC

V zadnjem poročilu gradbenega odbora o novih vplačnikih prispevkov za izgradnjo mrliških vežic na Blejski Dobravi, ki smo ga objavili v našem glasilu števil 17, dne 29. aprila t. l., je bilo med ostalimi vplačniki objavljeno tudi »vplačilo podjetja za PT promet Kranj v znesku 10.800 din«, kar pa je nepopolni naslov vplačnika prispevka. Praviloma bi se moralo glasilati, da je navedeni znesek prispevka vplačalo podjetje za PTT promet Kranj - TOZD Jesenice. Vplačniku in bralcem se opravičujemo.

V spisek novih vplačnikov prispevka za izgradnjo mrliških vežic na Blejski Dobravi, pa so se v času od zadnjega poročila t. j. 12. aprila pa do 14. maja, vpisale naslednje organizacije združenega dela:

Lekarna Jesenice - 6.000 din; Lesno-galanterijski obrat - 11.600 din; Podjetje Vodovod Jesenice - 26.826,80 din; Osnovne organizacije sindikatov Jesenice - 3.300 din; Podjetje Jesenice transport Jesenice - 10.000 din; Dimnikarsko podjetje Jesenice - 6.858,40 din; Trgovsko podjetje Universal Jesenice - 500.000 din; Kulturna skupnost Jesenice - 800 din in podjetje Kovinska oprema Mojstrana - 14.136,15 dinarjev, ki so skupno vplačale 579.521,35 din.

Iz zasebnega sektorja sta v omenjenem obdobju vplačala svoj prispevek le dva vplačnika in sicer:

Anton Novak - Jesenice - 409 din in Jože Žerjav - Jesenice - 200 din.

Tako se je skupna vsota vplačil prispevkov za izgradnjo pokopališča povečala za 680.121,35 din in znaša skupna vsota vseh vplačil na dan 14. 5. 1976 6.386.418,95 din.

Vsem novim vplačnikom se gradbeni odbor tovariško zahvaljuje za njihovo doslednost vplačil po samoupravnem sporazumu, kajti le od rednih vplačil po sporazumu, je odvisno nadaljnje delo gradbenega odbora oziroma planirana dokončna izgradnja mrliških vežic na Blejski Dobravi. CE

Ob dnevu izgnancev, 7. juniju, ob 35-letnici prvih izgnancev iz Slovenije, so se v Vratih pod Triglavom srečali naši nekdanji izgnanci s prijatelji in znanci iz Srbije, ki so jim pred 35 leti tako gostoljubno in bratsko nudili svoj krov v najtežjih dneh naše zgodovine. V kulturnem programu je sodelovala tudi folklorna skupina tovarne Krušik iz Valjeva

NOVICE IZ RADOVLJIŠKE OBČINE

Kot po vsej Sloveniji so v soboto, 5. junija, nadvse pristrčno sprejeli vlak bratstva in enotnosti iz Srbije tudi v radovljiški občini. Na postaji v Lescah so dragim gostom iz Brusa, Valjeva in Vrnjačke Banje priredili kulturni program. V nedeljo so jim na Bledu razkazali grad in otok, zvečer pa je v nabito polni festivalni dvorani nastopilo RKUD Krušik iz Valjeva. V ponedeljek so radovljiški gostje sodelovali na družabnem srečanju v Vratih, v torek pa so obiskali Begunje, kjer so si ogledali muzej talcev, grobišče v Dragi in tovarno Elan. Po skupnem kosilu gostov in gostiteljev v družbenem centru Lesce so se popoldne gostje z vlakom vrnili v Srbijo.

V okviru tedna Komunistična je bilo v sredo, 2. 6., v graščinski dvorani v Radovljici zasedanje aktivna poverjenikov Komunistična, na katerem so spregovorili o svoji dejavnosti, nato pa poslušali predavanje Ceneta Avgušтина o kulturnih spomenikih v občini spremljano s barvnimi diapozitivi. V četrtek, 3. 6., je bilo v sejni dvorani občinske skupščine posvetovanje ZKPO, kulturne skupnosti in vseh izvršnih organov DPO o gradivu za II. konferenco ZKPO Slovenije. V petek, 4. 6., so v Sivčevi hiši svečano odprli razstavo Cankarjevih del, v graščinski dvorani pa razstavo študijskih del udeležencev likovne šole pri ZKPO Radovljica.

V Ljubljani so 31. maja svečano podelili zlate znake sindikata Slovenije zaslužnim sindikalnim organizacijam in aktivistom. Med drugimi je to visoko odlikovanje prejela tudi osnovna organizacija sindikata tovarne Plamen Kropa in njen dolgoletni predsednik, znani družbenopolitični delavec Valentin Šparovec iz Kamne gorice.

Občani KS Bled so se na referendumu v nedeljo, 30. maja ob 80,81 % udeležbi z večino 64,28 % odločili za samoprisepek, ki ga bodo v višini 1 % plačevali dve leti in pol. Tako bodo zbrali okoli 2.750.000 din, ki jih bodo namenili za izgradnjo mrliških vežic in ureditev pokopališča.

Svet KS Radovljica je na 8. razširjeni seji 31. maja potrdil dogovor o osnovah srednjeročnega plana KS Radovljica z nekaterimi dopolnili, zlasti v prednostnih nalogah izvajanja nalog, ki so jih uskladjali s srednjeročnimi plani vseh TOZD in SIS ter nekaterih organov sveta na območju te krajevnih skupnosti. Na seji so imenovali komisijo za vpis posojila za ceste, kjer bodo vpisovali posojila kmetje, upokojenci in zasebni obrtniki. Gradbeni odbor je poročal o poteku priprav za gradnjo mrliških vežic in predlagal novo lokacijo za ta objekt, kar je svet tudi soglašal.

Solidarnostni akciji za pomoč prebivalstvu potresnega območja v Posočju se je pridružil tudi 22-članski kolektiv TOZD igralnica Casino Bled, ki je vsak prispeval po 100 din. Akcija se nadaljuje tudi v vseh ostalih delovnih skupnostih, kjer doslej še niso zbrali denarne pomoči.

Na referatu za premoženjsko pravne zadeve pri občinski skupščini čaka na rešitev 236 prošelj za dodelitev stavbnih zemljišč. Največ prošelj je iz Radovljice 86, z Bleda 37, iz Gorij 35, iz Lesc 22, iz Begunj 19, iz Bohinja 14, iz Vrbenj 10 in iz Kroke 8. V postopku je tudi 205 prijav presežkov kmetijskih zemljišč, vendar jih ne morejo rešiti, ker ni zagotovljen denar za odškodnine.

Po podatkih analitične službe oddelka za gospodarstvo pri OS je bil v prvih treh mesecih letošnjega leta izvoz v občini še enkrat večji od uvoza, ali 37 % višji kot lani, kar je 30 % nad slovenskim povprečjem. Izvoz so povečala vsa industrijska podjetja razen Iskre Lipnica in Vezene Bled.

Z odlokom občinske skupščine, ki so ga delegati sprejeli na 20. seji 26. maja, je določeno, da povprečna gradbena cena za kvadratni meter tlorisne površine za družinske hiše v občini znaša 5.300 din. Poprečni stroški komunalnega urejanja stavbnih zemljišč za tovrstno gradnjo pa znašajo 30 % od vrednosti kvadratnega metra koristne gradbene površine.

V tovarni Plamen Kropa so v I. četrtletju 1976 prodali 3.219 ton svojih izdelkov, od tega kar 2.274 ton na tuja tržišča. Izvoz so v primerjavi z enakim obdobjem lani po količini povečali za 39,5 %, po vrednosti pa za 48 %.

Odbor samoupravne delavske kontrole pri kulturni skupnosti Radovljica je prejšnji teden pregledal izvajanje splošnih in samoupravnih aktov, sklepov in programov skupščine kulturne skupnosti ter porabo družbenih sredstev pri vseh izvajalcih kulturne dejavnosti v občini. Med drugim je ugotovil, da je največja pomanjkljivost v šibki kadrovski zasedbi nosilcev programa, pomanjkljivih merilih pri financiranju množične in amaterske kulture in v nepregledni porabi sredstev za skupne regionalne in republiške naloge.

Po sklepu občinske skupščine je s 1. junijem določena nova povišana cena stanarin na območju občine. Za standardno stanovanje do 70 kv. metrov površine bo nova cena znašala 349,15 din, za stanovanja do 88 kv. metrov 301 din in za stanovanja do 47 kv. metrov 241,20 din. To povečanje predstavlja 20 %, s čimer bi se nateklo okoli 39.000 din mesečno za redno vzdrževanje stanovanjskega sklada.

Spričo vse bolj pogostih kritik na račun vodstva OK ZSMS Radovljica je predsedstvo OK ZSMS na izredni seji 27. maja ocenilo osnovanost teh kritik, zlasti sekretarja in predsednika OK ZSMS. Ugotovili so precej utemeljenih pripomb, zlasti v organizaciji sprejema štafete mladosti in v osebnih stikih vodstva z OK ZSMS, kjer je bilo dosti napak in pomanjkljivosti. Posebno šibko je bilo delo z nekaterimi konferencami mladosti, ki še do danes niso konstituirane. Na seji so sklenili takoj ukreniti vse potrebno za kadrovske okrepitve vodstva vseh organov OK ZSMS in začeti takoj z evidentiranjem možnih kandidatov za vodstvo in konferenco ZSMS. O sklepih je bil seznanjen tudi izvršni odbor OK SZDL, ki je soglašal z ocenami predsedstva.

V teritorialne partizanske enote se je v radovljiški občini doslej vključilo že 156 mladih prostovoljcev, največ iz Lipniške doline, Lesc, Gorij in Zasipa. Po programu komisije za SLO pri OK ZSMS, ki ga je sprejela na seji 3. junija, načrtujejo v prihodnjih tednih, da se bo prijavilo še najmanj 200 mladih prostovoljcev, zlasti iz Bohinja, Bleda in Radovljice, kjer je bil doslej odziv slabši kot v drugih krajih občine.

Vsakoletna zbiralna akcija Rdečega križa, ki je bila 27. maja, je v radovljiški občini presegla vsa pričakovanja. Aktivisti RK so tega dne zbrali nad sedem ton rabljenih oblačil, posteljnine in obutve. Posebno so se izkazali občani Bohinja in Radovljice. Občinski odbor RK je en tovrstnjak z okoli dvema in pol tonama zbranih oblačil takoj poslal občinskemu odboru RK Grosuplje, ostalo pa je uskladiščil za potrebe socialno ogroženih družin v občini.

Lani je bilo v radovljiški občini 528 novorojenih otrok, v mrliške matične knjige pa so vpisali 211 umrlih občanov. Zanimiv je podatek, da je bilo od skupnega števila 356 porok kar 142 zakonskih parov iz drugih občin.

V torek, 8. junija, so pooblaščen predstavniki skupščine, DPO, SIS in OZD podpisali družbeni dogovor o ustanovitvi, nalogah in vlogi INDOK centra v občini. Z rednim delom bo center pričel, ko bodo opremili prostor nad matično knjižnico, predvidoma do 1. julija.

Na poti v Vrta, so v Mojstrani udeležence letošnjega vlaka bratstva in enotnosti pozdravili učenci osnovne šole Mojstrana

PLANINSKI SLIKARJI NA VRŠČU

Zadnje nedeljo so na Vršču zaključili šesto planinsko slikarsko kolonijo, v kateri je sodelovalo osem slikarjev (Jeseničani France Kreuzer, Nika Hafnerjeva, Janko Korošec in Tone Tomazin in slikarji iz Ljubljane Jože Trpin, Leon Koporc, Tomaž Železnik in Franjo Smole).

Planinska slikarska kolonija je bila na pobudo planinskega društva Jesenice in v sodelovanju jeseniških Dolikovcev prvič izvedena leta 1970. S tem je bila odprta pot novi planinski usmeritvi, saj so slikarji, ki se odzivajo vabilo, planinci ali vsaj ljubitelji planin, ki se morajo, ko se odločijo za sodelovanje v koloniji, podrediti vsem pogojem, ki nastajajo v osrčju planin.

Vseh šest kolonij doslej je imelo svoj sedem do desetdnevni bivač na Vršču v Tičarjevem domu, kjer so uživali izredno gostoljubje vseh v domu, ki skrbijo za dobro počutje obiskovalcev.

Vršč s svojim planinskim bogastvom in obe dolini, Gornjesavska in Trenta, nudijo navdušenim in prizadevnim slikarjem številne možnosti za izbiro in obdelavo gorskih motivov. V času kolonije pomlad ali jeseni, že bolj redki obiskovalci gora srečujejo slikarje, ki na veren, ali pa tudi na svojstven način, na platna ovekovčajo čudovit planinski svet.

Ožarjeni z jutranjim soncem ali večerno zarjo, pomladi se v globok sneg odeti vrhovi, pozirajo slikarjem. Njihove vneme po upodabljanju ne zmoti tudi jezna narava, ko iz dolin pregnane megle ovijajo vrhove, da komajda utegnejo pokazati svoja razorana lica. Slikarji vztrajajo tudi v vetrovih, ki prevračajo včasih tudi privezana in obtežena stojala in platna. Bolj mirno pa je v dolinah, kjer slikarji lovijo in tudi uja-

mejo radoživost in čudovito prosojnost planinskih voda, Save, Pišnice, Soče s pritoki, ki v svojem rojstnem okolju še niso žrtev civilizacije. Iz dolin se spet povzpnejo na robe in okleščeni viharniki so njih model.

Pogled z višin v doline v pomladnih dneh slikarjem vsili svežo zeleno barvo zgodnjih bukev, ki se zaganjajo v še zasnežene tokove in oznanjajo novo življenje. V pravo nasprotje temu pa jeseni zažari orumenelo in porjavelo listje v breg pritisnjenih bukev, ki jim je že slana osmodila njihove krošnje.

Vse to je svet slikarjev, ki neumorno in nezadržno, v vetru in mrazu in v prijetni gorski toploti pomladnih in jesenskih dni slikajo in ovekovčajo čas planinskega trenutka.

Uspešen zaključek kolonije slikarji vsakokrat pokažejo na razstavi na Jesenicah in v Kranjski gori, ki pa žal nima poti tudi v druga središča niti ne na Gorenjskem, kjer je vsekar zibelka planinstva.

Kljub temu pa kolonija dosega namen: poleg vsega drugega propagandnega, slikarji namreč po eno sliko z velikim veseljem odstopajo organizatorju, planinskemu društvu Jesenice, ki v svoj letni program redno uvršča izvedbo planinske slikarske kolonije. Ne nazadnje pa nam to spodbuja upanje na ustanovitve galerije planinskega slikarstva na Jesenicah. Morda se bo slednjič le našel nekdo, ki bo odločil uresničitev te želje in potrebe.

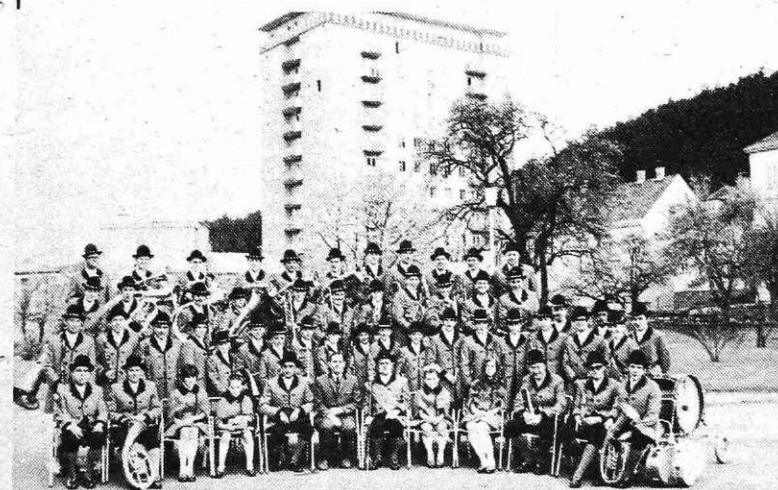
GOSTOVANJE PIHALNEGA ORKESTRA IZ AVSTRIJE

V petek, 11. junija bodo godbeniki pihalnega orkestra Jeseniških Železarjev gostili pihalni orkester iz Wimpasinga iz okrožja Schwarzatale v Avstriji. Mesto Wimpasing leži 60 km južno od Dunaja ob magistralni cesti, ki vodi od Dunaja preko Semmeringa, Leobna, Celovca, Beljaka proti Jugoslaviji in Italiji. Mesto leži na pobočju hribov, kjer najvišji vrh Schneeberg doseže višino 2075 m. Imajo tudi tovarno gumic, kjer je zaposlenih okrog 3000 delavcev.

Godba je bila ustanovljena leta 1952 kot mladinska godba. Danes imajo močan pihalni orkester s 45 aktivnimi godbeniki. Orkester je znan širom Avstrije, nastopali pa so tudi v Italiji, na Madžarskem in v drugih večjih mestih Avstrije. Od lanskega leta dalje nastopajo v krajevnih narodnih nošah in nosijo ime Trachtenkappelle - Swarzat - Wimpasing. Prihodnje leto bodo pripravili veliko slavo ob 25-letnici ustanovitve orkestra.

Gostovanje orkestra na Jesenicah predstavlja njihov prvi stik s Slovenijo in Jugoslavijo. Na gostovanju si bodo ogledali Planico, Kranjsko goro, Jesenice, Postojno in Bled. V petek, 11. junija bodo ob 19. uri priredili koncert v gledališču Tone Čufar na Jesenicah, v soboto pa ob 17. uri na Bledu.

Jeseniški godbeniki vabijo vse, ki jih ta vrst glasbe zanima, da se udeležijo koncerta in s tem dajo priznanje orkestru za njegov doprinos k utrjevanju kulturnega sodelovanja dveh sosednjih dežel.

Godbeniki iz Avstrije, ki bodo nastopili jutri zvečer v gledališki dvorani na Jesenicah

NA ROB PRIREDITVAM OB 100-LETNICI CANKARJEVEGA ROJSTVA

»Umetnik je vaje trpljenja, posebno v našem kraju. Ali vse trpljenje gre mimo srca, kakor gre preko polja senca bežečega oblaka. Ena sama boleš je, ki rani srce do krvi, postavi razumu črn plot, vzame rokam moč, nogam lahkotnost.

»Kaj je vse moje delo? Ali ni bila le voda, v pesek izlita, sème, na kamen sejano, glas vetra v pustinji?«

Strašen je trenutek dvoma, neusmiljeno povračilo za ure ponosa in veselja.

JESENICE, 6. maja 1976

Dan po potresu. Že pihalni orkester Jeseniških železarjev je imel malo poslušalcev. Koliko jih bo sedlo na sedeže v dvorani?

Nekaj jih je le prišlo. Štiriintri-deset. Škoda. Nas pa bo na odru nekaj več. Osemindeset osnovnošolcev od petega do osmega razreda. Dva in dvajset tipkanih strani Cankarja znajo na pamet. Z vsemi potrebnimi odtentki, ki jih Cankar terja. Dva meseca garancije je za njimi. Kot pevski zbor so: vsakdo mora znati vse. Neznansko tremo imajo pred nastopom. Čeprav sedi v dvorani le štiriintri-deset ljudi.

Izkazali so se. Začutili so, da stoje in govorijo pred majhno, a izbrano publiko. Navdušen aplavz in iskrene čestitke so jim bile dokaz, da niso govorili praznim stolom.

Arničevcem nisem privoščil takšnega nastopa. Poklical sem otroke v dvorano. Dobil je štiri desetine novih, hvaležnih poslušalcev. Pribošič s svojim zborom namreč.

In zvedel sem, da je uprava gledališča izstavila kulturni skupnosti račun za dvorano za več kot tisoč novih dinarjev. Vstopnice za tistih štiriintri-deset ljudi so bile zares znansko drage...

KRANJSKA GORA, 8. maja 1976, ob 17. uri

Slavnostna predstava. V telovadnici osnovne šole je vse pripravljeno. Ves učiteljski zbor je tu z ravnateljem na čelu. Iz Gozda in iz Rateč so pripeljali otroke s šolskim avtobusom. Odraslih bore malo. Vseh skupaj sedi na stoli morda tam okrog osemdeset.

Od trenutka, ko smo začeli, pa do tedaj, ko smo končali, je v telovadnici vladala grobna tišina. Vzgojena publika! Vedeli so, kaj imajo pričakovati. In tisto so sprejemali z odprtim srcem. Hvala kolegom in kolegicam iz Kranjske gore!

MOJSTRANA, 8. maja 1976, ob 19. uri

Med nastopom v Kranjski gori in v Mojstrani nam je ostalo nekaj časa. Skočili smo k Peričniku. Oddih otrokom dobro dé, žilica pa jim ne da miru, da bi ves čas ne spraševali: »Smo bili dobri? Sem ga kaj polomil? Sem dobro povedala?«

Avla v osnovni šoli Mojstrana. Nekaj vrst otrok, potem odrasli. Več jih je bilo kot na Jesenicah ali v Kranjski gori. Torej občinstvo že imamo.

Začeli smo z zamudo. Toliko da smo začeli, se je sprostila mladež v prvih, dveh, treh vrstah. Žvečilni balončki, hudo sproščena drža na stoli, jeziki do popka - človek bi lahko ponorél! Cisto zadaj na gardebni klopi samotni pijan človek, ki meditira o veselju ali o čem vem kaj. Ob njem dovolj moških, ki bi ga lahko spravili na plano. Pa ga niso, dokler se nisem vzdignil in posredoval. Odrasli bi radi sledili recitalu, Cankarju, pa se ne da. Sedim pred svojim zborom, mu dirigiram, v meni pa vse vre. Kje so organizatorji? Posamezniki v mojem zboru postajajo vse bolj živčni. Eden omedli. Polomijada. Ne naša. Tistih, ki so nas pričakali in ki bi morali ljudi pripraviti na Cankarja.

Sram me je. Tu, v Mojstrani, sem pač doma. Strašil sem učence pred kulturno publiko.

Toliko se je grenkega nabralo v meni ta večer, da se to ne da niti zapisati. Spet bi hitro kdo pokazal s prstom name. Kak človek, ki bi moral biti na proslavi, pa je ta čas raje prebil kje drugje.

Na obeh prireditvah je dopolnil naš recital moški pevski zbor iz Kranjske gore.

JAVORNIK, petek, 14. maja 1976

Skorajda polna dvorana. Blizu dvesto ljudi. Predvsem mladina iz osnovne šole. Nekje za mano trije pari, ki jih zanimajo predvsem ljudje. Cankar sploh ne.

Stojim pred odrom in vodim svoj zbor. Najstnice in najstniki za hrbtom nazorno obrisujejo mojo linijo, za katero sam presneto dobro vem, da že dolgo ni več čedna. Učenci na odru si ne morejo kaj, da bi se temu ne smejali. Besen sem bil nanje. Ko pa so mi po nastopu vse povedali, sem se še sam smejal. Človek se nazadnje vedno najlaže smeji na svoj račun.

Vendar je ta »zlata mladina« med recitalom vse svoje misli izražala hudo na glas. Šest ali osem mladincev nam je pokvarilo ves naš nastop.

Ivan Cankar, Bela krizantema

Program je dopolnil moški zbor Jeklar.

Edino veselje pri tem: Občinsko »kulturno« publiko je lahko spoznal tudi predsednik izvršnega odbora občinske kulturne skupnosti. Zdaj vsaj vé, kako čuteče sprejemamo Slovenci Cankarja.

BREZNICA, sobota, 15. maja 1976

Na Breznici sta si kulturni dom in cerkev sosed. In gospod župnik živahno spremlja vsak kulturni dogodek v njegovem kraju. Ko smo mi prišli, da bi ob sedmih nastopili, je on bral mašo. Morali smo počakati, »kajti«, tako je rekel Peter Sitar, »župnik vas bo prišel poslušat pa še cel kup ljudi se bo iz cerkve vsulo v dvorano.«

Ko se je le predolgo vleklo, sva se dogovorila:

On naj dežura pred dvorano. Ko bodo verniki prišli, naj jih zadrži, meni pa da znak, da bom ustavil svoje deklamatorje.

Peter je odprl vrata, mi dal vedeti, da so ljudje iz cerkve tu, sam pa sem skušal ustaviti svoj zbor, da bi novi obiskovalci lahko dopolnili število poslušalcev, ki jih ni bilo več kot petdeset. Moj »hlapec Jernej« na odru ni videl znaka za »stoj!«. Govoril je svoj tekst do konca in obstal prav tam, kjer je potem zbor nadaljeval z »Razbojniki! Razbojniki! RAZBOJNIKI!«

Gospodu župniku in vsem, ki so prišli od maše poslušat naš Cankarjev recital, se oprostam: zgodilo se je čisto po naključju. Kdor ima posluh za Cankarja, res ni razbojnik. Saj veste za tisti znameniti Cankarjev stavek:

»Prepričanje, naziranje, mišljenje, vera in kolikor je še teh besed - ne vprašam vas zanje!«

Redkim poslušalcem v dvorani hvala! Bilo je kot v Kranjski gori. Zbrano so trideset ure poslušali Cankarja.

Naš program je dopolnil žirovniški oktet.

Kako smo se po nastopu vendarle privlekli domov, je pa zgodba, ki bi jo morali slišati na jeseniškem Viatru.

HRUŠICA, četrtek, dne 20. maja 1976

Ob devetnajsti uri bi morali začeti, toda tedaj je godba na pihala še kar naprej razbijala svoje korač-

nice, dvorana je bila pa prazna. Jeklarjem sem predlagal, naj se vsaj oni vsedejo na stole, da otroci ne bodo govorili praznemu prostoru. Zamenjava: moji učenci bodo z odra šli v dvorano. Samo to sem lahko še storil, da sem nastopajočim lahko zagotovil poslušalstvo. Tistih namreč, ki jim je bila prireditev namenjena, je bilo manj kot malo. Morebiti petnajst ljudi in nekaj otrok. In spet glasne pripombe pa žvečlici in bingljanje z nogami.

Po končani prireditvi sem se ustavil v bifeju pred dvorano. Rad bi se kam usedel. Pa ni bilo praznega stola... In koliko jih je! (Stolov namreč.) Pol Hrušice je bilo tam zbrane. Vendar med njimi ni bilo nikogar, ki bi rad slišal Cankarja...

JESENICE, sredo, 26. maja 1976

Bal sem se prazne dvorane, zato sem prosil ravnateljico naše šole, naj popoldansko izmenoma pošlje poslušat recital. To pomeni stopetdeset polnih sedežev. Nabralo se je še nekaj srednješolcev in naši učitelji so bili zraven. Tišina. Še nikoli ni bilo tako lepo. Bilo je vredno, da smo se zadnjič potrudili. Kot prvič, je tudi to pot program dopolnil mladinski pevski zbor Blaž Arnič.

Janez Svoljšak

KONCERT AVSTRIJSKIH GODBENIKOV

Pihalni orkester
Jesenških železarjev
vas vabi na

KONCERT AVSTRIJSKIH
GODBENIKOV,

ki bo v dvorani gledališča
Tone Čufar na Jesenicah
v petek, 11. junija ob 19. uri.
Koncert bodo izvajali
godbeniki Trahtenkappelle
- Swarzat - Wimpasing.

Vstopnice dobite v pred-
prodaji v gledališču.
K čimvečji udeležbi vabi-
jo godbeniki.

**Pokažite GLAS
tudi
vašemu sosеду!**

Ustvarjalci SALAŠA U MALOM RITU, ki bodo obiskali Jesenice, 18. junija

OBLIKOVALCI SALAŠA U MALOM RITU NA JESENICAH

Za občane Jesenic kot tudi širše okolico bo verjetno zelo razveseljiva novica, da bo v petek, 18. junija, v športni hali v Podmežaklju ob 19. uri v organizaciji Centroturista Beograd izvedena narodno-zabavna glasbena prireditev

SALAŠ U MALOM RITU,

ki jo ravno sedaj gledamo kot televizijsko nadaljevanje ob nede-
ljah na naših malih zaslonih.

Med izvajanjem programa bodo poleg znanih igralcev te nadaljevanke z Milošem Srdočem na čelu nastopili tudi pevci Saša Petrović, Dragoslava Genčić, Vladimir Kandić ter ansambel Daniluka z avtorji popularne in priljubljene melodije Salaš u malom ritu.

Vstopnice za prireditev je možno dobiti v predprodaji pri Kompasu Jesenice in na upravi športnega društva Jesenice.

Cene vstopnic:

- otroci, dijaki, vojaki 15,00 din,
- odrasli - sedeži 30,00-35,00 din,
- stojišča 20,00 din.

ŽELEZARSKI IZOBRAŽEVALNI CENTER JESENICE

INFORMATIVNI RAZPIS

za sprejem delavcev v poklicno šolo za študij ob delu.

V šolskem letu 1976/77 bomo vpisovali slušatelje v poklicno šolo kovinarske smeri in sicer:

- strojne mehanike
- kovinostругarje in
- ključavničarje-varilce.

Šolanje bo trajalo predvidoma do 3 leta, kar bo odvisno od predznanja slušateljev.

Pogoji za sprejem so:

- uspešno dokončana osnovna šola (lahko neocenjen iz tujega jezika)
- piklicna šola druge smeri
- ustreznost zaposlitev v stroki.

Prijavo za sprejem pošljite tajništvu strokovnih šol do 15. 7. 1976 in ji priložite:

- zadnje šolsko spričevalo
- rojstni list
- potrdilo o zaposlitvi
- potrdilo podjetja, ki bo plačevalo šolnino
- dopisnico z izpisanim naslovom za odgovor.

Prijavijo naj se tudi tisti, ki imajo že dovršen kakšen letnik poklicne šole. Posamezni oddelki bodo odprti, če bo zadostno število kandidatov. Tistim kandidatom, ki so se prijavili lani, ko zaradi premajhnega števila kandidatov ni bil odprt noben oddelek, se letos ni treba prijavljati.

RAZPIS

Za sprejem delavcev v oddelke metalurške in strojne tehniške šole za študij ob delu.

V šolskem letu 1976/77 bomo vpisali:

- 30 slušateljev v metalurški oddelek in
- 30 slušateljev v strojni oddelek

Pogoji za sprejem so:

- uspešno končana poklicna šola ustreznosti stroke
- uspešno dokončana popolna osnovna šola in starost najmanj 18 let
- ustreznost zaposlitev v stroki.

Prijavo za sprejem pošljite tajništvu strokovnih šol do 15. 7. 1976 in ji priložite:

- zadnje šolsko spričevalo
- rojstni list
- potrdilo o zaposlitvi
- potrdilo podjetja, ki bo plačevalo šolnino
- dopisnico z izpisanim naslovom za odgovor.

Oddelek bomo odprli, če bo najmanj 20 kandidatov.

Tuji jezik bo nemščina ali angleščina, kar bo odvisno od želje večine učencev.

Vse ostale informacije dobite na upravi šole.

RAZPIS

za sprejem delavcev v oddelke dvoletne delovodske šole za študij ob delu. V šolskem letu 1976/77 bomo vpisovali slušatelje v metalurški in strojni oddelek.

Pogoji za sprejem so:

- uspešno dokončana poklicna šola ustreznosti stroke
- ustreznost zaposlitev v stroki.

Prijavo za sprejem pošljite tajništvu strokovnih šol do 15. 7. 1976 in ji priložite:

- zadnje šolsko spričevalo
- rojstni list
- potrdilo o zaposlitvi
- potrdilo podjetja, ki bo plačevalo šolnino.
- dopisnico z izpisanim naslovom za odgovor.

Oddelek bo odprt, če bo zadostno število kandidatov.

Vse ostale informacije dobite na upravi šole in na predvidenem sestanku.

IZOBRAŽEVALNA SKUPNOST JESENICE

Komisija za štipendije

razpisuje za šolsko leto 1976/77 naslednje kadrovske štipendije:

- 7 štipendij za študij na pedagoški gimnaziji;
- 4 štipendije za študij na pedagoški akademiji – razredni pouk;
- 1 štipendijo za študij na pedagoški akademiji – tehnični pouk;
- 1 štipendijo za študij na pedagoški akademiji – likovni pouk;
- 1 štipendijo za študij na filozofski fakulteti – psihologija.

Kadrovske štipendije, ki so odvisne od učnega uspeha, se podeljujejo na podlagi določil samoupravnega sporazuma o štipendiranju učencev in študentov v SR Sloveniji.

Prednost imajo prosilci z boljšim učnim uspehom in višjim končanim letnikom šole. Prosilec mora imeti veselje do pedagoškega poklica ter družbenopolitične in moralne kvalitete.

Vsak prosilec mora vložiti do 10. julija 1976 prošnjo na predpisanim obrazcu (DZS obr. 1.65) z vsemi prilogami:

- izkaz o učenem uspehu 1975/76;
- potrdilo o vpisu v šolsko leto 1976/77 (frekventacijsko ali začasno)
- potrdilo o premoženjskem stanju staršev (obr. 0.12);
- potrdilo o dohodku staršev (v obrazcu 1.65 ali posebej);
- priporočilo šole in sveta krajevne skupnosti.

Po roku prispel prošnje ali prošnje brez zahtevanih potrdil, komisija za štipendije ne bo obravnavala.

ZDRAVSTVENA ŠOLA JESENICE, Titova 113

razpisuje v šolskem letu 1976/77 sprejem 36 učenk, v ambulantno bolnišnično smer (za poklic medicinske sestre).

Pogoji za sprejem:

- 1. končana osnovna šola s pozitivno oceno iz angleškega jezika
- 2. starost do 18 let

K prijavi za vpis je treba priložiti:

- 1. originalno spričevalo o končani osnovni šoli
- 2. zdravniško spričevalo
- 3. rojstni list
- 4. dopisnico s svojim naslovom

Prijave pošljite na obr. 1.20 kolkovano z 2 ND, preizkusa znanja ni. Prednost imajo učenci, ki so zaključili osnovno šolo z boljšim uspehom.

Rok za vložitev prijav je do 23. 6. 1976, izidi vpisa pa bodo objavljeni 25. 6. 1976.

Komisija za razpis pri svetu delovne skupnosti upravnih organov SOB Jesenice

razpisuje

v upravnih organih Skupščine občine Jesenice prosta delovna mesta:

1. Referenta za gospodarskopravne zadeve v oddelku za gospodarstvo
 - visoka strokovna izobrazba pravne ali ekonomske smeri in 4 leta delovnih izkušenj
2. Referenta za gradbene zadeve
 - višja strokovna izobrazba gradbene ali komunalne smeri in 3 leta delovnih izkušenj
3. Referenta za vzgojo in varnost v prometu
 - višja strokovna izobrazba upravne ali prometne smeri, izpit za voznika B kategorije in 3 leta delovnih izkušenj
4. Dveh geometrov v geodetski upravi
 - srednja strokovna izobrazba geodetske smeri in 2 leti delovnih izkušenj
5. Stenodaktilografa
 - srednja strokovna izobrazba upravno-administrativne smeri in 1 leto delovnih izkušenj
6. Pisarniškega referenta v sprejemni pisarni
 - srednja strokovna izobrazba upravno-administrativne ali ekonomske smeri in 2 leti delovnih izkušenj
7. Ekologa
 - srednja strokovna izobrazba ekonomske ali upravno-administrativne smeri in 1 leto delovnih izkušenj

ter objavlja

8. Štiri prosta delovna mesta strojepisk oziroma vodij pisarn
 - dvoletna administrativna šola in 6 mesecev oziroma 1 leto delovnih izkušenj.

Na vsa delovna mesta, razen od 1. do 3. se lahko prijavijo tudi kandidati, ki imajo ustrežno šolsko izobrazbo, nimajo pa še delovnih izkušenj.

Poleg navedenih pogojev morajo kandidati izpolnjevati tudi splošne pogoje za sprejem na delo.

Pismene ponudbe z dokazili o izpolnjevanju razpisnih in objavljenih pogojev sprejema komisija za razpis pri svetu delovne skupnosti upravnih organov SOB Jesenice 15 dni po objavi razpisa.

Odbor za kadre, medsebojna razmerja in socialna vprašanja ZP ABC, trgovsko podjetje ROŽCA Jesenice, Delavska 11 na podlagi sklepa sprejetega na 2. seji, dne 7. 5. 1976

objavlja

naslednja prosta delovna mesta:

1. prosto delovno mesto prodajalke v trgovini za nedoločen čas
 - pogoj dokončana šola za prodajalce
2. 2 prosti delovni mesti gostinske strežnice za določen čas – nadomestovanje zaradi boleznih odsotne delavke

in učna mesta

5 učnih mest za poklic prodajalca v živilski stroki.

Posebej pogoj:

Če bo prijav za učna mesta več kot 5 si Odbor za kadre pridruži pravico opraviti pismeni preizkus iz trgovskega računstva in poznavanja blaga. Preizkus bo opravila 3-članska komisija, v kateri bo tudi predstavnik Skupnosti za zaposlovanje. Pismene prijave pošljite v roku 15 dni po objavi na naslov podjetja.

ZAHVALA

Ob nenadni izgubi dragega moža, očeta in starega očeta

FRANCA ZUPANA

se iskreno zahvaljujem sosedom za vso pomoč v dneh težke izgube, kakor tudi njegovim bivšim sodelavcem iz martinarne za vso pozornost, darovani venec in spremstvo na zadnji poti.

Zahvaljujem se darovalcem venec in cvetja, delavcem SGP Sava za venec, pevcem DU za žalostinke in govornikom: Milošu Piščancu iz martinarne ter Alojzu Janu, ki se je od pokojnega poslovil v imenu planinskega društva Gorje.

Zahvaljujem se vsem, ki so z nami sočustvovali, nam izrekli sožalje in ga v tako velikem številu spremili na njegovi zadnji poti.

ZALUJOČI: žena Ana, sin Franci z družino, hčerki Cvetka s Tatjano, Sonja z možem in ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Ob boleči izgubi mame, stare mame, babice in prababice

AMALIJE KOS

se iskreno zahvaljujem zdravnikom in sestram internega oddelka jese-niške bolnice, dr. Jensterlu za zdravljenje in prizadevanje, da bi ji ohranili življenje. Posebna zahvala za požrtvovalno pomoč sosedu tov. Pogačnikovi in njenemu možu. Prav tako se zahvaljujem sestanovalcem, sosedom in vsem, ki so jo spre-mili na njeni zadnji poti in z nami sočustvovali, tovarišici Pogačnikovi za poslovljene besede in pevcem za žalostinke ob njenem odprtem grobu.

ZALUJOČI: hčerke in sinovi ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Ob nenadni izgubi mojega moža

KARLA KOZARJA-ROMIJA

se iskreno zahvaljujem krajevne-mu odboru ZB NOV Plavž, za ves trud in venec, prav tako tudi občinskemu odboru ZB NOV Jesenice ter republiškem odboru ZB NOV Slovenije za venec, garnizonu JLA in govornikom: Niku Brejcu, Francu Konoblju-Slovenku, Tončki Popovi iz zdravstvenega doma in Stanetu Tušarju, ki se je poslovil v imenu hišnega sveta bloka 7. Sostanovalcem bloka 7 se zahvaljujem za venec ter zdravniku dr. Dražiču za takojšnjo pomoč. Zahvaljujem se tudi zdravniškemu in strežnemu osebju internega oddelka za vso pomoč med njegovo dolgotrajno boleznijo, prav tako pevcem in godbi za žalostinke, voznikom osebnih avtomobilov za prevoz ter še posebej železarni Jesenice in Kompas Bled.

Iskrena hvala vsem, ki ste sočustvovali z menoj in mi izrekli sožalje, še posebej tovarišicam iz taborišča Ravensbrück, ki so mi bile v pomoč in vsem ki so ga spremili na njegovi zadnji poti.

žena Ivanka

ZAHVALA

Sindikalni organizaciji TOZD Valjarne se iskreno zahvaljujem za prejeto darilo in obisk na domu med mojo boleznijo.

Zlata Homec

IZGUBLJENA ŽENSKA URA

Dne 1. junija sem izgubila žensko ročno uro znamke GIROXA. Lepo prosim naj-ditelja, da jo odda na uredništvo Železarja ali pa na naslov

ERIKA SIRC
TEKAČI ŽELEZARNA

Kaj bomo gledali v kinu

Kino RADIO

12. junija franc. mad. barvni film LA FONTAINE BASNI, ob 15. uri. Predstava je za člane ježko-vega kluba brezplačna, poklanja ga Jugobanka Ljubljana.

12. in 13. junija jug. barvni film ATENTAT V SARAJEVU, režija Veljko Bulajić, v gl. vlogi Christo-pher Plummer, ob 17. in 19. uri.

14. in 15. junija amer. CS barvni film VROČA SEDLA, režija Mel Brooks, v gl. vlogi Cleavon Little, ob 17. in 19. uri.

16. junija amer. angl. franc. barvni film DIABOLIL, režija Mario Bava, v gl. vlogi John Phillip, ob 17. in 19. uri.

17. junija zaprto!

18. junija italij. barvni CS film ANGELI STRELJAJO Z DESNO, režija E. B. Clucher, v gl. vlogi Giu-liano Gemma, ob 17. in 19. uri.

19. in 20. junija amer. barvni film DUŠA ČRNEGA CHARLEYA, re-žija Larry G. Spangler, v gl. vlogi Fred Williamson.

Kino PLAVŽ

12. in 13. junija amer. CS barvni film VROČA SEDLA, ob 18. in 20. uri.

13. junija franc. madž. barvni film LA FONTAINE BASNI, ob 10. uri.

14. in 15. junija jugosl. barvni film ATENTAT V SARAJEVU, ob 18. in 20. uri.

16. junija zaprto.

17. junija amer. barvni film GO-SPODAR OTOKA, ob 18. in 20. uri.

18. junija amer. angl. franc. barvni film DIABOLIL, ob 18. in 20. uri.

19. in 20. junija franc. barvni film VELIKA PUSTOLOVŠČINA, ob 18. in 20. uri.

Kino KRANJSKA GORA

12. junija amer. CS barvni film NEKOČ JE BIL HOLLYWOOD, ob 20. uri.

13. junija amer. barvni film GO-SPODAR OTOKA, ob 20. uri.

16. junija amer. CS barni film VROČA SEDLA, ob 20. uri.

19. junija jugoslovanski barvni film ATENTAT V SARAJEVU, ob 20. uri.

Kino DOVJE – MOJSTRANA

12. junija jap. barvni film TIHO-TAPCI ZLATA, ob 19.30.

13. junija amer. CS barvni film NEKOČ JE BIL HOLLYWOOD, ob 19.30.

19. junija amer. CS barvni film VROČA SEDLA, ob 19.30.

Ljubljanska banka

ENOTA JESENICE
komisija za medsebojna
razmerja

objavlja naslednji
prosti delovni mesti

v ekspozituri
Kranjska gora:

DVA REFERENTA
SPLOŠNE LIKVIDATURE
za nedoločen čas
s polnim delovnim časom
– delo v izmenah

Zahteve: ekonomska srednja
šola, upravno-administrativna
šola ali gimnazija in tri leta
ustreznih delovnih izkušenj

Kandidati, ki so brez delovnih
izkušenj, bodo sprejeti kot pri-
pravniki.

Prošnje z dokazili o šolski izo-
brazbi in kratkim življenjepi-
som predložite osebno v sekre-
tariatu Ljubljanske banke –
enote Jesenice do vključno
18. 6. 1976.

DEŽURNE TRGOVINE

V soboto, 12. junija bo na
Jesenicah od 15. do 19. ure
odprta

SAMOPOSTREŽNA
TRGOVINA ZARJA
KAŠTA 2 NA TRŽNICI

V soboto, 12. junija, bo v
Kranjski gori od 15. do
19. ure odprta
PIK BELJE IN ŽIVILA
KRANJ poslovalnica
Vitranc

TELOVADKE PRESENETILE

Pred štirinajstimi dnevi so telovadke TVD Partizana Jesenice dvakrat tekmovali. V sredo, 26. maja so se pomerile v meddržavnem dvoboju v Ljubljani z eno najboljših pionirskih ekip, TVD Partizanom Sp. Šiška. Ta tekma je bila odlična preizkušnja pred republiškim prvenstvom, ki je bilo v soboto, 29. maja.

V dvoboju so ljubljanske pionirke zbrale 14,9 točk, jeseniške pa 13,1, kar je bilo za 18 točk več kot pred desetimi dnevi na spominskem tekmovalju Zvonka Runka. To je bil rezultat desetdnevnega trdega dela pri »piljenju« vaji.

Med posameznicami se je izkazala Ljubljanka Prudičeva, ki je zbrala 37,3 točke, druga je bila Zupanova (Sp. Šiška) 36,2, tretja pa Lea Mesarič, ki je zbrala 36,0 točk. Lepo je presenetila Željka Kuretič (Jes.), ki se je uvrstila na četrto mesto. Vse vaje je opravila brez napak. Najboljša je bila na preskoku, kjer je prejela za premet 8,7 točk.

Republiško prvenstvo v športni gimnastiki, pa je bilo za Jeseničanke najtežja preizkušnja. V srednjem razredu pionirk je nastopilo devet vrst z 52 posameznicami. Ob zelo močni konkurenci in strogem sojenju, sodile so zvezne in mednarodne sodnice, se je jeseniška vrsta uvrstila na četrto mesto s 126,8 točkami. Po prikazani kvaliteti pa so vsi pričakovali, da bodo Jeseničanke tretje. Na tretje mesto so se uvrstile pionirke Narodnega doma (Lj.), ki jih sodnice bolj poznajo in so prejele zato tudi nekaj podarjenih desetink točke, nasprotno pa so bile naše pionirke deležne strožjih oči sodnic. Tako je Mesaričeva prejela za drugo lepo izveden premet čez konja 8,4 točke. V primerjavi z drugimi, pa bi morala biti ta ocena 8,7 točk. To pa je bilo tudi usodno za končno razvrstitev na vrhu.

Največ napak so Jeseničanke napravile na bradlji, kjer sta Kuretičeva in Pogačnikova s spodrsaljki pripravili vsaj 1,5 točk. Če Kuretičeva ne bi padla z bradlje, bi za svojo dokaj težko vajo prejela preko osem točk, to pa bi ji pomenilo 12. mesto v končni uvrstitvi, uvrstila pa se je še vedno na dobro 20. mesto z 31,0 točkami. Mesaričeva je prejela na tem orodju 9,0 točk. Vajo je izvedla brezhibno in tudi pri seskoku (salto nazaj) je obstala nepremično. Za še boljšo oceno, bi morala imeti v vaji še kak težji element težine B ali C.

Na gredi je vrsta zbrala 32,55 točk, kar da povprečno oceno 8,15 točk. Padec je imela samo Kemperlova, ostale pa so izvedle vaje brez padca. Še največ smole je imela Mesaričeva, ki je imela dva večja spodrsaljka, ki sta bila kaznovana vsaj z 0,5 točke, prejela pa je kljub temu oceno 8,9 točk. Najvišjo oceno na gredi pa je prejela tekmovalka Zelenen jame Nati Rogelj in sicer 8,95 točk. Z napakami na gredi si je pripravila Mesaričeva tretje ali celo drugo mesto v končni uvrstitvi.

Najbolje so se Jeseničanke izkazale v parterni vaji, ne toliko zaradi težin akrobatike, kjer so ljubljanske boljše, ampak po dokaj lepi izvedbi, tako ritmični kot estetski. Mesaričeva je tudi tu dobila najvišjo oceno 9,4 točke. Vse je prekašala predvsem v lepi in ritmični izvedbi, v akrobatiki pa ni prav nič zaostajala za najboljšimi. Ob koncu si je delila 4. in 5. mesto. Samo 0,15 točke ji je zmanjkalo do bronaste medalje.

Vsem jeseniškim pionirkam zmanjka predvsem moči, ki je potrebna za vadbo težjih elementov na bradlji in za akrobatiko. Mesaričevi manjka predvsem moč trebušnih mišic, Kuretičeva bo morala izgubiti kak odvečni kilogram teže, Tomazina potrebuje veliko moči in več odločnosti, Pogačnikova mora izgubiti strah pred konjem, kakor tudi Kemperlova. Potem lahko še pričakujemo napredek in še boljše uvrstitve.

DOSTOJNO JUBILEJU

Preteklo soboto, 29. maja, so na Javorniku proslavili 70-letnico organizirane telesnovzgojne dejavnosti v krajevni skupnosti, 30-letnico prvega množičnega kroša, ki je bil spomladaj 1946 in praznik mladosti oziroma rojstni dan predsednika SFRJ Tita. V okviru praznovanja so izvedli kros, na katerem je sodelovalo blizu sto tekmovalcev v sedmih skupinah ter turnir v odbojki, na katerem je sodelovalo osem moštev, šest članskih in dve mladinski. Prvo mesto in prehodni pokal je osvojilo moštvo TVD Partizana Javornik - Koroška Bela, drugo moštvo valjarne Javornik in tretje valjarina Bela. V mladinski konkurenci so bile prve mladinke 8. razreda osnovne šole Koroška Bela, druge pa njih sovrstnice iz sedmega razreda. Zmagovalci v krosu so prejeli praktična darila, drugo in tretje uvrščeni pa diplome, v odbojki pa pokale in diplome.

Praznovanje, ki je bilo pod pokroviteljstvom osnovne organizacije sindikata TOZD Valjarne, so zaključili z družabnim večerom, ki je privabil, tako kot na tekmovalju, številne privrženke rekreacijske aktivnosti.

Proslavo je materialno in moralno podprla sindikalna organizacija TOZD Valjarne, njen predsednik Miha Hostnik pa je zmagovalni ekipi izročil prehodni pokal.

Ob tem se je pokazalo, da so krajani zainteresirani in pripravljeni sodelovati na tovrstnih prireditvah, ki pa naj bi bile bolj pogoste. Sklenili so, da bodo v bodoče organizirali proslavo vsako leto v tem času. Krosu in odbojki pa bodo priključili še druge discipline.

V konkurenci mladink prvega razreda je tekmovalo devet posameznic, med temi tudi Jeseničanka Varja Podlipnik. Zanj je bila to zelo težka preizkušnja med petimi državnimi reprezentantkami. Vse svoje vaje je izvedla tako kot jih zmoro, razen preskoka, kjer bi lahko z več zbravnostjo in manj strahu prejela za celo točko višjo oceno. Na gredi, bradlji in parterju pa ji še manjkajo težke prvine B in C, teh pa se v enoletnem treningu še ni mogla naučiti. Do prihodnjega prvenstva 1977 se lahko z marljivim delom popravi za 5-6 točk, kar bi bil že lep uspeh.

REZULTATI MEDDRŽAVNEGA DVOBOJA TVD PARTIZAN SP. ŠIŠKA - TVD PARTIZAN JESENICE

Vrste: 1. Sp. Šiška 141,9 točk, 2. Jesenice 133,1 točka.

Posamezniki: 1. Prudič (Sp. Š.) 37,3, 2. Zupan (Sp. Š.) 36,2, 3. Mesarič 36,0, 4. Kuretič 33,9, 9. Pogačnik 32,1, 10. Tomazin 31,1, 11. Kemperle 27,6 (vse Jesenice).

REZULTATI REPUBLIŠKEGA PRVENSTVA:

Vrste: - pionirke srednjega razreda: 1. Zelena jama (Lj.) 141,45, 2. Sp. Šiška (Lj.) 138,90, 3. Narodni dom (Lj.) 129,40, 4. Jesenice 126,80, 5. Tabor (Lj.), 6. Novo mesto, 7. Koper, 8. Maribor Center, 9. Bežigrad (Lj.).

Posamezniki: 1. Prudič (Sp. Š.) 36,90, 2. Rogelj (Z. j.) 36,30, 3. Podobnik (Z. j.) 35,85, 4.-5. Mesarič Lea (Jes.) 35,70, Grdodolnik (Z. j.) 35,70, ostale Jeseničanke so se uvrstile: 20. Kuretič (31,0), 25. Tomazin (30,15), 28. Pogačnik (29,95), 38. Kemperle (26,9).

Mladinke - I. razred: 1. Remšak (Sp. Š.) - 35,6, 8. Varja Podlipnik (Jes.) 25,75. LE.

OBVESTILO SMUČARJEM

SK Jesenice obvešča vse ljubitelje smučanja, da se prične redni letni treningi 11. junija ob 18. uri na igrišču v Podmežaklju. Treninški bodo pod vodstvom trenerja, ob vsakem vremenu. Zborna mesto je pred športno halo.

Obenem pozivamo vse člane SK Jesenice, ki še niso poravnali članarino za leto 1975 in 1976, da to storijo najkasneje do 15. t. m. na upravi Jesenice.

SK Jesenice

S PRVAKOM NEODLOČENO

Jeseniški rokometiški so v zadnjem kolu LCRL - sever igrali v soboto, 5. junija, na igrišču za osnovno šolo s prvakom lige, izžanskim Mokercem. Že takoj na začetku se je pokazalo, da bo igra ostra, da se bodo igralci obeh ekip borili za vsako žogo, za vsak centimeter prostora, v prodoru proti nasprotnikovemu голу. Povedli so gostje z 2:0, domači pa so izenačili 2:2, 3:3, 4:4 in 5:5, nakar so povedli s 6:5 in 8:6. V tem hitrem tempu sta obe ekipi delali napake, tako v napadu, kot obrambi, gostje pa so prednjačili še z grobo igro. Gostje so spet izenačili na 9:9 in povedli z 10:9, vendar so v zadnjih minutah Jeseničani zopet pritiskali in naprej izenačili nato pa povedli z 12:10, kar je bilo dovolj, da so dobili prvi polčas z 13:12, čeprav bi ga lahko s 13:10, če ne bi naredili nekaj hudih napak (slabe podaje, netočni strelji, počasna vračanja v obrambo).

V začetku drugega polčasa so Jeseničani zaigrali še bolj zbrano in z nekaj učinkovitih napadov povedli za tri zadetke. Prav gotovo bi bila razlika še višja, če ne bi začeli gostje

Nogomet

ALIPINA : JESENICE 3:7 (0:5)

V predzadnjem kolu prvenstva v TNZ Gorenjske so Jeseničani gostovali v Žireh, kjer so odigrali prvenstveno tekmo z moštvom Alpine in zmagali z rezultatom 7:3 (5:0).

Jeseničani so na zelo slabem in predvsem majhnem igrišču zaigrali odlično in že po prvih 45. minutah igre odločili tekmo v svojo korist.

Po izdatnem vodstvu v prvem polčasu so naši nogometaši v nadaljevanju igre močno popustili in dovolili borbenim domačinom, da so prevzeli igro v svoje roke in uspeli katastrofo svojega moštva spremeniti v časten poraz.

Kljub visoki zmagi jeseniškega moštva pa z igro in odnosom posameznih igralcev do igre, kluba in soigralcev, ne moremo biti zadovoljni, kajti za uspeh kluba se mora boriti vseh enajst igralcev in ne le posamezniki. Dokler tega ne bodo dojemali prav vsi igralci, vključno tisti, ki so za posamezne tekme določeni za rezervne igralce, bo jeseniški nogomet taval v temi.

Pri naših so se zlasti odlikovali na tekmi v Žireh Troha, Radič, Komel, Kramar M. v obrambi ter Mlakar in Senad Rakovič v napadu. S to zmago so se jeseniški nogometaši povzpeli na prvenstveni lestvici iz šestega na peto mesto.

Gole za NK Jesenice so dosegli: Mlakar 3, Jereb, Komel, Enes Rakovič in Troha.

BOHINJ : JESENICE 0:3 (0:0)

V zadnjem kolu prvenstva TNZ Gorenjske so jeseniški mladinci gostovali v Bohinju, kjer so odigrali prvenstveno tekmo z istoimenskim moštvom in zmagali z rezultatom 3:0 (0:0).

Domačini so se le v prvem polčasu uspešno upirali tehnično boljšim Jeseničanom, v drugem polčasu so mladi jeseniški nogometaši popolnoma nadigrali svoje sovrstnike. Z goli Crnaliča, ki je uspel dvakrat premagati domačega vratarja ter Sulejmanoviča, so za zaključek sezone slavili prepričljivo zmago.

V zadnjem kolu prvenstva TNZ Gorenjske člansko moštvo Jesenic igra prvenstveno tekmo z moštvom Tržica. Tekma bo v soboto, 12. junija ob 17. uri na igrišču v Podmežaklju.

Rokomet

z nevarno, grobo igro, ki je imela za posledico, da so Sefaja težko poškodovanega odnesli z igrišča in nato na pregled v bolnišnico, na srečo vseh, pa ni bilo nič resnejšega. Ižanci so po taki igri izenačili in povedli z 18:19. Domači igralci pa se niso dali zmešati. Zbrano so igrali še naprej, čeprav je bilo ozračje dokaj napeto. Z izkoriščenima kazenskima streloma bi lahko v drugem delu polčasa povedli za dva zadetka, tako pa so se morali boriti v zadnjih minutah za neodločen rezultat, kar jim je tudi uspelo. Končni rezultat je bil 24:24.

Sedemmetrovke: Jesenice 7 (4), Mokerc 3 (3). Izključitve: Jesenice 6 minut, Mokerc 9 minut. Tekmo je odlično sodil Čeak iz Ljubljane, brez pomočnika, ki ga iz neznanega vzroka ni bilo in bi lahko veliko pomagal, tako pa je moral Čeak soditi sam in ni mogel videti še veliko drugih prekrškov, ki so se zgodili med tekmo.

Za Jesenice so igrali: Boldžar, Adžić, Močnik, Korenč, Šporar 1, Pogačnik 3, Radinovič 5, Šefaj, Šubič 4, Peternel 11, Šmitek in Varl. V ekipi pa ni bilo Pavliča, Prešerna in Novaka, ki niso nastopili zaradi poškodb, oziroma službene odsotnosti. Jeseničani so tudi tokrat pokazali, da zmage proti ekipam v vrhu niso slučajne. Tudi proti vodeči ekipi so zaigrali zavzeto, zbrano, niso se spuščali v prepire z igralci Mokerca, ki slovijo, kot najbolj groba ekipa v LCRL pa tudi v višjih niti v nižjih ligah v Sloveniji ni ekipe, ki bi se vedla tako nešportno, pa naj igra doma, kjer v vsem se prednjači ali v gosteh. Domači so tokrat ohranili mirne živce, hoteli so nasprotniku odvzeti obe točki in tako pokazati, kdo je boljši. Tudi z neodločenim rezultatom in igro vse ekipe smo lahko zadovoljni. Najboljši na igrišču so bili: Radinovič, Peternel, Šubič in Pogačnik. Ekipa nas je v spomladanskem delu velikokrat prijetno presenetila s svojo igro. S petimi zmagami (tri doma in dve v gosteh), dvema neodločenima rezultatom doma in štirimi porazi (trije v gosteh, eden doma), so v spomladanskem delu zbrali 12 točk v jesenskem 9. skupno pa jih imajo 17, ker je ekipa Slovana B nastopila izven konkurence; Jeseničani pa so jo obakrat premagali, točke pa se jim seveda odštejejo.

-tok

RAZPIS POHODA DELAVCEV SLOVENSKEH ŽELEZARN NA PECO - 1976

Organizator in izvajalec:
Svet sindikata in komisija za rekreacijo Železarne Ravne

Vodja pohoda:
Franc Telcer

Vodja pohoda za skupino železarne Jesenice:
Stojan Valodij

Datum pohoda:
sobota, dne 12. junija 1976.

Udeleženci:
Približno 400 delavcev Slovenskih železarn.

Smer pristopa, sestopa in program pohoda:

Udeleženci se zbere v soboto, dne 12. junija 1976, med 6. in 8. uro pred novim upravnim poslopjem železarne Ravne, od koder bo odhod po posameznih skupinah z vodniki do Tople, od koder gremo peš do planinskega doma na Peci.

Po povratku h koči bo ogled votline kralja Matjaža in sestop v Toplo, kjer bo pri karavli Končnik kratek kulturni program s pogostitvijo vseh udeležencev.

Odhodi skupin proti centrali, kjer bodo čakali avtobusi, bo med 18. in 19. uro.

Prijave:

Pismene prijave pošljite do četrтка, dne 10. junija 1976, na sindikat ŽJ.

Odhod avtobusa bo ob 4.30 izpred Čufarja na Jesenicah. V prijavi navedite mesto vstopa.

Oprema:

Udeleženci naj bodo opremljeni v primerno planinsko opremo z ozirom na sneg v višjih predelih.

Opomba:

V primeru slabega vremena bo pohod odpovedan dan pred prireditvijo.

Košarka

CELJE : JESENICE 94:63 (34:34)

Celje, 5. junija, prvenstvena tekma 19. kola v 1. SKL, gledalcev 100, sodila sta Vičič in Radošević (Ljubljana).

V svojem zadnjem gostovanju v letošnji sezoni so Jeseničani izgubili proti moštvu Celja. Poraz je visok, vendar ni pravi odraz poteka dogodkov. Jeseničani so bili trideset minut enakovredni nasprotniku in so šele v zadnjih desetih minutah popolnoma popustili. V začetku so celo povedli z 10:3 in nato z odlično obrambno igro obdržali neodločen rezultat do konca polčasa.

Tudi začetek drugega polčasa je bil dober, saj je bil rezultat v tridesetih minutah le 51:44. Celjani so na koncu izkoristili utrujenost in zmedenost Jeseničanov ter visoko zmagali.

V zadnjih treh kolih igrajo Jeseničani doma proti Rudarju, Fruktalu in Ježici. Možnosti za obstanek so, vendar le v primeru zmag proti navedenim nasprotnikom.

Nastopili so: Pavel Pirih 2, Smolej, Bizjak, Vauhnik 6, Dušan Pirih 9, Lozar 2, Šmid 6, Pivač, Mišič 6, Vujčić 32, Noč.

V soboto 12. junija bo na igrišču v Podmežaklju ob 19.30 prvenstvena tekma 20. kola proti moštvu Rudarja iz Trbovelj. NI

JESENICE : KR. GORA (ČLANICE) 55:52 (21:12)

V soboto, 5. junija, so si Jeseničanke priborile novi dve točki, hkrati pa trdno moralo in veliko željo, po novih uspehih. Mlada ekipa jeseniških košarkaric je vnovič dokazala, da se razvija v dobro in enotno moštvo. Na domačem igrišču je premagala dobro ekipo Kranjske gore.

Prve so povedle Kranjskogorčanke in sicer s košem razlike. V naslednjih minutah pa so domačinke prevzele pobudo v svoje roke in vodile vse do konca prvega polčasa, razen v 11. minuti, ko so gostje spet povedle s košem prednosti.

V drugi minuti drugega polčasa so Jeseničanke vodile že celo z 12 koši razlike. Nato je trener gostujoče ekipe Mlakar, poizkusil s presingom, vendar bistvenega preobrata ni dosegel niti s takšno taktiko. Sicer so Kranjskogorčanke razliko v koših znatno zmanjšale, zmaga pa je vseeno ostala na Jesenicah.

Sodila sta Bogataj (Kranj) in Oblak (Ljubljana). Za KK Jesenice so nastopile: Vrdoljak 27, Malacko 11, Potočnik 4, Srpak 4, Leskovar 4, Crnovič 2, Mulalič 2, Vavpotič 1, Kastelic, Korbar in Kupljenik.

Za Kranjsko goro so igrali: Kajdiž 4, Jeršin V. 2, Cuznar B. 9, Jeršin, Cuznar M. 27, Košir 2, Brajc T., Smolej 8, Pavkovič, Brejc M. in Grnjič.

JESENICE : KROJ (MLADINCI) 54:34

V nedeljo, 6. junija, so jeseniške mladinke na domačem igrišču odigrale prvenstveno tekmo v okviru gorenjske mladinske lige. Zasluženo

so zmagale domačinke in sicer z 20 koši prednosti.

Za naše so igrale: Vrdoljak 17, Malacko 14, Potočnik 6, Leskovar 6, Crnovič 4, Mulalič 4, Srpak 2, Kupljenik 1, Korbar, Vavpotič in Kastelic. W

JESENICE : KROJ (Šk. Loka) (pionirji) 42:31 (17:12)

V izredno pomembnem srečanju so jeseniški pionirji zaigrali odlično in zaslužno zmagali. Vse srečanje so bili borbeni in v napadu zanesljivi. S to zmago so pionirji zaključili pomladanski del tekmovalja na prvem mestu brez poraza in imajo štiri točke prednosti pred Krojem in Radovljico.

Koše za Jesenice so dosegli: Rakovič 18, Samardžija 10, Pogačnik 4, Novak 3, Jakšič 3, Pivač 2 in Soklič 2.

JESENICE : SLOVAN (Lj.) (mladinci) 38:93 (19:35)

Mladinci Jesenic niso bili dorasel nasprotnik gostom iz Ljubljane. Nastopili so tudi znatno oslabljeni, saj so najboljši kadeti istočasno igrali v Kranju. Najboljše moči pa imajo naši mladinci ravno pri kadetih. Gostje so bili predobro ekipa za jeseniške mladince in zaslužijo vodilno mesto v ligi.

Koše za Jesenice so dosegli: Janjič 19, Novak 6, Varl 5, Jelovčan 4, Rakovič 2 in Beg 2.

TRIGLAV (Kranj) : JESENICE (kadeti) 43:62 (13:25)

Naši kadeti so v Kranju dobili izredno pomembno srečanje. Zaigrali so borbeno in izkoristili svojo višino pod košem. Mladi Smolej in Matučec sta bila neprehodna v obrambi in neustavljiva v napadu. S to zmago so se naši kadeti uvrstili na prvem mestu gorenjske lige, najhujši konkurent pa jim je ekipa Radovljice, ki je tudi še neporažena. O prvaku lige bo verjetno odločilno ravno medsebojno srečanje.

SPORED TEKMOVANJ ZA SOBOTO IN NEDELJO:

SOBOTA: ob 8.00 na Jesenicah - pionirke: Jesenice : Kladiivar (Žiri)

ob 9.00 na Jesenicah - kadeti: Jesenice : Veriga (Lesce)

ob 19.30 na Jesenicah - člani: Jesenice : Rudar (Trbovlje)

ob 17.00 v Ljubljani - članice: Moste : Jesenice

NEDELJA: ob 10.00 v Medvodah - mladinci: Medvode : Jesenice

ob 9.00 na Jesenicah turnir kadetinj za prvenstvo Gorenjske, na katerem bo sodelovalo več ekip.

bef

OBVESTILO PIONIRJEM

Košarkarski klub Jesenice vabi vse pionirje, rojene leta 1963 in mlajše v košarkarsko šolo, ki je na sporedu vsak ponedeljek, četrtek in petek od 18. do 19.30 na igrišču v Podmežaklju. Nove učence bomo sprejemali do konca junija, v šolo pa so zlasti vabljivi pionirji, ki so višje rasti in imajo veselje do igranja košarke.

KK Jesenice